

Handläggare
Jens Westlund
Telefon: 08-508 21 150

Till
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
2022-09-29

Tertialrapport 2 för 2022

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd

Förvaltningens förslag till beslut

1. Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förslaget till tertialrapport 2 för 2022 med helårsprognos och överlämnar den till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
2. Nämnden begär hos kommunstyrelsen budgetjustering om 1,8 mnkr för kommunalt bostadsbidrag i enlighet med vad som redovisas i ärendet.
3. Nämnden ansöker om budgetjustering avseende kapitalkostnader med 7,9 mnkr i enlighet med ärendet.
4. Nämnden ansöker om budgetjustering för särskilda insatser inom stadsmiljö om 0,1 mnkr i enlighet med ärendet.
5. Nämnden fastställer omslutningsförändringar om 37,2 mnkr i enlighet med vad som redovisas i ärendet och anmäler detta till kommunstyrelsen.
6. Paragrafen justeras omedelbart.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd

Telefonvägen 30, Box 490

08-508 21 150
08-508 22 000
jens.westlund@stockholm.se
start.stockholm

Sammanfattning

Förvaltningen bedömer att elva av kommunfullmäktiges tolv mål för stadsdelsnämndens verksamhetsområden kommer att uppfyllas helt under året och ett delvis. Merparten av indikatorerna bedöms uppnås liksom samtliga av nämndens mål. Såväl före som efter resultatöverföringar redovisas ingen avvikelse mot budget.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av nämndkansliet och avdelningen för ekonomi och upphandling i samråd med övriga avdelningar. Ärendet samverkas i förvaltningsgrupp 20 september 2022.

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	11
KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla.....	11
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort.....	11
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	17
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.....	27
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet	35
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande.....	54
KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	69
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	69
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	72
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet.....	74
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.....	75
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	80
KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	86
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.....	86
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	88
Uppföljning av ekonomi	97
Uppföljning av driftbudget	97
Resultatenheter	103

Investeringar	104
Försäljningar av anläggningstillgångar.....	105
Verksamhetsprojekt (driftprojekt)	105
Omslutningsförändringar	105
Budgetjusteringar.....	106
Medel för lokaländamål	106
Analys av balansräkning.....	106
Övrigt.....	107
Intern kontroll	107
Särskilda redovisningar.....	108
Agenda 2030	108
Jämställdhet	112
Barns rättigheter.....	113
Nationella minoriteters rättigheter	114
Övrigt	115

Bilaga

Uppföljning näringsliv Hägersten-Älvsjö T2 2022

Sammanfattande analys

Stadsdelsnämnden redovisar i detta ärende att den inom ramen för tillgängliga resurser i allt väsentligt bedöms uppfylla målen för verksamheterna och därför bidrar till uppfyllelse av kommunfullmäktiges tre inriktningsmål för år 2022. Sammantaget redovisas en budget i balans såväl före som efter resultatöverföringar. Förvaltningen bedömer att elva av kommunfullmäktiges tolv mål för stadsdelsnämndens verksamhetsområden kommer att uppfyllas helt under året och ett delvis. Merparten av indikatorerna bedöms komma att uppfyllas liksom samtliga nämndens mål. Ett ständigt arbete pågår för att ytterligare förbättra måluppfyllelsen och utveckla ekonomistyrningen.

En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Trenden för antal hushåll som erhåller ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet under pandemin har vänt och antalet hushåll är nu lägre än före och under pandemin.

Personer som är berättigade till ekonomiskt bistånd får individuella insatser i nära samarbete med jobbtorgen, genom förvaltningens egna insatser och genom stadens arbetsmarknadsåtgärder. Barnkonsekvensanalyser genomförs i alla ärenden som rör barn. De personer som befinner sig långt från arbetsmarknaden erbjuds stöd.

Feriearbetsplatser i förvaltningens regi inom vård, omsorg och förskola erbjuds åter efter ett uppehåll under pandemin. Platser tillhandahålls även via arbetsmarknadsförvaltningen, utbildningsförvaltningen och privata aktörer. Förvaltningen har även tillhandahållit platser genom satsningen "Sommar på torget" i Liljeholmen och i Älvsjö. Inför 2022 ökade förvaltningen årsmålet för antal tillhandahållna platser och antal ungdomar som fått feriearbete.

Invånare som lever under osäkra boendeförhållanden erbjuds stöd av förvaltningens bolots och boskola.

Stockholms stads trygghetsprogram och samverkansöverenskommelsen med polisen är utgångspunkten för förvaltningens trygghetsarbete. Arbetet med att utveckla lägesbilden pågår. Nya ansökningar om ordningsvakter har skickats in. Platssamverkan fortsätter på de platser där den är etablerad. Ett välbesökt event för trygghet och trivsel hölls på Älvsjö torg i juni. Under hela sommaren pågick sedan platsaktivering av Älvsjö torg och Liljeholmstorget i form av sommarlovsaktiviteter. Förvaltningens krisledningsgrupp har aktiverats vid två tillfällen under perioden och därutöver har krisledningsgruppen deltagit i workshops och en stabsutbildning. Tre lokaler i stadsdelsområdet har utsetts till trygghetspunkter. Samtliga stadsdelsnämnder har erhållit investeringsmedel för särskilda satsningar i stadsmiljön. Inom Hägersten-Älvsjö stadsdelsområde är några av investeringarna genomförda och andra planeras.

Övergripande faktorer som påverkar förskoleenheternas arbete är det fortsatt minskade barnunderlaget i stadsdelen samt en ökad andel barn i behov av särskilt stöd. Alla enheter fortsätter att kontinuerligt vidta åtgärder för en effektiv organisation och användning av tilldelade resurser.

Merparten av stadsdelens barn i åldrarna 3-5 år går i förskola, inskrivningsgraden är 97 procent. Alla sökande erbjuds barnomsorg inom garantitiden.

Andelen legitimerade förskollärare i förhållande till kommunfullmäktiges mål är hög, 38,7 procent. Andelen anställda som saknar utbildning för arbete med barn är 3,7 procent, en minskning med en procentenhet från samma period förra året. Kompetenshöjningsbehov inom pedagogiskt ledarskap har identifierats utifrån förskollärares särskilda ansvar att leda arbetslag och bedriva undervisning i enlighet med målen i läroplanen.

Personer med stöd och service utifrån sin funktionsnedsättning tillförsäkras integritet, självbestämmande och möjlighet att delta på lika villkor i samhällets gemenskap i de insatser som ges. Myndighetsutövningen sker rättssäkert och är lättillgänglig, samordnad och jämlik. Förvaltningens utförarverksamheter ger insatser av god kvalitet, med hög grad av självbestämmande och delaktighet. Antalet personer aktuella för insatser har överlag ökat inom den sociala omsorgen under tertialen.

Det uppsökande arbetet inom äldreomsorgen fortsätter för att nå ut till äldre, samt deras anhöriga som inte är kända av äldreomsorgen eller till äldre som upplever ofrivillig ensamhet och isolering med information och stöd. Samverkan sker mellan förebyggande enheten och beställarenheten samt med andra aktörer så som primärvården och civilsamhället.

Arbetet med att utveckla de aktiviteter förvaltningen erbjuder till seniorer i stadsdelsområdet har fortlöpt och nu erbjuds aktiviteter på fler adresser i Hägersten-Älvsjö för att kunna erbjuda seniorer aktiviteter i sitt närområde.

Rättssäkerhet och likställdhet i myndighetsutövningen säkerställs genom att utbildningssatsningar inom yrkesområdet via äldreförvaltningen, stöd av biträdande enhetschefer i det dagliga arbetet samt utveckling av stöddokument.

Inom ramen för mat och måltidslyftet arbetar förvaltningen med att genomföra olika projekt och aktiviteter. Några goda exempel på aktiviteter som har gjorts är; hela Fruängsgården bakar, kostmånad, måltidens betydelse, kvällsmatiné, sommarcafé med aktivitet och måltidsträff i hemmet.

En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Näringslivsarbetet utgår från stadens näringslivspolicy och har fokuserat dels på att planera för utmärkelsen Årets lokala företag, dels på att genomföra platsaktivering på både Liljeholmstorget och Älvsjö torg i samarbete med det lokala näringslivet.

Stadsdelsnämnden samverkar med facknämnder som exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden vid stadsutvecklingen i Hägersten-Älvsjö. I flera stadsdelar planeras och genomförs ny bostadsbebyggelse, bland annat i Solberga, Älvsjö centrum, Telefonplan, Liljeholmen och Årstadal. Stadsdelsnämnden bevakar frågor om parker och naturområden samt ser till att tillgänglighets- och trygghetsperspektivet finns med i stadsutvecklingen. Även lokalbehovet bevakas på kort och lång sikt för att garantera att stadsdelsnämndens verksamheter har ändamålsenliga lokaler.

Ett målmedvetet och planerat arbete är en förutsättning för att kulturen integreras i

verksamheterna. Då restriktionerna som varit under pandemin lättar möjliggör det fler möten och utflykter. Mest märkbart är nog detta för äldreomsorgen som planerar för fler kulturprogram under hösten. De äldre upplever en ökad känsla av gemenskap, och får berikande upplevelser genom kulturella aktiviteter och stimulans för alla sinnen.

En kulturpeng till förskolorna och fritidsverksamheterna tillsammans med Kulan-premien möjliggör fler kulturmöten med professionella kulturutövare.

Samverkan med och mellan föreningar i stadsdelen är en faktor som bidrar till att genomföra och utveckla kultur och evenemang inom stadsdelen. En annan gynnsam omständighet är samarbete och nätverk mellan olika kommunala instanser.

Stadsdelsnämnden följer den lokala miljö- och klimathandlingsplanen och har minskat utsläppen från livsmedelsinköp med 57 ton CO₂e för perioden april till juli jämfört med samma period förra året. CO₂e per kilo livsmedel har sjunkit från 1,52 kilo till 1,37 kilo. Utsläppen från livsmedel beräknas ha minskat från 1,52 kilo CO₂e till 1,37 kilo jämfört med samma period förra året dvs ca tio procent. Förskolorna står för en stor andel av minskningen och ligger nu under snittet för hela förvaltningens verksamheter.

Elförbrukningen i förvaltningens verksamheter under perioden april till juli är ca elva procent lägre jämfört med samma period 2021, vilket motsvarar 117 000 kWh.

En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att se till så att nämndens verksamheter ryms inom fastställd budget.

Sjukfrånvarosiffrorna är fortsatt osäkra genom pandemin, men har en nedåtgående trend, både sjukfrånvaron totalt och korttidsfrånvaron.

Förvaltningen arbetar enligt plan inom områdena arbetsmiljö, kompetensförsörjning samt chefsuppdrag och ledarskap. Medarbetare erbjuds kontinuerlig kompetensutveckling utifrån sina behov och utifrån stadsdelsnämndens prioriterade områden.

Tydliga krav på social, miljömässig och ekonomisk hållbar utveckling ställs i förfrågningsunderlag och avtal och systematiska avtalsuppföljningar genomförs. Förvaltningen arbetar med att öka kunskapen om informationsklassningar inför nya upphandlingar av digitala system.

Energibesparande investeringar planeras och genomförs i nämndens verksamhetslokaler. Vid renoveringar och nybyggnation beaktas giftfria golvmattor med ljuddämpande effekt samt god tillgänglighet.

En mer träffsäker prognos innebär att stadsdelsnämnden nya förskolors lokaler matchar det faktiska behovet, något som minskar risken för under- eller överutnyttjade lokaler.

Pandemin har ställt nya krav på innovation och möten har i huvudsak kunnat hållas via Skype och andra digitala verktyg. Då de flesta restriktioner har tagits bort har många möten återgått till att hållas fysiskt i allt större omfattning. Nämndens sammanträden hålls fysiskt sedan mars månad och har även öppet för besökare från allmänheten. Samtidigt fortsätter sammanträdena

att livesändas på webben.

Arbetet med att utveckla välfärdsteknik och digitala lösningar pågår. Införandet av nyckelfri hemtjänst fortsätter under hösten. En samordnare finns för digitalt stöd i syfte att stärka den digitala kompetensen hos medarbetare inom äldreomsorgens utförarenheter.

Nämnden har upphandlat stöd i form av informationssäkerhetssamordnare och dataskyddsombud, vilket fungerar mycket väl. Bland annat har stödet till verksamheterna gällande implementering av NIS-direktivet och informationssäkerhet i samband med upphandlingar ökat.

Uppföljning av ekonomi

Prognosen för det ekonomiska resultatet för 2022 visar ingen avvikelse vare sig före eller efter resultatöverföringar jämfört med budget.

Samverkan utifrån stadens direktiv till samtliga nämnder och bolagsstyrelser

Styrning och uppföljning

Stadsdelsnämndens verksamheter följs upp och anpassas kontinuerligt så att den ryms inom fastställd budgetram för att invånarna ska få största möjliga nytta för skattepengarna. En tydlig ekonomistyrning och säkerhet i prognoser är en förutsättning för att skapa och behålla stabilitet i verksamheten. Enheterna följer regelbundet upp ekonomin genom kontakter mellan enhetschef, avdelningschef och controller inför månads- och tertialrapporter och analyserar då kostnader och intäkter som underlag för prognos på årsutfallet. Åtgärder för att öka prognossäkerheten pågår kontinuerligt i form av utbildningsinsatser, information om aktualiserade rutiner för månadsbokslut och prognosarbetet samt dialog om prognosvariationer med enheterna för att få säkrare signaler om det ekonomiska läget.

Samverkan för en effektiv verksamhet

Stadsdelsnämnden fortsätter arbetet med ekonomi i fokus med särskild tyngdpunkt på långsiktiga anpassningar utifrån ekonomiska förutsättningar. En utökad samverkan internt och externt är nödvändig i det fortsatta arbetet. Förändringar i organisation och bemanning kan bli nödvändiga. Organisation och bemanning ses över och anpassningar genomförs för att uppnå en långsiktigt hållbar ekonomi där verksamheterna kan bedrivas inom given budgetram.

Nämndens verksamheter samverkar, både kort- och långsiktigt, i syfte att nyttja lokalerna så effektivt som möjligt utifrån behov.

Återstart - samverkan för bättre företagsklimat

Företagande i stadsdelsområdet ska vara enkelt och tryggt. Nämnden bidrar till återhämtningen av stadens näringsliv efter pandemin, genom att delta i satsningen Växla upp Stockholm. Nämnden samarbetar med Stockholm Business Region och lokala företagare för att förstärka näringslivsdialogen. Pilotprojektet Årets lokala företag genomförs i samband med företagsdialogen.

Hög kvalitet genom ständiga förbättringar, innovation och digitalisering

Stadsdelsnämnden har utsett en innovationsansvarig som har påbörjat ett arbete med att driva frågorna.

Stadsdelsnämnden fortsätter att utveckla användandet av Skolplattformen, både som verktyg för det systematiska kvalitetsarbetet inom förskoleverksamheten och som kommunikationsyta för vårdnadshavare. Användandet av digitala verktyg i undervisningen samt utvecklingen av arbetssätt kopplat till digital kompetens fortsätter främjas under 2022 med fokus på fortbildning för medarbetare.

Samverkan för ökad självförsörjning

Stadsdelsnämnden samverkar för att fler ska komma vidare i processen mot egen försörjning och minska risken för långvarigt bidragsbehov. Det sker internt genom samhandlingsforum mellan flera enheter i syfte att brukaren ska få adekvat stöd utifrån förutsättningar och behov. Samverkan sker även externt med Jobbtorg där insatser kopplas på i ett tidigt skede.

Stadsdelsnämndens egna arbetsmarknadsinsatser; arbetsträning, matchning, offentligt skyddad anställning (OSA) och Stockholmsjobb är steg på vägen mot egen försörjning genom arbete för personer som står långt från arbetsmarknaden. Insatserna syftar bland annat till att öka möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att komma i arbete.

Stadsdelsnämnden tillhandahåller praktikplatser för jobbtorgsaspiranter i verksamheter i egen regi och i verksamheter som drivs på entreprenad.

Stadsdelsnämnden erbjuder feriearbeten för unga som syftar till att ge ett första positivt möte med arbetslivet. Ungdomar med funktionsnedsättning, med sociala skäl, som avbrutit gymnasiestudier eller har behov av språkstödande insats prioriteras särskilt. Arbetsplatserna finns i stor utsträckning inom stadsdelsförvaltningens egna verksamheter.

Samverkan för en trygg och säker stad

Trygghet och säkerhet är en prioriterad fråga i stadsdelsområdet. Genom riktade satsningar tillsammans med lokala aktörer arbetar stadsdelsnämnden för att öka tryggheten på de platser som har problem med ordningsstörningar och brottslighet. Samverkan sker bland annat genom forum som platssamverkan, där förvaltningen samverkar med fastighetsägare, civilsamhälle och näringsliv för att öka tryggheten i de stadsdelar där behovet är som störst. Samverkan sker också med lokalpolisområde Skärholmen och lokalpolisområde Globen, dels i enlighet med samverkansöverenskommelsen, genom samverkansmöten var 14:e dag samt genom samverkan skola, socialtjänst, polis och fritid (SSPF-möten). Samverkan med trafikkontoret sker bland annat under trygghetsvandringar och i dialog kring ansökningar om trygghetsmedel.

Samverkan för en hållbar stadsutveckling

Stadsdelsnämnden samverkar med andra stadsdelsnämnder, facknämnder och bolag, andra myndigheter, det lokala näringslivet samt civilsamhället. Dialog och samarbete med aktörer som kan bidra till en positiv utveckling för stadsdelsområdet utvecklas inom bland annat platssamverkan. Stadsdelsnämnden har även ett tätt samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden i syfte att skapa en smidig process när staden

växer och utvecklas. Det ökar tillgången till god samhällsservice i form av parker, förskolor och bostäder med särskild service.

Samverkan för att nå de globala målen i Agenda 2030

År 2015 fattade FN beslut om Agenda 2030 som innehåller sjutton globala mål för en hållbar utveckling. Det är på den lokala nivån som stora delar av arbetet för att nå de globala målen genomförs. Stadsdelsnämnden bidrar till att uppfylla målen genom sin ordinarie verksamhet ned exempelvis trygghetsarbetet, stadsutveckling, jämställdhetsintegrering, barnrättsperspektiv, tillgänglighet och delaktighet för kvinnor och män med funktionsnedsättning, äldreomsorg, förskola, klimat- och miljöarbete.

Stadsdelsnämnden samverkar med andra stadsdelsnämnder, facknämnder och bolagsstyrelser, andra myndigheter, det lokala näringslivet samt civilsamhället i arbetet med att bidra till måluppfyllelse av flertalet delmål under Agenda 2030. Se avsnittet om Agenda 2030. Nedan redovisas några exempel på samverkan.

Stadsdelsnämndens fokus för förskoleverksamheten inom Agenda 2030 täcker social samt miljömässig hållbarhet. Fokus ligger på barns rätt enligt barnkonventionen, aktiva åtgärder samt arbetet för barn i behov av särskilt stöd. Samverkan med socialtjänsten utvecklas under 2022, en gemensam workshop ska hållas under hösten.

I förskoleverksamhetens utbildning förtydligas sambandet mellan fysisk aktivitet och rörelse, goda matvanor och hälsa samt klimatpåverkan. I det arbetet sker samverkan med interna och externa aktörer, så som förvaltningens miljösamordnare samt externa utbildare inom exempelvis klimatsmart mat och barns rätt. En delar med sig- kultur uppmuntras internt där arbetslag och kockar sprider goda exempel på framgångsrika arbetssätt till varandra.

Region Stockholm, BVC och biblioteken kan lyftas som ytterligare exempel på aktörer som stadsdelsnämnden samverkar med för att bidra till de globala hållbarhetsmålen.

Stadsdelsnämnden ska tillsammans med Skärholmens stadsdelsnämnd undersöka behov och önskemål hos de minoriteter som omfattas av statsbidraget, dvs sverigefinnar, tornedalingar och samer.

Samhällsinformation om svensk förskola och språklig träning för nyanlända vårdnadshavare i samverkan med SFI erbjuds av introduktionsförskolan.

Stadsdelsnämnden samverkar med berörda facknämnder i stadsutvecklingsprojekt för att skapa trygga och tillgängliga miljöer med en grönstruktur som ger rekreation och biologisk mångfald.

Samverkan ska ske med föreningsliv och civilsamhälle. Öppna verksamheter ska drivas utifrån mål om inkludering.

Nämndens samhällsväglare arbetar i ett LUM-finansierat projekt där civilsamhället utbildas för att kunna vägleda nyanlända till eget boende.

Klimat och miljöarbete

Miljö- och klimatarbetet bedrivs utifrån miljöprogrammet 2020-2023 och utifrån den lokala

miljö- och klimathandlingsplanen. Stadsdelsnämnden har ett mål och en plan för hur verksamheterna ska vara fossilfria senast år 2030 och arbetar på enhetsnivå med att minska användandet av plast, förebygga avfall, minska energiförbrukningen och återvinna matavfall. Vidare arbetar stadsdelsnämnden med att kartlägga och granska hur verksamheterna kan minska sin klimatpåverkan genom beteendeförändringar.

När upphandlingen av ny entreprenad för parkskötsel görs ska tydliga miljökrav ställas för att minska förvaltningens indirekta klimatpåverkan.

Kompetensutvecklingsinsatser om klimatpåverkan från livsmedel riktade till förskolans kökspersonal ska bidra till riktningen mot en mer hållbar utveckling.

Under sommarhalvåret har förvaltningen hyrt in kor med kalvar som betar på Sjöängen i syfte att förbättra den biologiska mångfalden. Inslaget med kor på Sjöängen har därtill varit mycket uppskattat av närboende och blivit en social mötesplats.

Staden som arbetsgivare

Förvaltningen fortsätter att rusta chefer och skyddsombud inom arbetsmiljöområdet bland annat inom det systematiska arbetsmiljöarbetet. Ett tillgängligt ledarskap är här även viktigt för att kunna skapa och säkerställa en god arbetsmiljö där tidiga signaler på ohälsa hos medarbetare fångas upp. Att arbeta förebyggande för att sänka sjukfrånvaron är fortsatt prioriterat där stadens rehabiliteringsprocess tydliggör hur arbetet ska ske vid såväl kort- som långtidsfrånvaro.

Genom implementeringen av stadens chefsprofil kommer förvaltningen att fortsätta utveckla ledarskapet med fokus på att stötta medarbetare i deras motivation, effektivitet och engagemang. Chefer som i stadsdelsnämnden är nya i sin chefsroll, genomgår chefsintroduktion för att få en god grund till vad som förväntas i uppdraget kopplat till personalansvar och att vara arbetsgivarföreträdare utifrån stadens personalpolicy och chefsprofil.

Chefer ska ha en god kunskap inom stadens kompetensförsörjningsprocess och långsiktigt ha en plan för att utveckla, behålla samt rekrytera verksamhetskritisk kompetens. En strategi för bemanningsplanering är också viktig för att ha medarbetare med rätt kompetens, kunskaper och erfarenheter utifrån uppdrag och mål för verksamheten och nämnden.

Lokalförsörjning

Samutnyttjande av lokaler eftersträvas och lokalanvändandet ska fortsätta att kartläggas. En översyn av lämpliga omställningar för att möta framtida behov och efterfrågan görs tillsammans med de kommunala bolagen och berörda förvaltningar. Under 2022 görs vissa förändringar inom förskolan för att anpassa verksamheten till det minskade barnantal som syns inom stadsdelsområdet. Vissa lokaler kommer att sägas upp och vissa kommer att tomställas i väntan på att barnantalet ökar igen.

Inköp

Genom att använda stadens gemensamma system för e-handel ökar förutsättningarna för att minska klimatpåverkan, göra medvetna inköp, öka avtalstroheten samt ett förenklande av den

systematiska uppföljningen. Stadsdelsnämnden samverkar med andra nämnder genom gemensamma upphandlingar.

Internationalisering och internationella relationer

Stadsdelsnämnden deltar inte i några internationella sammanhang eller samverkansytor. Fokus ligger i första hand på att klara stadsdelsnämndens ordinarie ansvarsområden och uppdrag.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Kommunfullmäktige har tagit fram fem mål för verksamhetsområdet. Stadsdelsnämnden har formulerat sex nämndmål som ska bidra till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål om En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla. Hur nämnden bidrar till att uppfylla inriktningsmålet redovisas under respektive mål för verksamhetsområdet. Nämnden bedömer att fyra av fem mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas helt och ett delvis samt att alla sex nämndmål kommer att uppfyllas helt.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

● Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att målet för verksamhetsområdet kommer att uppnås under året då underliggande nämndmål bedöms uppnås och alla nio indikatorer uppnås helt. Stadens två aktiviteter pågår som planerat och nämndens fem egna aktiviteter bedöms tre genomföras under året. Två aktiviteter kan inte genomföras på grund av den ombyggnation som genomförs av medborgarkontoret. Aktiviteterna planeras genomföras under 2023.

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknad

Trenden gällande ett ökat antal hushåll som erhåller ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet under pandemin har vänt och antalet hushåll är nu lägre än före pandemin.

Personer som är berättigade till ekonomiskt bistånd får individuella insatser i nära samarbete med jobbtorgen, genom stadsdelsnämndens egna insatser och genom stadens arbetsmarknadsåtgärder. I utredning av den enskildes situation används stadens bedömningsinstrument Initial bedömning (IB). Barnkonsekvensanalyser genomförs i alla ärenden som rör barn. De personer som befinner sig långt från arbetsmarknaden erbjuds stöd genom "Nätverket" och i samverkan med Jobbtorg, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och sjukvården. Aktiv samverkan är i fokus för att på bästa sätt stödja den enskilde mot självständighet och självförsörjning.

Ferietjänstplatser i stadsdelsnämndens regi inom vård, omsorg och förskola erbjuds åter efter ett uppehåll under pandemin. Platser tillhandahålls även via arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden och privata aktörer. Stadsdelsnämnden har även tillhandahållit platser genom satsningen "Sommar på torget" i Liljeholmen och i Älvsjö. Inför 2022 ökade stadsdelsnämnden årsmålet gällande indikatorerna antal tillhandahållna platser och antal ungdomar som fått ferietjänst och bedömningen är att de nya årsmålen kommer att nås.

En viktig förutsättning för långsiktig självförsörjning är trygga boendeförhållanden. Invånare som lever under osäkra boendeförhållanden erbjuds stöd av stadsdelsnämndens bolots och boskola. För invånare som riskerar vräkning samhandlar stadsdelsnämndens vräkningsförebyggande team.

Arbete för ökad jämställdhet

Där det finns könsuppdelad statistik och andra uppgifter om verksamhetens resultat analyseras det utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Utredning och erbjudande om insatser utgår från den enskildes behov och den enskildes kön eller könsuttryck saknar betydelse för vad som erbjuds. Om verksamheterna uppmärksammar omotiverade könsskillnader i bedömningar, nöjdhet eller insatsernas framgång analyseras och åtgärdas det.

Det är betydligt fler män än kvinnor i stadsdelsområdet som erhåller ekonomiskt bistånd. Drygt hälften av alla personer som erhåller ekonomiskt bistånd är ensamstående män och de har i större utsträckning också långvariga bidragsbehov vilket speglar staden och landet i stort.

Vid ansökan gällande feriejobb för ungdomar är det fler flickor än pojkar som söker ferietjänstplats men de platser som erbjuds fördelas så lika som möjligt i antal flickor och pojkar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	1 %			1,1 %	1,1 %	2,7 %	2,7 %	Tertial 2 2022
   Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	0,81 %	1,01 %	0,88 %	1,04 %	0,81 %	1,5 %	1,5 %	Tertial 2 2022
  Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (ekonomiskt bistånd)	100			60,71	80	80	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,61 %	0,66 %	0,57 %	0,66 %	0,61 %	1 %	1,0 %	Tertial 2 2022
  Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	14 st	10 st	4 st	22 st	25 st	25 st	800 st	Tertial 2 2022
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	508			456	550	550 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2022
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	12			19	60	60 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2022
Analys								
Förvaltningen har utökat samarbetet med jobbtorg för att säkra tillsättning av Stockholmsjobb efter att lättnader i restriktioner under pandemin har ägt rum. Information om Stockholmsjobb har givits på chefsforum i syfte att öka antalet tillhandahållna platser inom förvaltningen. En särskild insats i enheternas ledningsgrupper gällande information om Stockholmsjobb genomförs under hösten för att säkerställa att verksamheterna tillhandahåller platser i ökad utsträckning. Därav förväntas årsmålet uppnås.								
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	131			130	140	140	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2022
  Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	423 st	212 st	211 st	394 st	500	500 st	9 000 st	Tertial 2 2022
Analys								
Feriejobb hanteras av enheten för medborgarservice sedan 1 april 2022. Under perioden januari - augusti 2022 har 426 ungdomar fått feriejobb, jämfördelad mellan flickor och pojkar. Indikatoren kommer att uppfyllas då enheten ska tillsätta även feriejobb under höstlov samt jul och nyår.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen och arbetsmarknadsnämnden ska med stöd av stadsdelsnämnderna utifrån stadens strategi för arbetsmarknadsinsatser definiera stadsdelsnämndernas ansvar för förberedande insatser inför inskrivning på Jobbtorg Stockholm	2022-01-01	2022-06-30	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden och i dialog med stadsdelsnämnderna, utifrån stadens strategi för arbetsmarknadsinsatser, föreslå hur helhetsansvaret för arbetsmarknadsinsatsen Stockholmsjobb, inklusive samordning och anställning, kan åläggas arbetsmarknadsnämnden	2022-01-01	2022-06-30	

Nämndmål: Invånarna i Hägersten-Älvsjö är självförsörjande och vägen till arbete är kort

● Uppfylls helt

Analys

Efter att andelen hushåll i behov av ekonomiskt bistånd ökade under pandemin har trenden vänt och andelen har fortsatt minska under den andra tertialen. Andelen vuxna med ekonomiskt bistånd i relation till befolkningen ligger nu på 0,81 procent, vilket är en lägre andel än innan pandemin och den lägsta på fem år. I juni 2022 var 692 hushåll aktuella för ekonomiskt bistånd, vilket är 114 färre än i juni 2021. Andelen barnfamiljer i behov av bistånd har under den andra tertialen ytterligare minskat något och ligger nu på 1 procent vilket kan jämföras med stadens snitt 2,4 procent. På grund av det ekonomiska läget i landet finns en risk att antalet hushåll i behov av ekonomiskt bistånd stiger under hösten, varför nedskrivning av prognosen inte är aktuellt.

Samverkan med Jobbtorg fungerar väl och har under året utvecklats ytterligare. Nya rutiner har arbetats fram som ska möjliggöra för fler bidragstagare att snabbare nå självförsörjning genom offentligt skyddat arbete (OSA) eller Stockholmsjobb när så är motiverat. Ett arbete för att stärka samverkan med Arbetsförmedlingen och näringslivet pågår i syfte att öka antalet individer som får arbete.

Förvaltningen lägger ett stort fokus på arbetet med unga vuxna som står långt ifrån arbetsmarknaden. Syftet är att de ska närma sig ett arbete genom exempelvis studier eller praktik i samhandling med arbetsmarknadsförvaltningen. För personer med beroendeproblematik finns en arbetskonsulent/casemanager som arbetar för att korta vägen in på arbetsmarknaden för målgruppen.

Barnkonsekvensanalyser genomförs och uppföljning av dem är en del av den interna kontrollen.

Feriearbete

Förvaltningen tillhandahåller platser inom vård, omsorg och förskola samt genom satsningen "Sommar på torget" i Liljeholmen och i Älvsjö. Även platser som erhålls via arbetsmarknadsförvaltningen, utbildningsförvaltningen och privata aktörer erbjuds. Fler platser än tidigare erbjuds under året.

Medborgarkontoret och samhällsvägledning för nyanlända

Sedan april 2022 är Medborgarkontoret en del av den nya enheten för medborgarservice och är placerade i lokaler i Älvsjö. På grund av pågående ombyggnation i fastigheten har verksamheten från och med juni tvingats hålla stängt för besökare. Enhetens samhällsvägledare har istället erbjudit samhällsvägledning och bostadsvägledning delvis i receptionen på Telefonvägen 30 och delvis genom mobil samhällsvägledning på de SHIS-boenden som finns i stadsdelsområdet. Samhällsvägledning har även erbjudits digitalt via funktionsbrevlåda samt per telefon. Enheten har även samverkat med medborgarkontor i Rågsved och Skärholmen. En ersättningslokal har under sommaren ställts i ordning på

Telefonvägen 30 och under hösten kommer medborgarkontoret att öppnas för besökare där.

Förvaltningens mobila samhällsvägledare tillhör den nya enheten för medborgarservice och har kommit igång med mobil samhällsvägledning för att nå alla nyanlända som får ett boende i stadsdelsområdet. Fokus under våren har varit på Personnevägen där kvotflyktingar i behov av mycket stöd har flyttat in för cirka ett år sedan, varav de allra flesta är barnfamiljer.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 De dagliga verksamheterna och sysselsättningsverksamheterna samt boenden förstärker arbetet med att ge brukare och deltagare stöd att komma ut på arbetsmarknaden.	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska anordna temakvällar för nyanlända på medborgarkontoret tillsammans med civilsamhället.	2022-01-01	2022-12-31	Avvikelse
Analys			
Med start i april 2022 började fastighetskontoret renovera lokalerna på Älvsjö stationsgata i syfte att iordningsställa dessa för äldreförvaltningen, som flyttar in efter årsskiftet. Ombyggnationerna skapade en arbetsmiljö som var ohållbar och förvaltningen har evakuerat medborgarkontoret och verksamheten har temporärt flyttat till Telefonvägen 30. Lokalen kommer inte att vara tillgänglig för förvaltningen igen förrän i början av 2023. Aktiviteten att anordna temakvällar för nyanlända på medborgarkontoret tillsammans med civilsamhället kommer därför inte att kunna genomföras under året.			
 Förvaltningen ska genomföra en nöjd-kund-undersökning på medborgarkontoret.	2022-01-01	2022-12-31	Avvikelse
Analys			
Med start i april 2022 började fastighetskontoret renovera lokalerna på Älvsjö stationsgata i syfte att iordningsställa dessa för äldreförvaltningen, som flyttar in efter årsskiftet. Ombyggnationerna skapade en arbetsmiljö som var ohållbar och förvaltningen har evakuerat medborgarkontoret och verksamheten har temporärt flyttat till Telefonvägen 30. Lokalen kommer inte att vara tillgänglig för förvaltningen igen förrän i början av 2023. Aktiviteten att genomföra en nöjd-kund-undersökning på medborgarkontoret i Älvsjö är därför inte möjlig att genomföra under året.			
 Förvaltningen ska införa besöksräkning på medborgarkontoret.	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska, inom ramen för samhällsvägledning för nyanlända, utveckla arbetssätt och aktivt vägleda de nyanlända i bostadsfrågor.	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att de underliggande nämndmålen uppnås och att två av fem indikatorer uppnås helt och tre delvis. Att målet för två indikatorer inte uppnås helt beror på att undersökningen gjordes under den period som förvaltningen hade problem med leverantören för skötsel av park och grönområden. Förvaltningen har nu en ny leverantör. Bedömningen grundas även på att de tillhörande 20 aktiviteter bedöms uppfyllas.

Stockholms stads trygghetsprogram och samverkansöverenskommelsen med polisen är utgångspunkten för förvaltningens trygghetsarbete. Arbetet med att utveckla lägesbilden pågår. Nya ansökningar om ordningsvakter har skickats in. Platssamverkan fortsätter på de platser där den är etablerad. Ett välbesökt event för trygghet och trivsel hölls på Älvsjö torg i

juni. Under hela sommaren pågick sedan platsaktivering av Älvsjö torg och Liljeholmstorget i form av sommarlovsaktiviteter. De genomfördes med hjälp av feriearbetare, föreningar och näringsliv. En trygghetsvandring har genomförts i Liljeholmen och en trygghetsinvestering är klar i Fruängen. Förvaltningens krisledningsgrupp har aktiverats vid två tillfällen under perioden och därutöver har krisledningsgruppen deltagit i workshops och en stabsutbildning. Tre lokaler i stadsdelsområdet har utsetts till trygghetspunkter.

Arbete att stävja fusk, oegentligheter och organiserad brottslighet inom staden

Förvaltningen har aktivt arbetat och fortsätter utveckla arbetet med insatser och åtgärder för att förhindra fusk och oegentligheter. I exempelvis direktupphandlingsprocessen kontrolleras och säkerställs att uppdraget är konkurrensutsatt enligt förvaltningens riktlinjer och fattas enligt delegationsordning. Därutöver genomförs stickkontroller i verksamheterna att inköp inte genomförs utanför avtal och att det är rätt attestant enligt delegationsordningen.

Vidare planerar förvaltningen genomföra följande under året:

- Påbörja granskning av utbetald hemtjänstersättning inom äldreomsorgen
- Utöka kontrollen av felaktiga utbetalningar av ekonomiska bistånd
- Nämndens riktlinjer för föreningsbidrag reviderades hösten 2021. Förvaltningen fortsätter med det arbetet genom en översyn av processen för föreningsbidrag i syfte att ytterligare förhindra oegentligheter.
- Förvaltningen har förstärkt funktionen som säkerhetssamordnare genom att renodla och utöka rollen i syfte att bland annat att fördjupa samverkan med polisen, näringsliv och civilsamhället.

Förskola

Förskoleverksamheten arbetar utifrån Säker förskola - stadens gemensamma riktlinjer för barnsäkerhet. Framtagandet av gemensamma hygienrutiner för förskolans personal och barn är ett exempel på dokument som togs fram av förskoleavdelningen under årets första tertial.

Förskolorna arbetar med aktiva åtgärder och uppdaterar sina planer för kränkande behandling och diskriminering. Barnkonsekvensanalyser genomförs för att säkerställa att barnrättsperspektivet alltid finns med och beaktas vid förändringar i verksamheten som påverkar barnen. Barnsäkerhetsronder genomförs på alla förskolor årligen, rektor säkerställer att åtgärder vidtas snarast möjligt om behov identifierats.

Ett fåtal förskolor i stadsdelsområdet har gårdar där obehöriga vistas på under kvällar och helger med skadegörelse som följd. Förvaltningen har samverkansrutiner för att förebygga otrygghet och skadegörelse samt för att rikta insatser där de bäst behövs. Förskoleavdelningen genomför under hösten en kartläggning för att identifiera mer utsatta förskolegårdar.

Social omsorg

En ny samordnare för förebyggande arbete samt samverkan har anställts.

Lägesbilden visar att sommaren varit relativt lugn. Stadsdelsområdet har haft mindre och färre problem bland ungdomar rörande alkohol, droger och brottslighet samt färre platser med unga som vistas i grupp utomhus. Dock har de två mord som berört Älvsjö, påverkat ungdomarna i

det specifika stadsdelsområdet. Ett aktivt arbete har gjorts för att jobba trygghetsskapande.

Äldreomsorg

Med utgångspunkt i handlingsplanen för äldrevänlig stad genomför förvaltningen brottsförebyggande och trygghetsskapande åtgärder genom att utveckla samverkan med polisen tillsammans med äldreomsorgens verksamheter, pensionärsrådet och pensionärsföreningarna m.fl. för att motverka brott mot äldre.

Stadsmiljö

Parkskötseln har under perioden främst handlat om städning och gräsklippning. Ett byte av underentreprenör orsakade många felanmälningar, vilka därefter har åtgärdats. Extra städning har beställts till badplatser och vissa parker vid fint väder, så kallad solstädning. Sammanlagt 18 sommartoaletter har funnits utplacerade, varav hälften är handikappanpassade.

Samtliga stadsdelsnämnder har erhållit investeringsmedel för särskilda satsningar i stadsmiljön. Inom Hägersten-Älvsjö stadsdelsområde är några av investeringarna genomförda och andra planeras. Spontanidrottsytor: konstgräs på två mindre grusade bollplaner, utbygg konstgräs på en större bollplan, samt utbytt gummiunderlag på en multisportplan. Belysning för ökad trygghet: ny belysning vid ett utegym och liten konstgräsplan i Fruängen. Friluftsliv: ny badbrygga vid Långsjöbadet. Stadsodling i parker: ny gemensamhetsodling i Långbro park. Kapacitetsstarka papperskorgar: nya Big Belly vid Långsjöbadet.

Arbete för ökad jämställdhet

Stadsdelsnämndens fokus på trygghet och trivsel på allmänna platser ökar allas möjlighet att nyttja dessa platser. Framför allt kvinnor begränsas av upplevd otrygghet i den offentliga miljön.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	85 %	88 %	83 %	81 %		81 %	79 %	2022
  Andel ungdomar som i stockholms-enkäten uppger att de inte blivit utsatta för hot och våld						88,5 %	88,5 %	2022
  Stockholmarens nöjdhet med renhållning och städning	66 %	64 %	68 %	65 %		74 %	73 %	2022
Analys Medborgarundersökningen visar att andelen medborgare som är nöjda med renhållning och städning i stadsdelsområdet ligger kvar på samma nivå som förra året. Hägersten-Älvsjö ligger över snittet för staden som helhet (64%), men en bra bit under årsmålet. Undersökningen genomfördes maj-augusti. Förvaltningen hade under början av sommaren problem med städning av parker, vilket nu är åtgärdat.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Stockholmarnas nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden	64 %	67 %	63 %	65 %		74 %	73 %	2022
Analys Stockholmarnas nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden ligger kvar på ungefär samma nivå som förra året, vilket innebär att årsmålet inte riktigt uppnås. Resultatet ligger strax under snittet i staden (65%). Undersökningen genomfördes maj-augusti. Förvaltningen hade under början av sommaren problem med städning av parker, vilket nu är åtgärdat.								
  Stockholmarnas nöjdhet med stadsmiljön	84 %	85 %	84 %	88 %		88 %	Tas fram av nämnd	2022
Analys Nöjdheten med stadsmiljön i Hägersten-Älvsjö stadsdelsområde har sjunkit något jämfört med förra årets 88 %. Områdets resultat ligger i nivå med hela stadens resultat.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Fastighetsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, kulturnämnden och stadsdelsnämnderna kartlägga och prioritera det långsiktiga investeringsbehovet i stadens parklekar	2022-01-01	2022-06-30	
  Idrottsnämnden ska tillsammans med i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda var i staden det finns behov av och förutsättningar för att skapa en mer levande stad genom utegym samt anlägga utegym i enlighet med utredningens slutsatser	2022-01-01	2022-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samråd med fastighetsnämnden, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna följa upp satsningen på trygghetsinvesteringarna. Detta för att skapa en samlad bild över de insatser som genomförts och vad resultatet blivit samt sprida goda exempel, erfarenheter och lärdomar	2022-01-01	2022-06-30	
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och stadens näringsliv ta fram och implementera spetsprojekt i tio utpekade platser i staden, i syfte att stärka tryggheten och den biologiska mångfalden genom smart växtbeklädnad av väggar	2022-01-01	2022-12-31	
  Nämnder och bolagsstyrelser ska omsätta lärdomar från krishanteringen av pandemin i uppdaterad beredskapsplanering, såsom krisledningsplanering, kontinuitetsplanering och krisledningsövningar	2022-01-01	2022-12-31	
  Nämnder och bolagsstyrelser som omfattas av säkerhetsskyddslagen ska säkerställa att det finns resurser och kompetenser tillgängliga i den utsträckning som krävs för att upprätthålla säkerhetsskyddet och bidra i utvecklingen av stadens säkerhetsskyddsorganisation	2022-01-01	2022-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska under ledning av kommunstyrelsen utreda förutsättningar för att etablera trygghetspunkter för krisberedskap och det civila försvaret inom sitt geografiska område	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: Hägersten-Älvsjö är ett tryggt, säkert och välskött stadsdelsområde att bo och vistas i

● Uppfylls helt

Analys*Trygghet, platssamverkan, beredskapsplanering*

Stockholms stads trygghetsprogram och samverkansöverenskommelsen med polisen är utgångspunkten för förvaltningens trygghetsarbete. Arbetet med att utveckla lägesbilden pågår. Nya ansökningar om ordningsvakter i så kallade LOV3-områden har skickats in. Det gäller de platser som idag har ordningsvakter, men med större geografiska ytor. En av ansökningarna avser Axelsberg som idag inte har ordningsvakter.

Platssamverkan fortsätter på de platser där den är etablerad men trygghetsstrategen arbetar även med åtgärder på andra platser som upplevs otrygga. I Älvsjö resecentrum har det planerade arbetet startat med att ta fram program för ökad trivsel, trygghet och funktion.

Ett event för trygghet och trivsel hölls på Älvsjö torg i juni. Uppslutningen var god från aktörerna i den lokala platssamverkan, från föreningar, näringsliv och framför allt älvsjöborna. Ett intressant program och fint väder lockade många deltagare. Eventet bildade också startskottet för "Sommar på torget" med aktiviteter på både Älvsjö torg och Liljeholmstorget. Platsaktiveringen av torget pågick under hela sommaren och genomfördes med hjälp av sommarjobbare, föreningar och näringsliv, och var mycket uppskattade av besökarna.

Förvaltningens trygghetssamordnare har tagit fram en ny rutin för att sprida information till äldre om hur de kan undvika att bli utsatta för brott. En trygghetsvandring har genomförts i Liljeholmen med fastighetsägare och företagarföreningen. Årets trygghetsinvesteringar är planerade till hösten, men i Fruängen är det redan klart med belysning på det nya utegymmet och lilla konstgräsplanen vid Vantörsvägen.

Förvaltningens nya säkerhetssamordnare är på plats och krisledningsgruppen har aktiverats vid två tillfällen under perioden. Den nya krisledningsplanen fungerade bra, men kommer att utvecklas på några punkter utifrån erfarenheterna. Utöver dessa skarpa lägen har krisledningsgruppen deltagit i workshops och en stabsutbildning. En krisledningsövning planeras till hösten. En ny rutin mot hot och våld har tagits fram.

Beredskapsplaneringen har fortsatt. Inventeringen av möjliga trygghetspunkter har resulterat i att tre lokaler i stadsdelsområdet har utsetts. Under hösten ska dessa platser utrustas för att invånarna ska kunna hänvisas dit vid en kris. Den forcerade kontinuitetsplaneringen för förvaltningens verksamheter är klar. Workshops för årets risk- och sårbarhetsanalyser genomfördes i augusti.

Stadsmiljö

Parkskötseln har under perioden främst handlat om städning och gräsklippning. Ett byte av underentreprenör orsakade problem med tömning av skräpkorgar samt gräsklippning i juni. Det sammanföll med fint väder, skolavslutning och många besökare i parkerna och

resulterade i många klagomål. Från mitten av juli hade den nya underentreprenören hunnit jobba ikapp och antalet felanmälningar gick ner till normala nivåer. Extra städning har därutöver beställts till badplatser och vissa parker vid fint väder, så kallad solstädning. Till studentexamen beställdes även extrastädning till Trekantsparken och förvaltningen hade en bra kommunikation med gymnasieskolorna i samband med det. Sommarjobbade ungdomar på Liljeholmstorget och Älvsjö torg har även hjälpt till med skräpplockning i närliggande parker.

Sammanlagt 18 sommartoaletter finns i år utplacerade vid bad och i parker mellan 1 maj och 30 september varav 10 av toaletterna är handikappanpassade. Nya platser för sommartoaletter i år är parkleken Kristallen i Solberga och Herrängens gårds brygga. Vid Ekensbergsudden har kajen och strandpromenaden rensats och snyggats till. Parken Julikullen i Midsommarkransen har fått en extra översyn och klippning av buskar och träd. I Vinterviken har de nyplanterade träden fått extra bevattning. I Långbroparken testas under fem veckor i slutet av sommaren en ny typ av utegym med vikter som går att reglera. En viss vandalisering i stadsdelsområdet har riktats mot främst livräddningsutrustning, och några av de stora nya skräpkorgarna av modell Big Belly har tyvärr eldats upp.

Årets parkinvesteringar har kommit igång och några är klara. I parkleken Vippan i Fruängen är renoveringen av plaskdammen klar och den har varit mycket uppskattad under sommaren. I Långbro park har en gemensamhetsodling anlagts. Trekantsbadets brygga har blivit utbytt och vid Långsjöbadet har ytterligare en badbrygga placerats ut. Den lilla scenen i Herrängens gårds park har renoverats, medan dansbanan får vänta till nästa år. Två mindre grusade bollplaner har fått konstgräs, i Herrängsskogen respektive Äppelängen Örby slott. Den större bollplanen i Johannisdalsparken i Mälarhöjden har fått konstgräset utbytt och den mindre multisportplanen där har fått en ny gummiyta. I Fruängen har det nya utegymmet och lilla konstgräsplanen vid Vantörsvägen fått belysning med trygghetsmedel. Vid Snöflingebacken har en lekskulptur placerats på en plats som upplevs otrygg. Västertorps parkstråk har fått en upprustad yta vid Isjaktsgränd med bänkar, grill och ett boulevardligt underlag. I Aspuddsparken och Bergtorpskärret har parkvägar asfalterats. Parkupprustningar som startat under perioden: Vippans parklek i Fruängen, Krausparkens lekplats i Mälarhöjden och Svartlösavägens lekplats i Herrängen. Flera av årets investeringsprojekt utgår från medborgarförslag.

Även exploateringskontoret genomför parkupprustningar. Tre av dessa har blivit klara under perioden: Teaterparken på Hägerstensåsen, Prästgårdsparken vid Älvsjö centrum och Medaljongparken vid Älvsjöstaden. I augusti invigdes Teaterparken med många besökare som såg barnteater och bio i den upprustade amfiteatern. Även den nya gemensamhetsodlingen i Långbroparken invigdes med visning, provsmakning och barnteater arrangerat av föreningen Långbro parks trädgårdar.

Förskola

Stadsdelsnämndens kommunala förskolor arbetar utifrån stadens gemensamma riktlinjer för barnsäkerhet. Framtagandet av gemensamma hygienrutiner för förskolans personal och barn är ett exempel på dokument som har tagits fram av förskoleavdelningen under årets första tertial.

Förskolorna arbetar löpande med aktiva åtgärder och uppdaterar sina planer för kränkande behandling och diskriminering. Barnkonsekvensanalyser genomförs för att säkerställa att barnrättsperspektivet alltid finns med och beaktas vid förändringar i verksamheten som påverkar barnen. Barnsäkerhets ronder genomförs årligen för att säkerställa en säker fysisk miljö både inom- och utomhus.

En del förskolor i stadsdelsområdet har gårdar som obehöriga vistas på under kvällar och helger. Förskoleavdelningen inleder under hösten en kartläggning av vilka gårdar som är mest utsatta och vidta åtgärder.

Social omsorg och arbetet med social prevention och samverkan

Utveckling av förebyggande arbete och tidiga insatser pågår enligt plan. Ett arbete pågår utifrån stadsdelens lokala handlingsplan för att minska risken för att barn, ungdomar och unga vuxna dras in i kriminalitet. Det handlar bland annat om utveckling av metoder inom det ordinarie arbetet men framför allt om samarbete kring socialsekreterare hos polis, skolsociolog, skolsociala team, fältassistenter, intensiv hemmabehandling, samhandlingsplan om droger samt föräldrastöd. Se även kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområde 1.4 där samverkan och handlingsplanens insatser och resultat särskilt redovisas.

Äldreomsorg

Med utgångspunkt i handlingsplanen för äldrevänlig stad genomför förvaltningen brottsförebyggande och trygghetsskapande åtgärder genom att utveckla samverkan med polisen tillsammans med äldreomsorgens verksamheter, pensionärsrådet och pensionärsföreningarna m.fl. för att motverka brott mot äldre. Under året har polis medverkat på pensionärsrådet för att inhämtat synpunkter och idéer hur arbetet kring brott mot äldre kan motverkas. Sändlistor, både inom förvaltningen men även ut till alla lokala pensionärsföreningar, har uppdaterats för att kunna sprida aktuell information och kunskap om hur man skyddar sig. Innan sommaren hölls ett öppet möte på Axelsbergs aktivitetscenter där kommun poliserna medverkade för att informera om hur man kan skydda sig mot bedrägerier.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Förvaltningen följer upp parkentreprenaden i enlighet med den rutin som nämnden antog under 2020.	2021-01-01	2022-12-31	
	Förvaltningen ska anlägga en gemensamhetsodling i Långbroparken.	2022-01-01	2022-12-31	
	Förvaltningen ska bygga ut och rusta upp lekplatsen vid Svartlösavägen i Herrängen.	2022-01-01	2022-12-31	
	Förvaltningen ska fortsätta att utveckla arbetssätt för ökad delaktighet och ökat inflytande för nämndens råd, att råden är med tidigt i planerings- och beslutsprocessen i viktiga frågor som rör de målgrupper som råden representerar.	2022-01-01	2022-12-31	
	Förvaltningen ska genomföra platsaktivering i form av sommaraktiviteter på torg inom stadsdelsområdet.	2022-01-01	2022-12-31	
	Förvaltningen ska genomföra trygghetsdialoger och trygghetsvandringar i Liljeholmen, Fruängen och Älvsjö/Solberga.	2022-01-01	2022-12-31	

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Förvaltningen ska göra en digital trygghetsvandring med funktionshinderrådet och pensionärsrådet.	2022-01-01	2022-12-31	
	Förvaltningen ska lägga konstgräs på bollplanen i parken Äppelängen i Örby slott.	2022-01-01	2022-12-31	
	Förvaltningen ska lägga konstgräs på bollplanen vid Herrängens skola.	2022-01-01	2022-12-31	
	Förvaltningen ska rusta upp Kerstin Hesselgrens park i Fruängen.	2021-01-01	2022-12-31	
	Förvaltningen ska skapa en mötesplats i Älvsjö centrum för att öka samverkan mellan olika aktörer inom ramen för platsamverkan Älvsjö-Solberga.	2022-01-01	2022-12-31	
	Förvaltningen ska ta fram en ny krisledningsplan utifrån erfarenheter från pandemin.	2022-01-01	2022-12-31	
	Förvaltningen ska vid upprustning av parker öka tillgängligheten.	2021-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att de underliggande nämndmålen med tillhörande indikatorer bedöms uppfyllas. Fyra av fem indikatorer uppnås helt, den femte till 98,8 procent. Vidare bedöms aktiviteterna uppfyllas under året.

Förskoleavdelningen bidrar till de mål i Agenda 2030 som avser god utbildning för alla, jämställdhet och minskad ojämlikhet genom att utveckla arbetsätt för en likvärdig förskola där barnkonventionen och barns rätt samt aktiva åtgärder står i fokus.

Övergripande faktorer som påverkar förskoleenheternas arbete är det fortsatt minskade barnunderlaget i stadsdelen samt en ökad andel barn i behov av särskilt stöd.

Det minskade barnunderlaget föranleder att förskoleavdelningen löpande följer upp lokalförsörjningsbehovet och anpassar lokalbeståndet därefter. Alla enheter fortsätter att kontinuerligt vidta åtgärder för en effektiv organisation och användning av tilldelade resurser.

Merparten av stadsdelens barn i åldrarna 3-5 år går i förskola, inskrivningsgraden är 97 procent. Alla sökande erbjuds barnomsorg inom garantitiden.

Verksamheten har en hög andel legitimerade förskollärare, 38,7 procent, i förhållande till kommunfullmäktiges mål om 33 procent. Andelen anställda som saknar utbildning för arbete med barn är 3,7 procent, en minskning med en procentenhet från samma period förra året. Utifrån förskollärares ansvar att leda arbetslaget och bedriva undervisning i enlighet med målen i läroplanen har kompetenshöjningsbehov inom pedagogiskt ledarskap identifierats.

Implementeringen av gemensamma strategidokument och ställningstaganden som bildar grunden för likvärdig förskola i Hägersten-Älvsjö har fortsatt på alla enheter under senaste

rapportperioden. Årets fortbildningsinsatser för alla yrkeskategorier genomförs enligt plan.

Systematiskt kvalitetsarbete

Förskoleavdelningens stödfunktioner fortsätter tillsammans med förskoleenheterna att strategiskt och långsiktigt utveckla strukturella förutsättningar samt det systematiska kvalitetsarbetet på förskolorna. Målet är att säkerställa likvärdig utbildning av hög kvalitet för alla barn. Tre övergripande utvecklingsområden prioriteras under 2022:

- Hållbar utveckling/Agenda 2030
- Ledarskap och medarbetarskap
- Undervisning med fokus på språkutveckling

Förskoleavdelningen identifierar behov och stödjer enheternas arbete med kompetensutveckling och gemensamma strategidokument.

Implementering av gemensamma strategidokument som bildar grunden för likvärdig förskola i Hägersten-Älvsjö påbörjades 2021 och fortsätter hela 2022. Ställningstaganden och strategier som implementeras under året är:

- Språkprogram för förskolan
- Ställningstagande för likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer
- Ställningstagande för digitala verktyg på förskolan
- Rörelsestrategi
- Matstrategi
- Ställningstagande om kultur på förskolan

Kompetensutveckling genomförs enligt plan utifrån både teoretiska och praktiska perspektiv. Alla yrkeskategorier omfattas av kompetensutvecklingsinsatser relevanta för deras respektive uppdrag.

Förskoleavdelningen följer upp implementeringsarbetet samt effekterna av kompetensutvecklingen på utbildningen och undervisningen. Nya utvecklingsområden identifieras inför verksamhetsplan 2023.

Samverkan förskola - skola

Övergångsdokumentet som används som underlag vid överföringssamtal mellan förskola och skola har i år tillgängliggjorts digitalt via Skolplattformen. Detta förväntas underlätta samverkan för både vårdnadshavare, barn och pedagoger i både skolan och förskolan. Frågor kring språkutveckling har lagts till i materialet för att ytterligare stärka barns möjligheter att få rätt stöd i sin språkutveckling utifrån egna behov. I språksamtal med vårdnadshavare lyfts även vikten av att inkludera minoritetsspråk där det är aktuellt.

Hittills har några förskoleenheter börjat använda sig av den digitala versionen, flertalet planerar att börja under kommande termin. En första uppföljning av effekterna sker i samverkan med skolchef och rektorer i slutet av september.

Arbete för ökad jämställdhet

Barnen i förskolan har, oavsett könstillhörighet, givits möjlighet att utveckla sina förmågor

och intressen med samma möjligheter och på lika villkor. Arbetet inkluderas i arbetslagens undervisningsplaner och pedagogiska dokumentation samt i analys av resultaten från förskoleundersökningen. Stödfrågor för jämställdhetsanalyser används av rektorer vid bland annat tertialrapporterna. Där det är möjligt att ta fram könsuppdelad statistik analyseras resultat och uppgifter utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Om förskoleenheterna uppmärksammar omotiverade könsskillnader i bedömningar, nöjdhet eller insatsernas framgång analyseras även detta.

Förskolorna erbjuder inkluderande, tillgängliga lärmiljöer och i lek och interaktion med barnen utmanas könsstereotypiska normer och värden. Ett brett urval av material, lekar och aktiviteter erbjuds för att barnen ska ha möjlighet att bredda sina lekmönster och välja olika typer av aktiviteter. Barngruppen delas ofta i grupper om färre barn för att värna om barns samtalsutrymme och möjliggöra för alla barn att ge uttryck för sina tankar, åsikter och idéer. På så vis möjliggörs att alla barn får lika stort inflytande över och utrymme i utbildningen oavsett könstillhörighet.

Minoritetsspråk

Alla medarbetare har erbjudits en föreläsning om minoritetsspråk under våren. Minoritetsspråk finns även med som en del i kompetensutvecklingsinsatsen Flerspråkighet i förskolan som erbjuds pedagoger i stadsdelen regelbundet.

Inom Telefonplans förskolor fortsätter en avdelning erbjuda undervisning och omsorg på finska. Arbete pågår med att marknadsföra verksamheten på olika sätt för att nå fler familjer med information om verksamheten.

På en av stadsdelens öppna förskolor erbjöds verksamhet på finska en förmiddag i veckan under våren, vilket var välbesökt. Medarbetare med rätt språkkompetens saknas dock under höstterminen. Förskoleavdelningen arbetar för att hitta rätt språkkompetens inom organisationen för att fortsatt kunna erbjuda verksamhet på finska.

Enligt senaste språkinventeringen finns inga familjer inskrivna på de kommunala förskolor som har något av de övriga minoritetsspråken som sitt identitetsspråk.

Introduktionsförskolan

Förvaltningens introduktionsförskola har fortsatt kontinuerligt uppsökande arbete riktat till nyanlända familjer med barn i åldrarna 1 - 5 år. Arbetet har bidragit till att vårdnadshavare har fått kunskap och information om samhället. Vårdnadshavare har även uttryckt att de utvecklat sina språkkunskaper och sitt sociala nätverk. Verksamheten har fungerat som en sluss och introduktion till förskolan, bidragit till en bredare kunskap om samt erfarenhet av svensk förskola.

Under våren har 15 vårdnadshavare och 21 barn kontinuerligt besökt introduktionsförskolan. Samtliga barn är numera inskrivna på någon av stadsdelens kommunala förskolor. Under pandemin har verksamheten delvis varit förlagt utomhus. SFI undervisning har erbjudits fortlöpande i ett mindre sammanhang inomhus.

Verksamheten har under sommaruppehållet flyttat till nya större lokaler som möjliggör utökade aktiviteter. Det planerade samarbetet med närliggande förskolor aktualiseras under

hösten, likväl som aktiviteter riktade till pappor.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	38,7 %	2,6 %	35,7 %	40,7 %	33 %	33 %	33 %	Tertial 2 2022
  Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan	87 %	86 %	88 %	85 %		88 %	88 %	2022
Analys								
Måluppfyllelsen är 98,8 %, jämfört med föregående års 96,5%. Index för det sammanfattande omdömet där nöjdhet, trygghet och rekommendation ingår ligger på 88% en ökning från 2021 års resultat på 87%.								
Omställningen av verksamheten som pandemin har medfört har påverkat vårdnadshavares möjlighet till insyn och kommunikation, vilket enheterna beskriver som den vanligaste orsaken till resultatet. Detta framkommer även i förskoleundersökningens öppna svar. Analysen föranleder att förskolan fortsätter utveckla arbetet med kommunikation och vårdnadshavares möjligheter till insyn i verksamheten under kommande budgetår. Marginell skillnad i utfall för flickor och pojkar har noterats de senaste tre åren. Samma trend gäller för staden i övrigt.								
  Antal barn per grupp	16,7 barn/avd.			15,9 barn/avd.	16 st	16	16	Tertial 2 2022
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	5,2 st			4,9 st	4,9 st	4,9	4,9	Tertial 2 2022
  Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget	3,7			3,6		3,6	3,6	2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna och med stöd av representanter från minoriteter samt experter kartlägga förekomsten av antisemitism i stadens pedagogiska verksamheter	2022-01-01	2022-06-30	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna aktivt arbeta för att öka barnens språkutveckling i stadens förskolor	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta fördjupa kunskaperna om varför barn inte är i förskolan och påbörja relevanta åtgärder för att öka inskrivningsgraden	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna intensifiera arbetet med att nå ut med information om nationella minoriteters särskilda rättigheter till modersmål och språkutveckling i förskola och skola samt säkerställa att det är lätt för vårdnadshavare att ansöka och beviljas detta	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med arbetsmarknadsnämnden genomföra en satsning på vidareutbildning i svenska språket för stadens förskolepersonal vid behov	2022-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheterna att utveckla uppföljning och aggregerad statistik kring närvaro och frånvaro på stadens förskolor	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utvärdera hur alla förskolor arbetar med sin strategi för att öka barns fysiska aktivitet och rörelse under förskoledagen	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna revidera de obligatoriska rutinerna för övergången mellan förskola och grundskola med särskilt fokus på information om barnens språkutveckling	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utveckla indikatorn "Kvalitetsindikatorn – Självvärdering" utifrån läroplansuppdraget	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: Alla barn i förskolan utvecklar sin förståelse för grundläggande demokratiska värden

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att målet nås. Barnkonventionen synliggörs och ligger till grund i planeringen och uppföljningen av utbildning och undervisning. Särskilt fokus ges barns rätt till inflytande och rätt att uttrycka sig, vilket syns i arbetslagens dokumentationer av genomförd undervisning. Barns åsikter, tankar och idéer påverkar undervisningens innehåll. Arbetet med Aktiva åtgärder sker löpande. Barngruppen ses som en tillgång och arena för socialt samspel där förståelsen för grundläggande demokratiska värden utvecklas. Arbetslag organiserar barnen i små grupper under dagen för att möjliggöra samtalsstid och social interaktion mellan barn och mellan barn och vuxen.

Förskoleundersökningens resultat inom området Normer och värden är fortsatt höga. Av de svarande upplever 92 procent att förskolan ger barnen lika möjligheter att utvecklas oberoende av kön, etniskt tillhörighet, religion eller funktionsnedsättning. 92 procent upplever att personalen bemöter barnen på ett respektfullt sätt.

I den pedagogiska dokumentationen syns barns frågor och intressen, undervisningen planeras med utgångspunkt i detta. I arbetslagens dokumentationer/utvärderingar märks det även att pedagoger har en ökad medvetenhet kring arbetet med barnkonventionen och kan sätta ord på hur de har arbetat med barnkonventionen och vad det har lett till för barnet/barnen i gruppen. När förskolorna planerar för projekttillfällen utgår de från barnens svar och önskemål som kommit fram vid intervjuerna gjorda under projektstarten. Det som delvis saknas i arbetslagens dokumentation är analyser av effekter undervisningen gav på barns lärande och utveckling.

Som en del av det förebyggande arbetet har filmade föreläsningar gjorts av Resursenhetens specialpedagoger och psykolog med teman som Lek och samspel, Trygga relationer, lek och lärande i förskolan utifrån anknytningsteorin samt Tydliggörande pedagogik i förskolan. Dessa finns tillgängliga för samtliga medarbetare. Resursenheten erbjuder efterföljande

workshops via Teams inom de olika temana. Kurser i tecken som alternativ kompletterande kommunikation (TAKK) erbjuds regelbundet till samtliga enheter.

Goda exempel på arbete utifrån barnkonventionen och barnens rätt

- Arbetslagen väljer artiklar från Barnkonventionen som de formulerar arbetssätt kring i sina undervisningsplaner.
- Bildloggar för enskilda barn i Skolplattformen, där barnet bestämmer över det som publiceras.
- Barnråd där rektor möter barnen för att lyssna in vad de gillar med sin förskola, vad de vill ska bli bättre, vad saknar de.
- Barns rättigheter konkretiseras för barnen genom ”Barnkonventionen i en låda” och ”Kompisböckerna”.
- Barnkonventionens tillblivelse firas i form av en årlig ljusmanifestation.
- Lärmiljöer utformas tydliga och lättillgängliga vilket möjliggör barnens rätt till aktiva val samt främjar en tydliggörande pedagogik.

Implementering av språkprogrammet har prioriterats för andra året i rad.

Utbildningssatsningar om högläsning, läsmiljöer/förskolebibliotek, flerspråkighet och berättande samt samarbete med biblioteken har gett positiva effekter på alla enheter. Det bekräftas av arbetslagens självvärderingar i kvalitetsindikatorn där skattningen kring arbetet med barns språkutveckling har ökat för tredje året i rad. År 2020 låg kvalitetsindikatorn på 3,5, 2021 på 3,8 och 2022 på 3,9 (på en skala 1-5). Även vårdnadshavarnas nöjdhet kring arbetet med barns språkutveckling har ökat från 84 procent år 2021 till 87 procent år 2022.

Goda exempel på arbete med barns språkutveckling

- Utbildningsplaner och undervisningsplaner skrivs utifrån mål att stärka barns språkutveckling.
- Enheterna inrättar språknätverk som fokuserar på bland annat utveckling av läsmiljöer och språksamtal med vårdnadshavare.
- Läsmiljöer och/eller förskolebibliotek inrättas på allt fler förskolor, både inomhus och utomhus.
- Utveckling av arbetssätt med läsning/berättande i utomhusmiljö pågår.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förskoleavdelningens resursenhet ska erbjuda förskolans medarbetare kompetensutveckling i syfte att utveckla det förebyggande och främjande arbetet så att det stärker alla barns möjligheter att utvecklas utifrån sin egen förmåga	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningens förskoleavdelning ska utveckla arbetet med minoritetsspråk	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningens förskoleenheter ska utveckla sina arbetssätt som rör barns rättigheter	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: Alla barn i förskolan utvecklas och lär utifrån sina förmågor i lärmiljöer av hög kvalitet

● Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att målet nås. Implementeringen av gemensamma strategidokument och ställningstaganden som bildar grunden för likvärdig förskola i Hägersten-Älvsjö fortsätter och fördjupas på alla enheter. Arbetet bidrar till att alla barn ges förutsättningar för att lära och utvecklas.

Årets förskoleundersökning visar på ett förbättrat resultat inom området Utveckling och lärande gällande barnens användning av digitala verktyg i sitt lärande. År 2021 var 67 procent av föräldrarna nöjda jämfört med 72 procent som är årets resultat. Analysen visar att enheterna har arbetat aktivt med implementeringen av ställningstaganden för digitala verktyg i undervisningen. Arbetet har skett löpande utifrån identifierade behov och kompetens. Fortbildning inom digitala verktyg erbjuds via Mediateket för andra året i rad, tydliga effekter av fortbildningen på undervisningen och barns lärande beskrivs av enheterna. Liknande satsning förra året gav resultat i form av ökad användning av pedagogiska appar och digital utrustning som kompletterar och utvecklar undervisningen. Ställningstaganden för digitala verktyg är grunden i detta arbete. Alla enheter har medarbetare med specialkompetens/utökad ansvar för utveckling av arbetet med digitala verktyg. Ställningstaganden samt andra policydokument som rör digitalisering på förskolan revideras under hösten 2022.

Förskoleundersökningens resultat inom området Kost, rörelse och hälsa är oförändrat sedan 2021:

- Nöjd med information om maten - 72 procent.
- Förskolan serverar varierad och näringsrik mat - 86 procent.
- Barn uppmuntras till fysiskt aktivitet - 84 procent.

Förskoleenheterna implementerar strategierna för mat och måltid samt rörelse på olika sätt. En del har hittat arbetssätt där de för samman arbetet kring mat och måltid med rörelse, andra fokuserar på ett område i taget. Kompetenshöjningen hos förskolekockar i frågor om ekologiska inköp, klimatpåverkan från livsmedel samt likvärdighetsperspektivet kring måltider visas i förskolornas handlingsplaner via uppsatta mål och välbeskrivna arbetssätt. Den stadsdelsgemensamma matstrategin utgör grunden för handlingsplanerna. Syftet är att utveckla ett hälsosamt och klimatsmart förhållningssätt till mat och måltider, vilket i sin tur utvecklar barnens förståelse för vad som påverkar hälsa, välbefinnande och hållbar utveckling.

Analyserna visar att mat och måltid är ett område som behöver konkretiseras ytterligare, både på generell nivå i stadsdelens förskolor samt lokalt på respektive förskola. Detta arbete startar på en övergripande nivå under hösten 2022 och tas med i nästa års verksamhetsplan.

Goda exempel på arbetssätt:

- Materialbank och/eller basmaterialistor stödjer pedagogernas arbete med likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer.
- Inköp av material samordnas i syfte att garantera ett likvärdigt och klimatsmart material.
- Återkoppling på arbetslagens lärmiljöer ges av ledningen på olika sätt, exempelvis via pedagogiska promenader eller kvalitetsdialoger.
- Nätverk för förskollärare och arbetslag med fokus på lärmiljöer/läsmiljöer.
- Sommaruppgift till familjerna med rörelse som tema på en enhet.
- Rörelsevecka på en enhet med planerade dagliga pulshöjande aktiviteter.
- "Mindfull eating"-måltid för pedagogerna som får möjlighet att lära sig detta och därefter erbjuda barnen detsamma på en enhet.
- "Tabata" en effektiv metod att arbeta pulshöjande med barn på en förskola.
- "Från jord till bord" - projekt som drivs av kocken på en förskola, där barnens erbjuds möjlighet att odla och delvis laga egen mat.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningens förskoleavdelning ska tillsammans med förskoleenheterna fortsätta att utveckla gemensamma strukturer för det systematiska kvalitetsarbetet.	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningens förskoleavdelning ska tillsammans med förskoleenheterna utveckla sitt strategiska kommunikationsarbete	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningens förskoleenheter ska med stöd av förvaltningens förskoleavdelning fortsätta att implementera de stadsdelsgemensamma ställningstaganden för digitala verktyg i undervisningen.	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningens förskoleenheter ska med stöd av förvaltningens förskoleavdelning fortsätta att implementera den stadsdelsgemensamma rörelsestrategin för fysisk aktivitet och hälsa samt matstrategin.	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningens förskoleenheter ska med stöd av förvaltningens förskoleavdelning implementera de stadsdelsgemensamma ställningstaganden för en likvärdig och tillgänglig lärmiljö.	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningens förskoleenheter ska med stöd av förvaltningens förskoleavdelning implementera det stadsdelsgemensamma underlaget för stadens språkprogram.	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att målet för verksamhetsområdet till stor del kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att merparten av de 18 indikatorerna kopplade till målet bedöms komma att uppnås. Vidare löper flertalet av de 30 aktiviteterna enligt plan och bedöms genomföras.

För att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra kvaliteten i verksamheterna inom social omsorg har ett arbete påbörjats för att ta fram ett nytt kvalitetsledningssystem. För att särskilt säkerställa kvaliteten inom nämndens egna utförarverksamheter för personer med funktionsnedsättning har också en plan för uppföljning tagits fram, och arbetet påbörjas under hösten.

Öppen fritidsverksamhet för barn och ungdomar

Förvaltningen har startat upp ett nätverk tillsammans med kultur- och idrottsförvaltningen i syfte att samverka och informera om fritids- och kulturverksamheter i stadsdelen, främst för barn och unga. Arbetet med Liljeholmshuset har pågått under tertiet genom att feriearbetande ungdomar fått möjlighet att komma med idémässigt innehåll i verksamheten samt praktisk användning och inredning av lokalerna. Liljeholmshuset planeras att öppna under senare delen av hösten 2022.

Förebyggande arbete

Förvaltningen fortsätter att stärka det förebyggande arbetet, bland annat genom att ytterligare fokusera på utveckling kring samordnade tidiga insatser samt samverka med interna och externa aktörer. Bland annat sker följande:

- Arbetet med familjecentralen i Älvsjö i samarbete med Region Stockholm är igång. Personal är anställda men på grund av avsaknad av lokal i området, kommer personal tillhörande social omsorg sitta på annan plats.
- Skolsocionomerna har utökat sin målgrupp vad gäller skolsociala team till att även gälla högstadiet för de tre skolor som deltar i satsningen.
- Samlokalisering genom socialsekreterare hos polis har fortgått enligt plan och kompletterats med en satsning på snabbare lagföring. Samverka med polisen har också gynnats av att stadsdelen ingår i den stadsdelsövergripande satsningen ”Islandsprojektet”.
- Samverka med skola och förskola har förbättrats som en konsekvens av att familjeenheten utökat sin kontakt med skola och förskola under pågående utredningar samt genomfört en gemensam workshop kring fortsatt samarbete.
- Implementeringsarbetet avseende Stockholmsstandard för socialt fältarbete med temaområden uppsökande, relationsskapande, förebyggande arbete och samverka pågår.

Under tertiet har föräldrastödsprogrammen FÖS (Föräldraskap i Sverige), KOMET och ABC genomförts för föräldragrupper. Det är fortfarande lång kö till de riktade föräldrastödsgrupperna, vilket medför en utmaning för föräldrar att snabbt kunna erhålla stöd.

Individ- och familjeomsorg

I jämförelse med samma period förra året har antalet inkomna ärenden kring barn och ungdomar ökat markant. Trots ökningen av inkommande anmälningar är handläggningstiden gällande utredningar och förhandsbedömningar i stort sett oförändrad sedan föregående period. Antal individer i öppenvården har också ökat markant från föregående tertial. Ett fokusområde under hösten är att få en större genomströmning av ärenden inom öppenvården.

LIHF-teamet (lösningssinriktad intensiv hemmabaserad familjebehandling) har idag ett intensivarbete i tre familjer. Målet är att utöka detta till att arbeta intensivt i åtta till tio ärenden samtidigt från och med i höst. För att undvika placeringar görs planeringar med familjer och deras nätverk i enlighet med Signs of safety's arbetsätt. Arbetsättet "insatsforum", där socialsekreterare och behandlare träffas kring ärenden, har bidragit till att familjer snabbare får rätt typ av biståndsbedömt stöd och att barnet/den unga inte är placerad längre än nödvändigt.

Antalet placeringar utanför hemmet (på SiS, HVB, i stödboende, familjehem och träningslägenhet), har ökat jämfört med samma period föregående år. Större delen av ökningen skedde under sommaren då ett flertal ungdomar placerades på grund av allvarliga händelser. Något fler pojkar är placerade jämfört med flickor vilket förklaras med att pojkar oftare blir placerade på grund av eget beteende jämfört med flickor. Ett arbete pågår för att korta den tid unga är placerade samt att aktivt följa upp placeringar som SiS, HVB, stödboenden och träningslägenheter.

Samordnad individuell plan (SIP) och genomförandeplaner är flera verktyg som används för att säkerställa att placerade barn får en skolplanering, en obruten skolgång samt insatser för en god hälsa och tandhälsa. Förvaltningen arbetar aktivt för att placerade barn ska ha en god hälsa. Detta görs bland annat genom att använda hälsokort och samtalar om hälsa och tandvård på hembesök. Utöver detta ser förvaltningen över om och hur tandhälsan i stadsdelen kan ingå i BUS-samarbetet.

Förvaltningen har på grund av en ökande målgrupp både vad gäller barn och vuxna, behövt ha ett särskilt fokus på personer med komplex problematik. För vuxna har fler samplaceringar med regionen gjorts gällande beroendeproblematik och psykisk ohälsa, vilket bidrar att rätt stöd ges av rätt insats.

Samsjuklighetsutredningens slutsatser har beaktats i befintlig samverkan. Under hösten kommer personal som jobbar med personer med beroendeproblematik att utöka sina kunskaper och sitt fokus kring stöd till anhöriga, något som efterfrågas då anhöriga ofta drar en stor börda.

Omsorg om personer med funktionsnedsättning

Personal från utförarverksamheterna genomgår utbildning i pedagogiskt ramverk och certifiering av detta pågår. Under våren certifierades enheten Glasade gången. För befintlig personal pågår utbildning för att bli stödassistent, vilket kommer öka kvaliteten i förvaltningens berörda verksamheter. Medarbetare i förvaltningen deltar även i utbildningar gällande digital tillgänglighet.

Inför valet erbjuds personer som bor på någon av förvaltningens grupp- och servicebostäder att besöka valstugor, ta del av lättläst material digitalt eller få högläsning ur ett lättläst material. På valdagen erbjuds de även att med stöd av personal ta sig till vallokalen och rösta. För de som önskar poströsta eller rösta i förtid ges samma stöd.

Förvaltningen har tagit fram rutiner och en särskild funktion med uppdrag att motverka oegentligheter gällande personlig assistans. Det handlar bland annat om att systematiskt kontrollera att assistansutförare har ett aktuellt tillstånd från IVO att bedriva verksamhet samt

att genomföra kontroller vid ansökan om merkostnader vid ordinarie assistents sjukdom.

Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Förvaltningen erbjuder individuellt anpassade stödinsatser till personer med funktionsnedsättning föra att kunna leva ett självständigt liv och vara delaktig i samhället. Kvinnor och män, flickor och pojkar med funktionsnedsättningar har fått stöd och service i form av till exempel boendestöd, gruppboende, sysselsättning, daglig verksamhet. Utredningar och erbjudande om insatser utgår alltid från den enskildes behov och brukaren deltar i framtagandet av sin egen genomförandeplan och har på så sätt inflytande över hur insatsen utförs. Personer som får stöd och service utifrån funktionsnedsättning tillförsäkras integritet, självbestämmande och möjlighet att kunna delta på lika villkor i samhällets gemenskap i de insatser som ges. Myndighetsutövningen sker rättssäkert och är lättillgänglig, samordnad och likställig.

Förvaltningens utförarverksamheter har fortsatt utvecklingsarbetet med syfte att öka brukarnas delaktighet och självständighet. På stadsdelens grupp- och servicebostäder har brukarinflytande och brukardelaktighet fortsatt varit i fokus, vilket visar sig i hur brukarundersökningarna genomförs och följs upp med fortsatt utbildning av frågeassistenter.

Nämndens råd för funktionshinderfrågor har getts möjlighet till delaktighet genom att få lämna synpunkter på relevanta nämndärenden. Under tertialet har rådet även fått ta del av och lämna synpunkter på bland annat pågående trygghetsarbete i stadsdelsområdet samt stadens brukarundersökningar som genomförs för målgruppen. Rådet har även fått möjlighet att lämna synpunkter och förslag för att förbättra tillgängligheten i pågående park- och badanläggningsprojekt i Älvsjöområdet. För att kunna lämna relevanta synpunkter har chefer för varit på rådet och berättat om sina verksamheter. Syftet är att underlätta rådets möjligheter till delaktighet inför verksamhetsplanering och uppföljning.

Utvecklad samverkan mellan skola och socialtjänst - Uppföljning av utvecklad samverkan mellan skola, förskola, socialtjänst, fritidsverksamhet samt polis och region

En särskild samordnare har under andra tertialet anställts för att fokusera på och stärka arbetet med samverkan och förebyggande arbete.

Samverkan förskola

Ett intensifierat samarbete med att höja kunskapsnivån och öka beredskapen inom förskolan för på ett tidigt stadium uppmärksamma och anmäla oro för barn och unga har i år kommit igång genom workshops och utbildningsträffar.

Samverkan skola

Ett tydligt fokus har varit att trygga skolgången för placerade barn samt att vidareutveckla samverkan med skolan för att hitta arbetsätt som motverkar skolfrånvaro.

Förvaltningen har inrättat skolsocionomer i tre av grundskolorna i området och utvecklar därigenom arbetet kring skolsociala team. Fokus ligger på att arbeta förebyggande med elever som har upp till 40 procents frånvaro. Utmaningen är fortsatt att stärka samsynen med skolorna kring uppdraget och vilken målgrupp insatserna ska riktas till. Skolorna önskar ofta

aktualisera elever som har högre frånvaro än vad satsningen har som målgrupp. Uppföljning visar att samtliga elever som deltagit upplever sin situation som bättre i samband med att insats avslutas. Skolsocionomerna kommer att presentera skolsociala team under föräldramöten på skolor under hösten. Förhoppningen är att budskapet om att det finns förebyggande stöd att tillgå sprids bland vårdnadshavarna och att detta leder till att ytterligare familjer önskar delta.

Förvaltningen lägger även ett stort fokus på skolarbetet vad gäller familjehemsplacerade barn. Två skolsamordnare för placerade barn, är anställda för att trygga placerade barns skolgång. Dessa har i uppdrag att förbättra placerade ungdomars skolresultat vilket bör leda till en ökning vad gäller andelen familjehemsplacerade barn som klarar av kärnämnen till nästa mätning. Dessutom har satsningen på Skolfam gett gott resultat. Trots det finns det familjehemsplacerade barn som med stöd inte uppnår målen. Dessa barn är ofta i behov av tvärprofessionellt stöd varför det är viktigt att enheten fortsatt satsar än mer på att skapa SIP-planer tillsammans med skola och region.

Samverkan med regionen - Barn i behov av särskilt stöd (BUS)

Samverkan inom ramen för BUS-överenskommelsen har varit ett viktigt forum för att få till en samverkan om enskilda barn och prioriterade målgrupper och ett arbete har påbörjats för att utveckla arbetet. Arbetet med SIP (Samordnad individuell plan) är ständigt pågående och förvaltningen verkar för att alla som har behov av en samordnad individuell plan får erbjudande om ett SIP-möte. Medarbetare har erbjudit, upprättat och deltagit i möten kring samordnad individuell plan för barn och vuxna som har kontakt med socialtjänsten och som har behov av samordnade insatser i samverkan med hälso- och sjukvård.

Det finns fortfarande stora behov av att utveckla samverkan kring enskilda barn och ungdomar där psykiatrin behöver bli mer delaktiga samt delta gällande gemensam finansiering. Avvikelse görs där samverkan inte fungerar.

SSPF

Fokus i samverkan (SSPF) har legat på att utveckla och förvalta förebyggande insatser i form socialt stöd inom området utbildning samt kring att motverka begynnande kriminalitet och användning av droger.

Samverkan med polisen

Samverkan med polisen har förbättrats som en effekt av satsningen socialsekreterare hos polis där funktionen finns etablerad både på lokalpolisområdeskontoret i Globen och i Skärholmen. Satsningen har lett till en nära och pågående dialog om hur polisen och familjeenheten ska samhandla kring unga i riskzon. Polisen i Skärholmen har startat ett projekt kring att i högre grad uppmärksamma och markera de ungdomar som är aktuella på socialtjänsten utifrån ett normbrytande beteende. Om ungdomarna och vårdnadshavarna samtycker informerar familjeenheten polisen om vilka unga i riskzon som är aktuella. Om polisen påträffar ungdomarna på en olämplig plats eller vid en sen tidpunkt kan de därför snabbt agera genom att, till exempel, skjutsa hem dem eller vid behov köra dem till Maria Ungdom.

En samverkan har även inletts med avhopparverksamheten i Skärholmen. Under hösten finns det planer på att utöka samhandlingen med polisen kring aktuella ungdomar. Samverkan med polisen har även gynnats satsningen kring Islandsprojektet vars syfte är att få till en tät samverkan med polisen i ärenden där barn upplevt, bevittnat eller utsatts för våld mellan och från närstående. Projektet har sedan start fungerat väl inom verksamheten och har lett till att verksamheten bättre och snabbare har kunnat möta upp barn och familjers behov av stöd utifrån det inträffade.

Under tidig fredagskväll deltar fältassistenter på de lokala utsättningar som arrangeras för poliser, ordningsvakter och andra grupper som är i tjänstunder veckoslutet. Förebyggande samverkan sker även med externa aktörer inom skola, polis och ordningsvakter samt civilsamhälle och näringsliv.

Handlingsplan i enlighet med Stockholms stads strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet 2019–2022

Den lokala handlingsplanen för att minska risken för att barn och unga dras in i kriminalitet reviderades i början av 2022 och uppföljningen som nu gjorts av genomförda aktiviteter visar att merparten av insatserna har påbörjats eller genomförts under 2021 och 2022.

Systematisk samhandling

- Samverkan mellan myndighetsutövningen och andra aktörer stärks redan i det första skedet av handläggningen genom förbättrad återkoppling i samband med att orosanmälningar följs upp.
- SSPF-möten för grundskolan har fortsatt att genomföras fyra gånger per år. Sedan sammanslagningen av Hägersten-Liljeholmen och Älvsjö stadsdelsförvaltning har det en utmaning varit att få ihop SSPF-träffarna då antalet skolor och aktörer blivit omfattande. Utifrån det gjordes en utveckling av mötesstrukturen med syfte att bättre lyckas fånga upp aktuella utmaningar samt att stärka den lokala samverkan. Den nya strukturen kommer fortsätta att prövas och utvärderas. Under läsåret ska något/några av mötena genomföras fysiskt för att främja det relationsskapande syftet med nätverket, samt att temat samverkan kring individer ska lyftas.
- Fältassistenter och familjeenhetens mottagningsgrupp har startat upp månadsvisa träffar för att stärka förmågan att samverka och samhandla kring individer.
- En samhandlingsplan för narkotika har tagits fram tillsammans med grundskolorna för operationalisering under läsåret 2022/23.
- Kunskapshöjande insats för socialtjänsten har genomförts gällande sekretessbrytande bestämmelser utifrån stadens nya sekretesshandbok.
- Det finns rutiner för att kunna hålla allvarssamtal med ungdomar som begår brott, dock försvåras arbetet av att polisen deltar i låg utsträckning.
- Familjeenhetens nya medarbetare genomför utbildning i EARL och SAVRY, två strukturerade beslutsstöd för bedömning av risker och behov hos barn 6-12 år respektive unga personer 12-18 år med känt antisocialt beteende.

Den största vinsten bedöms vara satsningen socialsekreterare hos polis. Detta visar sig bland annat genom att det finns dialog om hur polisen och familjeenheten kan samhandla kring unga

i riskzon för att i högre grad uppmärksamma och markera de ungdomar som är aktuella på socialtjänsten utifrån ett normbrytande beteende. Om ungdomarna och vårdnadshavarna samtycker informerar familjeenheten polisen om vilka unga i riskzon som är aktuella och ett aktivt arbete görs för att erhålla samtycket.

Förskola, skola och fritid som skyddsfaktorer

- Avdelningen har under 2022 anställt två nya familjebehandlare för att bemanna den nya familjecentralen i Älvsjö/Solberga med syfte att nå fler föräldrar i utsatta områden med barn i åldern 0-5 år.
- En satsning har gjorts på föräldrastödsprogrammet Komet för att minska ner antalet som står i kö. Externa kurshållare har anlitats samt att två socialsekreterare internt har utbildats inom Komet.
- Två skolsamordnare har rekryterats för att arbeta med att främja placerade barns obrutna skolgång.
- Tre skolsocionomer har inrättats i tre grundskolor vilket utvecklar arbetet med skolsociala team. Fokus ligger på att arbeta förebyggande med elever som har upp till 30 % frånvaro. Vid resultatavstämning har det visat sig att samtliga deltagare skattar sin situation som bättre i samband med att insats avslutas. Skolsocionomerna kommer att presentera skolsociala team under föräldramöten på skolor under hösten med syfte att vårdnadshavare får kännedom om förebyggande stöd och att detta i sin tur ökar benägenheten att vilja delta bland de familjer som har behov.
- Genom förhållningssättet Signs of Safety ökar familjeenhetens möjligheter att stärka skyddsfaktorer och minska riskfaktorer och få till en bra säkerhetsplanering för aktuella barn och ungdomar.

Våldsprevention med ett jämställdhetsperspektiv

- Alla fritidsledare, fältassistenter och parklekspersonal har utbildats inom metoden En fritid fri från våld (EFFFV), samt att en implementeringsplan har tagits fram för hösten 2022 och framåt. Workshops har genomförts både för arbetsgrupp och för alla medarbetare. Under sommaren har en grupp av "Unga ledare" haft som feriearbete att utveckla sin roll i verksamheten. Inom parkleksverksamheten undersöks möjligheten att jobba enligt "Agera i parklek".
- Fältassistenter har genomfört metoden Respekt och självrespekt (ROS) i alla åk 7 under läsåret 2021/22, samt erbjudit sig att stötta upp skolor som vill arbeta med Mentorerna i våldsprevention (MVP).

Civilsamhället

- Fältassistenter har arbetat med stöd och utveckling av nattvandring genom att ha kontakt med lokala nattvandrargrupper och delta på de lokala utsättningar som arrangeras för poliser, ordningsvakter och andra grupper som är i tjänst under veckoslutet.
- Civilsamhället deltar i den platssamverkan som bedrivs inom tre geografiska områden, Älvsjö, Liljeholmen, Fruängen/Västertorp.
- Sommaraktiviteter genom sommartorg och feriearbete har utvecklats i samarbete med lokalt föreningsliv.

Arbete för ökad jämställdhet

Där det finns könsuppdelad statistik, analyseras resultat och utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Utredning och erbjudande om insatser utgår alltid primärt från den enskildes individuella behov. Om verksamheterna uppmärksammar omotiverade könsskillnader i bedömningar, nöjdhet eller insatsernas framgång analyseras och åtgärdas detta. Stödfrågor finns för att göra jämställdhetsanalyser.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel avhysningar som kunnat avvärjas efter inkommet meddelande till förvaltningen från kronofogdemyndigheten	44,83 %			51,61 %	48 %	55 %	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2022
Analys								
Totalt 29 meddelanden om avhysning inkommit, varav 14 hittills har kunnat avvärjas.								
   Andel barn och unga som bedömts ha skyddsbehov och som inte fått vänta på placering	100 %	100 %	100 %	100 %	100	100 %		Tertial 2 2022
   Andel barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning	25 %	24,6 %	26,1 %		22 %	22 %	24 %	Tertial 2 2022
   Andel barn och ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar	22,2 %	21,3 %	28,6 %	56,5 %	50 %	90 %	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2022
Analys								
Indikatorn bygger på polisen och socialtjänsten tillsammans genomför samtalen. Fler samtal har hållits, samtidigt har antalet barn/unga som är anmälda för brott under perioden kraftigt ökat. I övrigt finns samma utmaningar som förra tertialen; hög arbetsbelastning, familjerna som kallats har svårt att hinna komma inom 48 timmar, unga har svårt att prioritera möte om de går i skolan och en snabb kontakt försvåras när det ofta saknas kontaktuppgifter. Majoriteten av de barn/ungdomar och vårdnadshavare som inte hinns med erhåller allvarssamtal, men först efter 48 timmar. Polisen har inte deltagit i något av allvarssamtalen. Socialsekreterare hos polis har aktivt försökt att öka ansträngningarna till att polisen ska medverka i allvarssamtalen.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering				88 %		94 %	öka	2022
  Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering				90 %		97 %	öka	2022
  Andel brukare som är nöjd med sin insats - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				90 %		80 %	80 %	2022
  Andel familjehemsplacerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan	56,76	57,14 %	56,25 %	80	65	75 %	75 %	Tertial 2 2022
Analys								
Totalt sett är utfallet ungefär detsamma jämfört med föregående period. För pojkar har resultatet förbättrats avsevärt samtidigt som flickors resultat försämrats. Förändringen bedöms bero på individuella faktorer då det totala antalet placerade flickor ökat något. De barn som främst når målen är de som är familjehemsplacerade (76 %). Totala antalet inkluderar även unga som på grund av beroende av droger, kriminalitet och /eller psykisk ohälsa är placerade på HVB, SIS och i behandlingsfamilj. Dessa barn har ofta mycket stora behov av stöd.								
  Andel personer med bostadskontrakt enligt Bostad först som behåller kontraktet efter 12 månader	100	100 %	100 %	100	100	100 %	Tas fram av nämnd	2022
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				91 %		90 %	90 %	2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				83 %		79 %	79 %	2022
  Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (socialpsykiatri)				80		35 %	Tas fram av nämnd	2022
  Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk)				100		40 %	Tas fram av nämnd	2022
  Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling	68,39	61,52 %	78,12 %	59,92	80	90 %	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2022
Analys Resultatet har förbättrats något men prognosen visat att vi inte kommer nå upp till årsmålet. Samtliga grupper kommer fortsätta jobba med temat återkoppling till barn/unga och utforska olika former för återkoppling anpassade efter individens behov och önskemål. Satsningen på metoden Signs of Safety, har delvis som syfte att öka barn och ungas delaktighet. Ökar användningen av metoden som tänkt bör även resultatet gällande barns delaktighet förbättras. Fler flickor än pojkar har varit delaktiga och fått återkoppling i LSS-utredningar under 2022. Förvaltningen uppskattar att kontakt och möten skett med betydligt fler barn än vad som framgår av statistiken och att en förklaring till det kan vara att flera av barnen inte kommunicera eller uttrycka önskemål på grund av låg ålder eller funktionsnedsättning vilket ökar utmaningen att återkoppla utredningar till målgruppen. Förvaltningen kommer fortsätta förbättringsarbetet och ett särskilt fokus egenkontrollarbetet är barns delaktighet.								
  Andel utredningar av barn och unga i vilka skola/förskola vidtalas	69,05	69,58 %	68,93 %	59,35	70	70 %	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2022
Analys Resultatet har förbättrats sedan förra tertialen, vilket delvis förklaras med att familjeenhetens personal har arbetat längre på arbetsplatsen och rutiner är mer implementerade. Enheten har förstärkts med konsulter vilket också bidragit till en bättre								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
arbetsituation och ärendebelastning vilket gör att kontakt etableras med förskola/skola. Chefer har förtydligat rutiner för samtycke och hur indikatorerna ska mätas och fyllas i, vilket innebär att avdelningen alltid tar kontakt med skolan under utredningstiden.								
Antal barnfamiljer som beviljats en akutboendelösning på hotell/vandrarhem	2			2		7	Tas fram av nämnd	2022
Antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten				231 st		192 st	Tas fram av nämnd	2022
Antal vräkningar som berör barn	2			1	2	0	Tas fram av nämnd	2022
Analys								
Ett aktivt arbete pågår för att förebygga vräkningar som rör barnfamiljer men i de förekommande fallen har vräkning inte kunnat avvärjas. I det ena ärendet bor barnet hos sin andra förälder och i det andra ärendet är barnet placerat.								
Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				77 %		90 %	Tas fram av nämnd	2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Bostadsförmedlingen i Stockholm AB ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna följa upp och utvärdera genomförda åtgärder för att säkerställa att personer som är utsatta för våld i nära relation och har rätt till förtur också får tillgång till det	2022-01-01	2022-12-31	
Socialnämnden och äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna ta fram ett processtöd för intern samverkan i frågor som rör äldre personer som lever i hemlöshet	2022-01-01	2022-12-31	
Socialnämnden och äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna samordna och utveckla socialtjänstens och äldreomsorgens arbete med kvalitets- och ledningssystem enligt SOSFS 2011:9 för att bidra till en likställighet i staden, bland annat genom ett ägandeskap av frågan i ILS-webb	2022-01-01	2022-12-31	
Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna för en centralisering av hälso- och sjukvårdsansvaret inom socialpsykiatrins särskilda boenden, i likhet med LSS-hälsan. Utredningen ska inkludera en kostnadsanalys	2022-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samverkan med Region Stockholm fortsätta arbetet med STIS, Stärkt tidigt stöd i samverkan och utöka hembesöksprogrammet så det når fler och stöttar familjer i riskzon längre	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utbilda stadens personal inom LSS i det pedagogiska ramverket	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda formerna för ett tryggt mottagande från LVM-vård	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda hur bolotsar kan ge förstärkt praktiskt stöd till barnfamiljer vid SHIS Bostäders boenden	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda införandet av en akademisk socialtjänst där socialsekreterare och forskare samlokaliseras i syfte att undersöka och utvärdera socialtjänstens insatser. En pilotverksamhet ska genomföras	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheten till ökad samordning av handläggning av personlig assistans	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda om förmedlingsprocessen för bostäder med särskild service kan effektiviseras	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda inrättandet av profilboenden inom bostäder med särskild service	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna följa riskerna för ökad våldsutsatthet som en möjlig effekt av covid-19-pandemin	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram ett nytt program för stadens arbete mot alkohol, narkotika, doping, tobak och spel samt arbeta enligt ANDTS-programmet 2018-2021 till dess att ett nytt program är framtaget	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna hur man kan utveckla och använda boendestöd inom missbruk	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska utvärdera arbetet kring barn som riskerar att föras utomlands i syfte att ingå barnäktenskap eller könsstympning	2022-01-01	2022-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden implementera modellen för skolsociala team i hela staden och utöka socialtjänstens närvaro i skolan	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: Invånarna i Hägersten-Älvsjö lever utifrån sina förutsättningar och behov ett självständigt liv

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet kommer att uppnås under året.

Social omsorg

Samverkan, samarbete och samhandling med skola, förskola, hälso- och sjukvård, polis, och

föreningsliv är prioriterat. Stadsdelsnämnden har fortsatt att implementera samordnad individuell plan (SIP). Beställarenheten för funktionsnedsättning verkar för att alla som har behov av en samordnad individuell plan får erbjudande om ett SIP-möte. Inom arbetsgruppen som arbetare med målgruppen funktionsnedsättning vuxen har SIP-ledare utsetts. Dessa medarbetare har i uppgift att stödja kollegor i att erbjuda och hålla i SIP-möte.

Dialog om hur extern samverkan ska formaliserats kring personer med missbruk och beroende och psykisk ohälsa är klar. Under hösten kommer det strategiska och operativa samarbete (LoSam) mellan förvaltning, beroendemottagning och vuxenpsykiatri tillsammans med Skärskolmens stadsdelsnämnd att löpa på.

Barn och ungdomar

Fler har utbildats i föräldrastödsprogrammet KOMET, vilket medfört att fler familjer tar del av detta föräldrastödsprogram. Kön är dock fortfarande lång. Stadsdelsnämnden erbjuder en till fem enskilda samtal utan biståndsbeslut där det idag finns familjer som väntar på en tid. Familjestödjarna på familjecentralen som ger samtal utan biståndsbeslut har också några familjer på kö och därmed väntetid.

I jämförelse med samma period förra året har antalet ärenden kring barn och ungdomar som inkommer ökat markant, över 350 ärenden är inkommit under våren. 77 procent av alla förhandsbedömningar har handlagts inom rätt tidsgräns (fjorton dagar) och 81 procent av alla utredningar handläggs inom fyra månader. Trots ökningen av inkommande anmälningar är handläggningstiden gällande utredningar och förhandsbedömningar i stort sett oförändrad sedan föregående period. Antal individer i öppenvården är fler än 280 individer, en stor ökning på närmare 90 personer jämfört med föregående tertial.

Ett fokus har varit att få en större genomströmning av ärenden inom öppenvården, ett arbete som kommer intensifieras under hösten. Arbetssättet "insatsforum", är framgångsrikt och bidrar till att familjer snabbare får rätt typ av biståndsbedömt stöd i rätt tid och att placeringar inte pågår längre än nödvändigt. Implementeringen av metoden Signs of Safety fortlöper enligt plan. Verksamhetsplaneraren som tillträdde sin tjänst i maj månad har delvis övertagit arbetet med att överse implementeringen. Ett arbete pågår med att överse samtliga rutiner och arbetssätt för att göra dem förenliga med metoden.

Antalet mentorer inom familjeenheten (tidigare seniorer) utökades med två tjänster under den förra tertialen och är numera sex personer. Under tertialen har konsulterna delvis haft ansvar för introduktion men ansvaret har nästan helt gått över på mentorena i samband med att tjänsterna nu är tillsatta. Mentorena har ett viktigt uppdrag kring att introducera nyanställda vilket bidrar till att öka kvaliteten i arbetet som utförs samt till att minska personalomsättningen.

Projektet skolsamordnare för placerade barn och unga har startat och rekrytering av två medarbetare är klara.

Uppföljning på individnivå är ett utvecklingsområde för såväl enheten som socialtjänsten nationellt. Det digitala uppföljningsverktyget Viewpoint för placerade barn och unga används som tidigare inom familjevårdsgrupperna med gott resultat och arbete pågår kring att implementera verktygen även i placeringsteamet. Inom ramen för implementeringen av

Signs of Safety finns planer på att göra uppföljningar med föräldrar och barn, detta för att få feedback på hur väl metoden praktiseras. Föräldrarådgivarna arbetar med att implementera ett digitalt uppföljningsverktyg av tidigt stöd i samverkan, kallat LUFSS.

Familjerätten Sydväst

Antalet utredningar av fader- och föräldraskap har minskat utifrån att det sedan årsskiftet är möjligt för föräldrar att fastställa fader- och föräldraskap för nyfött barn direkt hos Skatteverket via en digital tjänst inom 14 dagar från barnets födelse. Minskningen är dock mindre än förväntat varför en satsning kommer att göras för att informera samverkanspartners om möjligheten att fastställa fader och föräldraskap digitalt. Antalet utredningsuppdrag gällande vårdnad, boende och umgängesutredningar från domstol har ökat jämfört med motsvarande period 2021. Antalet så kallade upplysningar har däremot minskat vilket förklaras av en ny lagbestämmelse som trädde ikraft i mars; att föräldrar först måste ha deltagit i ett obligatoriskt informationssamtal innan tvist i domstol inleds samt att andelen avtal och frivilliga samarbetsamtal ökat jämfört med föregående år, att föräldrar kommit överens om lösningar på frivillig väg. Familjerättens barnombud har under perioden tagit fram en mall för konsekvensanalys enligt barnkonventionen som ska användas inför beslut om nedläggning i fader-och föräldraskapsutredningar.

Socialpsykiatri

Sammanlagt 459 personer är aktuella för insatser inom socialpsykiatri, en liten ökning jämfört med december 2021.

På Kyrkogatans gruppbostad och Triangelns profilboende är det förbättringsarbete som identifierades vid verksamhetsuppföljningen som utfördes av stadsdelen hösten 2021 i slutfasen. Utveckling av rutiner och arbetssätt har pågått samtidigt. Ett arbete har gjorts för att få hög svarsfrekvens på de brukarenkäter som varit ute. Analys ska göras i kombination med egna fördjupningsfrågor samt en enkät för brukarstödare, med syftet att få ett tydligare svar på vad som behöver förbättras.

Stöd och service till funktionshindrade

I augusti var totalt 1 580 personer aktuella vid enheten, vilket är en ökning med 25 personer sedan årsskiftet. Inom funktionsnedsättning barn/ungdom var 303 barn och ungdomar (0-20 år) aktuella för insatser, vilket är en ökning jämfört med 2021. Över 800 vuxna med funktionsnedsättning är aktuella på beställarenheten, vilket också är en liten ökning.

Inom grupp- och servicebostäder har brukarinflytande och brukardelaktighet fortsatt varit i fokus vilket visar sig i hur brukarundersökningarna genomförs och följs upp med fortsatt utbildning av frågeassistenter.

De medarbetare som saknar grundläggande gymnasieutbildning inom yrkesområdet, har erbjudits utbildning till stödassistent.

Den dagliga verksamheten har under tertialet varit öppen. Bland annat har samarbetet med Bio Aspen kommit igång igen och verksamheterna erbjuder tillsammans en biogrupp för de personer som behöver en mer anpassad bioupplevelse. Liljans dagverksamhet, som fokuserar på skapande och konsthantverk, har bestått av två grupper och kommer slås ihop till en grupp, då flera äldre deltagare kommer att sluta under 2023. Inom verksamheten pågår dessutom ett

digitalt utvecklingsarbete med att starta upp en webbshop för att sälja sina alster som produceras. På Västertorps dagliga verksamhet har verksamheten skapat en sinnenas trädgård.

Våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtyck, prostitution, människohandel för sexuella tjänster samt sexuellt våld

Verksamheten har följt upp sitt arbete under perioden. Ett utvecklingsområde som identifierats är att fler enheter ska använda FREDA-frågor, vars syfte att upptäcka fler som utsätts för våld och att tidigare kunna ge stöd. Utöver detta kommer samarbete mellan förvaltningens interna verksamheter och Relationsvåldscentrum Sydväst (RVC) intensifieras och systematiseras än mer på en övergripande nivå. För att öka medarbetarnas kompetens planeras utbildningar och temadag kring relationsvåld under hösten.

Stadsdelsnämnden och RVC arbetar med Islandsprojektet, som syftar till att ha en nära samverkan med polisen i ärenden där barn upplevt, bevittnat eller utsatts för våld mellan och från närstående. RVC ger stöd till barn som upplevt våld, stöd i form av stödsamtal, Trappansamtal och Här och nu-samtal.

Beroendevård och arbete mot hemlöshet

Under sommaren startades ett samarbete mellan förvaltningens beroendegrupp och familjeenheten för att upparbeta rutiner, samsyn och samverkan kring barn samt barn som anhöriga. Detta är ett välkomnat inslag som väntas leda till barns ökade förutsättningar till säkra levnadsförhållanden. Även den stärkta samverkan internt som startades förra året (Samvux) har ökat möjligheten för att den enskildes individuella behov ska kunna tillgodoses och planering med socialtjänsten och andra aktörer anpassas efter dessa.

Futura, som är beroendegruppens behandlingsdel, har under året startat Community Reinforcement Approach (CRA) behandling i samarbete med Skärholmens stadsdelsnämnd. CRA är en hemmaplanslösning och bidrar till att klient får verktyg att hantera olika livsområde i närmiljö. Genom CRA har enheten förstärkt arbete kring sysselsättning, boende och relationer. Tillsammans med återfallsprevention och motivationsgrupper ger detta goda effekter på en bibehållen drog- och alkoholfrihet.

Det externa samarbetet med Liljeholmens beroendemottagning är välfungerande. Däremot behöver samverkan med psykiatrin utvecklas eftersom mer än en tredjedel av klienterna har psykisk ohälsa.

Alla som är eller riskerar att bli hemlösa erbjuds rådgivning och stöd av bolots. Personer som riskerar att bli hemlösa till följs av vräkning får stöd av vräkningsförebyggarna som arbetar uppsökande. Antalet personer i tillfälliga boendelösningar följs regelbundet upp för att plan mot ett stadigvarande boende ständigt ska finnas samt att rätt insatser ska kunna erbjudas för den med stödbehov. Samtidigt arbetar Beroendegruppen och Bosamordnarna aktivt med de personer som beviljats träning- eller försökslägenhet för att dessa ska kunna bo kvar.

Vräkningsförebyggarna fortsätter utveckla sitt arbete genom uppsökande verksamhet, samverkan med andra enheter inom förvaltningen och arbete utifrån Socialstyrelsens nyutkomna vägledning i vräkningsförebyggande arbete. Ett arbete finns även för att följa upp tidigare ärenden där avhysning lyckas avvärjas, för att identifiera positiva faktorer i motverkandet av nya hyresskulder eller störningar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska fortsätta arbetet att tillsammans med Region Stockholm starta en verksamhet i Liljeholmen som innehåller både ungdomsmottagning, öppen fritidsverksamhet för ungdomar och föreningsdrivna aktiviteter.	2020-05-29	2022-12-31	
 Förvaltningen ska fortsätta kartläggningen av den digitala kunskapen hos boende i grupp- och servicebostäder och hos deltagare inom socialpsykiatrins verksamheter för att stärka den digitala delaktigheten.	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska fortsätta kvalitetsarbetet med uppföljningar av insatser inom funktionshinderområdet så att det säkerställs att brukaren kommer till tals.	2020-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska förstärka samhandling med polisen genom att fortsätta satsningen Socialtjänst hos polis.	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska genomföra en tillgänglighetsinventering av sidor och dokument på stadens intranät.	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska motverka ekonomiska oegentligheter gällande personlig assistans.	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska tillsammans med Region Stockholm starta en Familjecentral i Älvsjö/Solberga.	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska utveckla intern samhandling inom avdelningen för social omsorg för att stärka det gemensamma samarbetet.	2021-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska utveckla lokal samverkan mellan socialtjänstens beroendedel och hälso- och sjukvårdens psykiatri och beroendevård.	2021-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska verka för att alla aktuella barn och vuxna i stadsdelsområdet med behov av samordnad individuell plan för insatser från socialtjänst och hälso- och sjukvård erbjuds SIP-möte.	2020-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska vidareutveckla det uppsökande arbetet med fältförlagd socionom.	2021-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningens enheter ska ha kännedom om kraven på tillgänglighetsanpassning och rutiner för att följa kraven.	2022-01-01	2022-12-31	
 Ungdomsmottagningen ska förstärka det uppsökande arbetet i skolor och på öppna fritidsverksamheter för att förebygga psykisk ohälsa bland unga.	2020-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

 Uppfylls delvis

Analys

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppnås delvis, bedömningen grundas på att underliggande nämndmål uppnås och att av 14 indikatorer uppnår fyra årsmålet helt, åtta delvis och två indikatorer inte uppnår årsmålet. Socialstyrelsens brukarundersökning ger underlag till åtta av äldreomsorgens indikatorer. Brukarundersökningen för 2022 genomfördes under perioden 18 januari till 20 mars. Indikatorernas utfall tar därmed inte hänsyn till det

arbete som genomförs för verksamhetsområdet under 2022. Därutöver grundas bedömningen på att nämndens åtta egna aktiviteter genomförs och stadens aktiviteter genomförs enligt plan.

Stadsdelsnämnden bedömer dock att målet kommer att uppnås helt under året utifrån det kvalitetsarbete som pågår inom äldreomsorgen. Måluppfyllelse baseras inte enbart på indikatorerna utan på en helhetsbedömning av uppfyllt förväntat resultat på nämndmål, resultat från genomförda aktiviteter, kvalitetsuppföljningar på individnivå och andra uppföljningar som görs av verksamheterna, avtals- och verksamhetsuppföljningar samt kvalitets- och observationsrapporter.

Äldrevänlig stad

Äldre ska kunna leva sitt liv med självbestämmande, respekt och värdighet med rätt till ett tryggt åldrande med hög livskvalitet. Stockholm stads handlingsplan för Äldrevänlig stad ska bidra till att staden ska vara tillgänglig och inkluderande samt främja ett aktivt och självständigt liv samt förtydligar vikten av att staden aktivt ska använda ett funktionshinderperspektiv och motverka ålderism. Fem områden lyfts fram, det är *delaktighet och inflytande, samverkan och partnerskap, social inkludering, bostäder och stadsmiljö samt kommunikation och information*. Stadsdelsnämndens verksamheter arbetar med detta och främst med fokus på det förebyggande arbetet. I staden pågår ett utvecklingsarbete inom ramen för Äldrevänlig stad, där bland annat Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd deltar. Ett projektområde handlar om att utveckla samarbeten för att äldre ska erbjudas aktiviteter för fysisk, psykisk och social hälsa, i samverkan med stadsdelsnämnderna, idrottsnämnden och kulturnämnden. I uppdraget ingår att informera och kommunicera med äldre, om olika aktiviteter som erbjuds och vad äldre efterfrågar samt att utveckla formerna för samverkan med föreningar och civilsamhället.

Nedan redovisas stadsdelsnämndens arbete för en Äldrevänlig stad närmare.

Fokusområden

Äldreomsorgens fokusområden för 2022 är mat och måltider, bryta isolering och ofrivillig ensamhet, välfärdsteknik, kompetensutveckling inom områdena demens, geriatrik och språk. Vidare ska arbetet utvecklas inom palliativ vård, stöd till anhöriga samt arbetet med att säkerställa en likställd biståndsbedömning. I fokus för utvecklingsarbetet står det förebyggande och uppsökande arbetet.

Förebyggande och uppsökande verksamhet

Förebyggande och hälsofrämjande insatser är ett viktigt område som spelar en stor roll för ett hälsosamt åldrande och förmågan att leva ett självständigt liv. I samarbete med äldrenämnden pågår arbetet med en stadsgemensam handlingsplan för det förebyggande, uppsökande och hälsofrämjande insatser för äldre. Stadsdelsnämnden arbetar vidare med formerna för det uppsökande arbetet för att nå ut till äldre, samt deras anhöriga som inte är kända av äldreomsorgen eller till äldre som upplever ofrivillig ensamhet och isolering med information och stöd. Samverkan sker mellan förebyggande enheten och beställarenheten samt med andra aktörer så som primärvården, föreningar och civilsamhället. På beställarenheten finns utsedda handläggare med speciellt fokus på det förebyggande arbetet som i ett led för att förstärka samverkan med förebyggande enheten.

Mötesplatser och aktivitetscenter

Seniorerna i Hägersten-Älvsjö erbjuds ett brett och varierat utbud av olika aktiviteter, som anordnas av stadsdelsnämnden genom Seniorhälsan inom förebyggande enheten samt genom andra aktörer, föreningar och organisationer i stadsdelsområdet.

Seniorhälsan samverkar med äldreomsorgens övriga verksamheter och andra verksamheter inom förvaltningen. Vidare finns samarbete med kulturförvaltningen, idrottsförvaltningen samt olika organisationer och föreningar.

Seniorhälsan utvecklar och planerar så att seniorerna ska få tillgång till aktiviteter i sina närområden. Aktiviteter erbjuds inom sju områden, där några områden har flera aktivitetsadresser. Det finns två aktivitetscenter, ett i Axelsberg och ett i Långbroberg.

Aktiviteterna syftar till att främja den sociala psykiska, fysiska och existentiella hälsan. Exempel på aktiviteter som erbjuds är gympa, stavgång, gym, yoga, teater, taktil massage, meditation, körsång, dans, samtal om livet och lunchträffar. Under sommaren har dagsutflykter till olika resmål med buss i större och mindre grupper erbjudits. Dagsutflykterna har varit mycket uppskattade liksom de utegym, där seniorer har instruerats av hälsopedagog från Seniorhälsan. Sommarkurser i IT-kunskap för seniorer med ungdomar som hållit i utbildningen har anordnats i samarbete med en organisation.

Samarbete har påbörjats med enheten Ung fritid för att ha aktiviteter i ungdomslokalerna i Fruängen och Älvsjö med bland annat "Seniorhäng". I samarbete med kulturskolan i Gröndal finns till hösten lokal för teater och improvisation. Seniorbio i Aspudden är en ny aktivitet till hösten i samarbete mellan Seniorhälsan, Bio Aspen och pensionärsorganisationerna PRO och SPF.

Det finns fortfarande en viss begränsning gällande tillgängligheten för några aktiviteter i lokaler belägna i särskilda boenden på grund av pandemin.

Rättssäker och likställig biståndsbedömning

Rättssäkerhet och likställdhet i myndighetsutövningen säkerställs genom att utbildningssatsningar inom yrkesområdet via äldrenämnden, stöd av biträdande enhetschefer i det dagliga arbetet samt utveckling av stöddokument. Under 2022 har biträdande enhetschefer genomfört resultatdialoger med biståndshandläggarna där en av syftet är biståndsbedömningen är rättssäker och likställig.

Delaktighet, nöjdhet och trygghet

Stadsdelsnämnden har arbetat vidare med att utveckla arbetssättet med utsedd kontaktperson för alla äldre med biståndsbedömda insatser. Kontaktpersonen upprättar tillsammans med den äldre en genomförandeplan för att säkerställa hur den äldre vill att insatserna utformas. Genomförandeplanernas innehåll ses över, det ska tydligt framgå att den äldre är delaktig i utformandet av insatserna samt att den äldre tagit del av planen. Inom de särskilda boendena vidareutvecklas det tvärprofessionella team arbetet för att säkerställa en trygg och personcentrerad vård och omsorg. Under hösten planeras en utbildningssatsning för sjuksköterskorna inom äldreomsorgen inom ramen för God och nära vård. Inom hemtjänsten fortsätter arbetet med att god medarbetarkontinuitet och utveckla arbetet med

genomförandeplanen samt att hemtjänsten och beställarenheten har ett pågående arbete med ramtid för att öka den äldres inflytande i planeringen och utförande av insatserna.

Maten och måltiden

Utförarenheternas medarbetare har genomfört stadens webbutbildning i mat och måltider. Utbildning av sjuksköterska med särskilt nutritionsuppdrag, SNUD, pågår på utförarenheterna. Under våren genomfördes nattfastemätning och måltidsobservation på vård- och omsorgsboendena, enligt stadens mat- och måltidspolicy. Arbetet med att minska nattfastan och förbättra måltidsmiljön fortgår utifrån resultat och analys av mätningarna/observationerna, och med stöd av Five Aspects of Meal Model (FAMM). De fem aspekterna som modellen belyser som viktiga för att öka aptiten är måltidsmiljön/atmosfären, styrsystem/lagar och regler, rummet, mötet samt produkten. Beställarenheten har utvecklat enhetens intervjuguide i området mat och måltider samt att öka kunskapen hos biståndshandläggarna om vikten kring mat och måltider för äldre. Arbetet har gjorts i samarbete med äldreomsorgens leg. dietist. Inom ramen för Mat och måltidslyftet har olika aktiviteter genomförts under året. Några goda exempel på uppskattade aktiviteter är hela Fruängsgården bakar, kostmånad, måltidens betydelse, kvällsmatiné, sommarcafé med aktivitet samt måltidsträff i hemmet.

Under hösten kommer terminsträffar med måltidsombuden hållas. Här träffas måltidsombud från samtliga enheter för att diskutera aktuella frågor, planera arbetet med mat- och måltider samt sprida goda exempel. Grundutbildning för nya måltidsombud kommer att genomföras under hösten.

Samverkan mellan hemtjänst och primärvårdsdietist fortlöper. Syftet är att förebygga undernäring och andra nutritionsrelaterade problem hos hemtjänstens kunder. Arbets sättet innebär att erbjuda kund att fylla i ett frågeformulär och vid behov hjälpa kunden att kontakta primärvårdsdietist för bedömning och eventuella nutritionsåtgärder.

Kompetensutveckling

Det är viktigt att ha möjlighet till en karriärutveckling. Alla medarbetare erbjuds kontinuerlig kompetensutveckling utifrån sina behov och utifrån äldreomsorgens prioriterade områden. Stadsdelsnämnden har sedan tidigare flera specialistundersköterskor och specialistsjuksköterskor inom områdena geriatrik och demens. Under våren har medarbetare gått utbildningarna USK, USK3 och USK4 som även erbjuds under hösten. Stadsdelsnämnden har påbörjat utbildningen av sjuksköterskor med särskilt nutritionsuppdrag. Språkutbildning för ca 40-tal medarbetare pågår. Utbildningar som pågått under våren har bland annat varit utbildning i kontinens, munhälsa samt fördjupning inom demens, som fortgår. Under hösten planeras det för en intern utbildning i att utveckla SoL-dokumentationen för äldreomsorgens utförarenheter. För verksamheternas sjuksköterskor planeras en utbildning i beslutsstöd och klinisk bedömning. Beslutsstödet underlättar sjuksköterskans bedömning och skapar också ett säkert sätt att beskriva och kommunicera den boendes hälsotillstånd vid kontakt med annan vårdgivare, till exempel läkare.

På beställarenheter genomförs kompetensutveckling i arbetet kring våld i nära relation och fler biståndshandläggare genomför högskolekurs i arbetet med våldsutsatta personer.

Kompetensutveckling fortsätter inom psykisk ohälsa, demens och hbtqia+ via äldrenämnden. Enheten för utveckling och förebyggande arbete genomför utbildningen Aktivt medarbetarskap och har tilldelats medel för kompetensutveckling om gerontologi med ett existentiellt och salutogent perspektiv, vilket kommer genomföras under hösten.

Välfärdsteknik och digitalisering

Stadsdelsnämndens arbete med att utveckla välfärdsteknik och digitala lösningar pågår. Hemtjänstens arbete med införandet av Smarta lås, för en nyckelfri hemtjänst pågår. Införandet av smarta lås är planerat att starta under hösten. Hemtjänsten erbjuder digitala inköp men inväntar en lösning för hur de digitala inköpen ska genomföras då många äldre inte har BankID som oftast krävs vid betalning online. Äldreomsorgen har en samordnare för digitalt stöd i syfte att stärka den digitala kompetensen hos medarbetare inom utförarenheterna. Samordnaren arbetar tillsammans med enheternas digitala ombud samt med förvaltningens IT-enheten för att utveckla det digitala arbetet. För seniorer i stadsdelen erbjuder äldreomsorgen IT-stöd Senior för att öka den digitala kunskapen hos seniorer. Stödet erbjuds så väl enskilt som i grupp på olika platser över stadsdelsområdet

Kvalitetsarbete

Det systematiska kvalitetsarbetet fortlöper och gemensamma underlag och mallar har arbetats fram. Årshjul med gemensamma anvisningar och mallar för egenkontroller av bland annat läkemedelshantering/delegering, hygien och hälso- och sjukvårdsdokumentation. Äldreomsorgen deltar även i år i Stockholms stads kvalitetsutmärkelse genom att utbilda examinators och lagledare. Utbildningarna sker i flera steg och har redan satts igång. För att utveckla en trygg och säker hälso- och sjukvård så pågår ett samarbete mellan de olika yrkesgrupperna inom de särskilda boendena. Dels hålls yrkesspecifika möten regelbundet och dels hålls gemensamma team möten mellan sjuksköterskor, rehab personal och enhetschef. Vid behov kan stadsdelsnämndens medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) och leg. dietist medverka. Projekt "DöBra" är ett utvecklingsarbete inom den palliativa vården, genom att kompetensutveckling och stärka personal för att bättre kunna hantera frågor som rör livets slutskede. Genom att hålla tidiga samtal kring döden kan det förbättra för den äldre och de närstående oavsett var man vårdas i livets slutskede. De palliativa ombuden arbetar med att stödja sina kollegor i utvecklingen av den palliativa vården. De lokala samverkansöverenskommelserna mellan verksamheterna och ansvarig läkarorganisation som reviderades hösten 2021 i syfte att förtydliga rutinerna för den palliativa vården, brytpunktsbedömning och brytpunktssamtal kommer att följas upp i samverkansmöten under hösten. Uppföljning av följsamheten till basala hygienrutinerna genomförs kontinuerligt genom observationer och egenkontroller. Beställarenheten har arbetat vidare med att utveckla gemensamma rutiner för enheten samt har ett pågående utvecklingsarbete med att ta fram en modell för kollegial aktgranskning. Beställarenheten har ett nära samarbete inom förvaltning i arbetet med hemlösa och vräkningsförebyggande och arbetar nu utveckla samarbetet för personer med beroende samt psykisk ohälsa.

Kontinuitetsplanering

Stadsdelsnämnden driver flera samhällsviktiga verksamheter och arbetet med kontinuitetsplanering pågår och fortsätter under hösten. Äldreomsorgen har under våren haft en workshop, en skrivarestuga, för arbetet med kontinuitetsplanering där avdelningens samtliga verksamheter var erbjuden att delta. Stadsdelsnämnden har tagit fram en verktygslåda, där stödmaterial i form av information, mallar och rutiner finns tillgängliga för äldreomsorgens verksamheter. Kontinuitetshandlingen har även under våren varit en stående punkt på ledningsgruppsmöten.

Trygga, moderna och tillgängliga bostäder

Tillgängliga bostäder med närhet till service och kommunikationer ökar den äldres möjligheter till ett aktivt och självständigt liv. Stadsdelsnämnden verkar för att den äldre i tidigt skede får information om hur viktigt det är att planera för sin boendesituation som senior. Stadens folder "Planera för ditt boende som senior redan nu" används av biståndshandläggarna i informationsarbetet.

Äldreboendeplan för Västra Söderort för Hägersten-Älvsjö och Skärholmens stadsdelsnämnder har reviderats. Boendeplaneringen handlar bland annat om att omstrukturera servicehuslägenheter till seniorbostäder för att fler äldre ska ges möjlighet till en anpassad och tillgänglig bostad. Utifrån den demografiska utvecklingen med allt fler äldre framöver, behövs fler platser på vård- och omsorgsboende så småningom. På Fruängsgården är en del av servicehuset tomställt för renovering och omstrukturering till seniorboende, ombyggnationen har påbörjats. Micasa har i uppdrag att utreda möjligheterna för en lämplig omstrukturering av Älvsjö servicehus.

Uppmaning

Utevistelse är ett prioriterat område inom förvaltningens vård- och omsorgsboenden. Förvaltningens vård- och omsorgsboenden fortsätter utveckla sina utomhusaktiviteter och att dagligen erbjuda och motivera äldre till dagliga utevistelser så som promenader, komma ut på balkongen eller innergården. Under sommaren har olika aktiviteter genomförts och några goda exempel är underhållning utomhus, grillfester, kafferep på innergården med bakverk, kaffe i trädgården dagligen och samtalsstationer. Mönster visar på att äldre tackar i större utsträckning ja till utevistelse under de varma månaderna under året och under vintern när det är kallare tackar de nej oftare.

Brukarundersökningen

Socialstyrelsens brukarundersökning "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?" har genomförts under perioden 18 januari till 20 mars 2022, resultatet tar därför inte hänsyn till det arbete som genomförs på verksamhetsområdet under 2022. Resultaten för åtta av äldreomsorgens indikatorer hämtas från brukarundersökningen. Svarsfrekvensen på brukarundersökningen för de som bor på vård och omsorgsboende är låg med 40,7 procent och utfallet bör därmed tolkas med viss försiktighet. För de med hemtjänstinsatser är svarsfrekvensen 58,1 procent. Under 2023 kommer brukarundersökningen genomföras under perioden mars till maj.

Ett viktigt komplement till brukarundersökningen är resultatet på kvalitetsuppföljningen på

individnivå. Förvaltningen har tagit del av halvårsrapporten för individuppföljningar gjorda mellan 1 november 2021 till 31 maj 2022 för de som bor på vård och omsorgsboende. Resultaten på de frågor som kopplas till indikatorerna är högre än i brukarundersökningen. Till verksamhetsberättelsen kommer förvaltningen ha helårsrapporten på individuppföljningen och kommer då kunna använda resultatet från den att jämföra med brukarundersökningen.

Brucarundersökningen på dagverksamheten genomförs under vecka 36 och resultatet rapporteras i verksamhetsberättelsen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen	62 %	61 %	63 %			70 %	Tas fram av nämnd	2022
Analys Årsmålet uppnås delvis. Nämndens utfall är tre procentenheter lägre än stadens snitt på 65 procent. Utfallet visar inte på någon större skillnad mellan könen. Mat och måltider är ett prioriterat område inom förvaltningens vård och omsorgsboenden. Boendena arbetar aktivt med måltidsombud och måltidsobservationer för att öka upplevelsen av nöjdhet kring måltidssituationerna. I halvårsrapporten av kvalitetsuppföljningen på individnivå svarar 83 procent att de upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen.								
  Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att möjligheten att komma utomhus är bra	43 %	38 %	46 %			60 %	Tas fram av nämnd	2022
Analys Årsmålet nås inte och nämndens utfall är fem procentenheter lägre än stadens resultat på 48 procent. Utfallet visar på en skillnad mellan män och kvinnors upplevelse och kommer djupare analysera resultatet. I halvårsrapporten från kvalitetsuppföljningen på individnivå är resultatet 51 procent som upplever att möjligheten att komma utomhus är bra. Utevistelse är prioriterat inom förvaltningens vård och omsorgsboende och arbete pågår med att hitta former för att erbjuda, motivera och följa upp utevistelser.								
  Andel digital nattillsyn i hemtjänsten				100 %		0 %	Tas fram av nämnd	2022
Analys Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd utgör inte en av pilotstadsdelarna gällande digital nattillsyn, förvaltningen följer det stadsövergripande arbetet.								
  Andel digitala inköp i hemtjänsten						3 %	Tas fram av nämnd	2022
Analys Årsmålet bedöms att uppfyllas delvis. Mätmetod saknas i nuläget och förvaltningen följer det stadsövergripande arbetet med införandet utav olika lösningar för digitalt inköp. Hemtjänsten arbetar med att erbjuda och informera om digitala inköp.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten	84 %	86 %	84 %			86 %	86 %	2022
Analys Årsmålet uppnås delvis. Nämndens utfall är samma som stadens snitt på 84 procent. Utfallet visar inte på någon större skillnad mellan könen. Enheterna arbetar vidare med att alla äldre har kontaktperson och att den äldre involveras i utformningen av sina insatser.								
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende	51 %	50 %	52 %			78 %	78 %	2022
Analys Årsmålet nås inte och nämndens utfall är tre procentenheter lägre än stadens resultat på 53 procent. Utfallet visar inte på någon större skillnad mellan könen. I halvårsrapporten från kvalitetsuppföljningen på individnivå är resultatet 76 procent som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs. Förvaltningens vård och omsorgsboende fortsätter sitt arbete med att göra den äldre delaktig i utformningen av sina insatser.								
  Andel smarta läs i hemtjänsten				100 %		15 %	Tas fram av nämnd	2022
  Andel trygga omsorgstagare i hemtjänsten	79 %	83 %	77 %			84 %	Tas fram av nämnd	2022
Analys Årsmålet uppnås delvis. Nämndens utfall är två procentenheter lägre än stadens snitt på 81 procent. Utfallet visar på en liten skillnad mellan könen, där män upplever sig mer trygga än kvinnor.								
  Andel trygga omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	82 %	79 %	83 %			87 %	Tas fram av nämnd	2022
Analys Årsmålet uppnås delvis. Nämndens utfall är tre procentenheter lägre än stadens snitt på 85 procent. Utfallet visar på en liten skillnad mellan könen, där kvinnor upplever sig mer trygga än män. Förvaltnings vård och omsorgsboende arbetar vidare med trygghetsskapande åtgärder så som kontinuitet av personal samt bemötande av de äldre och närstående.								
  Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar						25 %	Tas fram av nämnd	2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet				98 %		93 %	93 %	2022
  Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst	83 %	84 %	82 %			86 %	86 %	2022
Analys Årsmålet uppnås delvis. Nämndens utfall är en procentenhet högre än stadens snitt på 82 procent. Utfallet visar inte någon skillnad mellan könen. Förvaltningens enheter arbetar vidare med att öka nöjdheten genom olika åtgärder som ökad personalkontinuitet, kontaktperson för de äldre och erbjuda social stimulans och möjlighet till gemenskap.								
  Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	75 %	72 %	76 %			82 %	82 %	2022
Analys Årsmålet uppnås delvis. Nämndens utfall är två procentenheter lägre än stadens snitt på 77 procent.								
  Antal personalen hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod				12,9		10	Max 10 personer	2022
Analys Årsmålet bedöms uppfyllas delvis. Hemtjänsten arbetar vidare med att höja kontinuitet genom att se över schemaplanering samt bemanna in vikarier i samma arbetsgrupper.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i nära samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna göra en fördjupad utredning om hur verksamhets- och avtalsuppföljningen inom äldreomsorgen kan utvecklas i syfte att kvalitetssäkras och bli mer likvärdig över staden	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med äldrenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Svenska Bostäder, AB Stockholmshem och Micasa Fastigheter i Stockholm AB ta fram rutiner för att arbeta med vråkningsförebyggande åtgärder riktade mot personer över 65 år som inte är i behov av socialpsykiatrisk stöd	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna ta fram uppdragsbeskrivningar för specifika funktioner utifrån utredningsuppdraget om regionalisering av funktioner	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, stadsdelsnämnderna och Region Stockholm se över vilka system som möjliggör för gemensam journalföring mellan staden och Region Stockholm	2022-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Äldrenämnden ska i samarbete med servicenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda Äldre direkt som en väg in för alla Stockholms äldre	2022-01-01	2022-08-31	
Analys Äldreförvaltningen har via intervjuer kartlagt hur stadsdelsförvaltningarnas beställarenheter använder sig av Äldre direkt och hur de upplever att samverkan fungerar. Äldreförvaltningen har tagit fram ett PM.			
  Äldrenämnden ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna inventera behovet av personliga ombud för äldre med psykiska funktionsnedsättningar samt se över dessas organisering	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna genomföra en kartläggning av äldreomsorgspersonalens kompetens kring skyddsåtgärder och samtycke. Detta för att kunna få en överblick av behovet av utbildning till berörda personalgrupper	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna kartlägga och ge förslag på nivå för grundbemanning för samtliga personalkategorier vid vård- och omsorgsboende	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna med stöd från kommunstyrelsen utreda införandet av egenanställd bemanningspersonal som har tillsvidareanställning och som arbetar i ett lämpligt geografiskt område	2022-01-01	2022-08-31	
Analys Äldreförvaltningen arbetar med att kartlägga och utreda hur det ser ut idag har påbörjats. Äldreförvaltningen sammanställer ett PM under hösten.			
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen besluta om upphandling av nytt system för att ersätta Schemas	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och med stöd av kommunstyrelsen ta fram en uppföljningsmodell för HSL, inklusive särskilda HSL-inspektörer/observatörer	2022-01-01	2022-08-31	
Analys Äldrenämnden har fattat beslut om en instruktion för inspektör med hälso- och sjukvårdsinriktning.			
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och Micasa Fastigheter i Stockholm AB se över stadens beredskap vid värmeböljor ur ett verksamhetsperspektiv	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna se över organisationen för tryggt mottagande och om det finns behov av bemanning även andra tider än dagtid	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna ta fram mätmetoder för den enskildes och där lämpligt anhörigas upplevelse av kontakten med beställarenheterna för att kunna säkerställa systematisk kvalitetsutveckling	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna upphandla sociala besök vid vård- och omsorgsboenden och servicehus	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna upprätta en stadsgemensam strategi för trygghetsskapande teknik på vård- och omsorgsboenden	2022-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utreda hur arbetet med hälsofrämjande och rehabiliterande arbetssätt i vardagen kan utvecklas inom stadens äldreomsorg på ett systematiskt sätt under ledning av medicinskt ansvarig person för rehabilitering	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska med stöd av kommunstyrelsen och i samråd med stadsdelsnämnderna vid behov ta fram ett digitalt stödsystem för att arbeta med avvikelsehantering och klagomål	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska stötta lämplig stadsdelsnämnd i uppstarten av en kommunövergripande verksamhet för äldre personer med psykisk ohälsa	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen ta fram en stadsgemensam utbildningsplan för äldreomsorgen för att säkerställa rätt kompetens i hela staden	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: Äldre får insatser av hög kvalitet som ger trygghet, valfrihet och stärker förmågan att leva ett värdigt och självständigt liv

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat bedöms uppnås och aktiviteterna pågår.

Stadsdelsnämnden arbetar aktivt med arbetet för kost och nutrition samt mat och måltider. Genom kompetenssatsningar för medarbetare både inom myndighetsutövning som inom utförarenheterna ökar kunskaperna om vikten av god nutrition för de äldre och en god måltidssituation. Genom att följa stadens mat- och måltidspolicy och FAMMs framtagna checklistor säkerställs arbetssättet. Arbetet med att inrätta sjuksköterskor med särskilt nutritionsuppdrag som är till stöd för kostombuden inom verksamheterna pågår enligt plan. Stadsdelsnämnden har tagit ta del resultaten av brukarundersökningen samt halvårsrapporten kvalitetsrapporten på individnivå för de frågor som berör mat och måltider. Uppföljning och analys av resultaten av nattfastemätningar är viktiga. Matlyftet gör att äldreomsorgen kan genomföra riktade insatser inom äldreomsorgen verksamheter inom kost, nutrition samt mat och måltider.

Stadsdelsnämnden arbetar vidare med att utveckla arbetssätten med ramtid, utsedd kontaktperson, genomförandeplan och det tvärprofessionella teamarbetet för en trygg och personcentrerad vård och omsorg. För att stärka den äldre att leva så självständigt som möjligt och öka delaktigheten i utformandet av sina insatser samt en ökad upplevelse av nöjdhet.

Arbetet pågår med att återknyta kontakter med pensionärsorganisationer, föreningar och civilsamhället för samverkan. För att utarbeta ett arbetssätt för informationsutbyte för spridning av olika aktiviteter samt stöd och service som erbjuds till seniorer i stadsdelsområdet.

Implementeringen av stadsdelsnämndens framtagna Vägledningen för anhörigstöd och anhörigsamverkan är klar och under hösten planeras det för en utbildningssatsning för omvårdnadspersonal. Vägledningen är ett stöd i arbetet med stöd till anhöriga och öka förståelsen om anhörigas situation. Vägledningen utgår från Stockholms stads program för stöd till anhöriga 2021-2024.

I år har avdelningen hitintills följt upp 20 enheter/verksamheter, varav 18 enheter/verksamheter bedrivs i privat regi. Avdelningen har åtta inplanerade uppföljningar för hösten 2022. Avdelningen har utöver verksamhetsuppföljningen följt upp äldreomsorgens entreprenad genom flera utförda verksamhetsbesök. Utförarna följer sammantaget kraven i avtal, lagar och föreskrifter och har därigenom de förutsättningar som krävs för en god och säker verksamhet. Flertal enheter/verksamheter har dock utvecklingsmöjligheter avseende vissa lokala rutiner och dokument. Hemtjänstutförarna arbetar med frågan att möta kompetenskravet.

Det systematiska kvalitetsarbetet fortlöper och under 2022 har det tagits fram ett årshjul för egenkontroll, en mall för uppföljning av social dokumentation, ett stödmaterial vid upprättandet av genomförandeplan till våra utförarverksamheter samt att en gemensam rutin och checklistor för introduktion av nyanställda till våra utförarenheter.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska erbjuda utbildning för sjuksköterskor för införande av sjuksköterskor med särskilt nutritionsuppdrag vid vård- och omsorgsboende och servicehus.	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska fortsätta att utveckla det gemensamma ledningssystemet för systematiskt kvalitetsarbete inom äldreomsorgen.	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska fortsätta att utveckla informationen och det uppsökande arbetet inom äldreomsorgen.	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska fortsätta att utveckla samarbetet med RVC – Relationsväldscentrum Sydväst för ökad kunskap, hjälp och stöd till äldre som varit utsatta för våld i nära relationer.	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska fortsätta utvecklingsarbetet utifrån stadens Mat- och måltidspolicy med fokus på måltidsupplevelsen och fördelningen av måltiderna under dygnet.	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska genom äldreomsorgens dietist och hemtjänst fortsätta utveckla samverkan för stöd till äldre om kost och nutrition tillsammans med primärvårdens rehabilitering.	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska genom äldreomsorgens enhet för förebyggande arbete fortsätta utveckla samverkan för stöd till äldre om hälsa, motion och välmående tillsammans med vårdcentraler och primärvårdens rehabilitering.	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska i samverkan med pensionärsorganisationer, föreningar och civilsamhället arbeta för att fler seniorer får information om olika aktiviteter samt stöd och service som erbjuds till seniorer i stadsdelsområdet.	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska stärka och utveckla teamarbetet inom verksamheterna samt samverkan med läkarorganisationen för en personcentrerad vård och omsorg om den äldre.	2022-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Förvaltningen ska säkerställa kompetensen för de basala hygienrutinerna och att rutiner finns och följs upp.	2022-01-01	2022-12-31	
Förvaltningen ska utveckla arbetet kring verksamheternas planering- och uppföljningsprocess.	2022-01-01	2022-12-31	
Förvaltningens berörda medarbetare inom äldreomsorgen ska erbjudas språkutbildning.	2022-01-01	2022-12-31	
Förvaltningens berörda medarbetare inom äldreomsorgen ska erbjudas utbildning till specialistundersköterska.	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Kommunfullmäktige har tagit fram fem mål för verksamhetsområdet. Stadsdelsnämnden har formulerat sex nämndmål som ska bidra till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål om En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt. Hur nämnden bidrar till att uppfylla inriktningsmålet redovisas under respektive mål för verksamhetsområdet. Nämnden bedömer att alla fem mål för verksamhetsområdet och att alla sex nämndmål kommer att uppfyllas helt.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att det underliggande nämndmålet med tillhörande fyra aktiviteter bedöms uppfyllas.

Näringslivsarbetet utgår från stadens näringslivspolicy och har fokuserat dels på att planera för utmärkelsen Årets lokala företag, dels på att genomföra platsaktivering på både Liljeholmstorget och Älvsjö torg i samarbete med det lokala näringslivet. Arbetet beskrivs mer i detalj i bilaga Uppföljningsrapport näringsliv.

Arbete för ökad jämställdhet

Stadsdelsnämndens trygghetsskapande aktiviteter ökar jämställdheten mellan kvinnor och män, både som företagare och medborgare. Kvinnor anger i större utsträckning än män att de begränsas av upplevd otrygghet i offentlig miljö.

Nämndmål: Näringslivet i Hägersten-Älvsjö är en viktig samverkanspart och erbjuds ett bra företagsklimat

Uppfylls helt

Analys

Ett fokus för näringslivsarbetet har varit planering av utmärkelsen Årets lokala företag i Hägersten-Älvsjö. Fem priskategorier har beslutats och avtal har tecknats med fem olika partners:

- Årets lokala nyföretag (Stockholms Business Region)
- Årets lokala innovativa företag (ALMI)
- Årets lokala trygghetsskapande företag (Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning)
- Årets lokala inkluderande företag (Arbetsmarknadsförvaltningen – Jobbtorget)
- Årets lokala företagare (Företagarna)

Prisutdelningen kommer att ske i samband med stadens företagsdialog den 9 december som Stockholm Business Region bjuder in till. Samma dag arrangerar stadsdelsförvaltningen en mingelmässa för lokala företag. Samtliga aktiviteter genomförs i Liljeholmstorgets galleria, i samarbete med centrumägaren Citycon.

Ett annat fokus har varit platsaktivering vid Liljeholmen och Älvsjö i samarbete med lokala företag. Den 11 juni genomfördes ett välbesökt event för trygghet och trivsel på Älvsjö torg. I planeringen och genomförandet av eventet deltog föreningar, näringsliv och alla aktörer inom platssamverkan. Eventet blev även startskottet för konceptet "Sommar på torget" med aktiviteter under hela sommaren, nio veckor, på både Älvsjö torg och Liljeholmstorget. Där samverkade stadsdelsnämnden med näringslivet för att skapa trygga och trivsamma torg och aktiviteter under sommarperioden. En trygghetsvandring har även genomförts i Liljeholmen med fastighetsägare och företagarföreningen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska delta i arbetet med utmärkelsen Årets lokala företag i Hägersten-Älvsjö.	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska genomföra en lokal mingelmässa i samarbete med företagarföreningarna.	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska genomföra frukostmöten med lokala företag.	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska genomföra trygghetsvandringar tillsammans med representanter för lokala företagsgrupper.	2021-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att det underliggande nämndmålet med tillhörande indikator och aktivitet bedöms uppfyllas.

Stadsdelsnämnden bidrar till att uppfylla målet genom att samverka med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och andra facknämnder i stadsutvecklingsfrågor i Hägersten-Älvsjö stadsdelsområde. Stockholms stad planerar ny bostadsbebyggelse i flera

stadsdelar i området, bland annat i Solberga, vid Älvsjö centrum, kring Telefonplan, i Liljeholmen och i Årstadal.

Stadsdelsnämnden bidrar med kunskap och erfarenhet om utveckling av grönområden och med tillgänglighets- och trygghetsperspektivet. Även stadsdelsnämndens behov av lokaler på kort och på lång sikt bevakas.

Arbete för ökad jämställdhet

Stadsdelsnämnden verkar för att stadsutvecklingen ska tillgodose alla människors behov. Det gäller bland annat upplevd trygghet, rekreativa aktiviteter i parker samt tillgänglighet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	0			12		0	Tas fram av nämnd	2022

Nämndmål: Invånarna i Hägersten-Älvsjö har tillgång till god samhällsservice

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden har under andra tertialen haft ett tätt samarbete med exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden för att säkra tillgången på förskoleplatser och bostäder med särskild service. Riktmärket har varit 18 förskoleplatser per 100 nybyggda bostäder, vilket motsvarar en förskoleavdelning. Nämnden har lagt extra mycket fokus på att hitta helhetslösningar för förskolebehovet i områden där många detaljplaner arbetas fram samtidigt. Ett nytt samarbete håller på att tas fram med stadsbyggnadskontoret för ett strategiskt arbetssätt för att hitta placering för förskolor.

Stadsdelsnämnden deltar under året i planprocesser för större projekt bland annat i Liljeholmen, Fruängen, Västertorp, Telefonplan och Solberga.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ska samverka med exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden för att säkerställa att behovet av förskolor och bostäder med särskild service tillgodoses.	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att det underliggande nämndmålet med tillhörande två aktiviteter bedöms uppfyllas.

Stadsdelsnämnden bidrar till målet genom att följa förvaltningens resepolicy samt genom att bistå trafiknämnden i genomförandet av gång- och cykelplanen. Genom att följa resepolicy används i första hand miljöanpassade transportmedel, såsom att resa kollektivt med tåg eller buss samt cykel eller gång. Stadsdelsrådets park- och cykelvägar är en del av stadens större vägnätverk och stadsdelsnämnden har aktivt arbetat för att framkomligheten ska vara god, bland annat genom att kartlägga behovet av renoveringar av parkvägar.

Utbyggnad av laddinfrastruktur

Stadsdelsnämnden ansvarar inte för parkeringar eller garage där det skulle kunna byggas stationer för elbilsladdning.

Arbete för ökad jämställdhet

Nämndens arbete med att skapa säkra, trygga och framkomliga gång- och cykelvägar har gynnat en ökad jämställdhet i samhället.

Nämndmål: Hägersten-Älvsjös parkvägar är tillgängliga med god framkomlighet

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden samverkar med trafiknämnden i genomförandet av gång- och cykelplanen i enlighet med framkomlighetsstrategin. Stadsdelsnämnden har regelbunden kontakt med entreprenör och tar in synpunkter från allmänheten för att säkerställa att stadsdelsområdet har god framkomlighet på parkvägarna. Under perioden har vissa parkvägar i Aspudsparken och Bergtorpskärret asfalterats. Vid Älvsjöstaden har en ny parkväg anlagts mellan Spikskogatan och Kedjevägen. Den utgör en efterlängtdad förbindelse för alla som går och cyklar från Älvsjö centrum mot Kämpetorpsskolan och Kämpetorps idrottshall och bollplan.

Stadsdelsnämndens resepolicy har tillämpats där anställda uppmanas att gå, cykla eller åka kollektivt i tjänsten. Skypemöten och telefonmöten användes i större utsträckning än innan pandemin, även om fysiska möten ökat igen.

Arbete för ökad jämställdhet

Nämndens arbete med att skapa säkra, trygga och framkomliga gång- och cykelvägar har gynnat en ökad jämställdhet för alla i samhället.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska inventera tillgängligheten hos parkvägar och trappor samt genomföra ett antal upprustningar.	2022-01-01	2022-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska samverka med trafiknämnden i genomförandet av gångplanen och cykelplanen i enlighet med framkomlighetsstrategin.	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

● Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att det underliggande nämndmålet med tillhörande fyra indikatorer och att 13 av 14 aktiviteter bedöms uppfyllas. En aktivitet bedöms inte kunna genomföras på grund av ombyggnationen av medborgarkontoret, men planeras genomföras under 2023.

En stor och viktig målgrupp för kultur är barn och unga. För att nå denna målgrupp görs kultursatsningar i första hand där de befinner sig. Inom stadsdelsnämndens ansvar finns barnen främst i förskolan. Stadsdelsnämnden har tagit fram gemensamma ställningstagande för arbetet med kultur i förskolan. Förskolorna kan med stöd av kulturpeng och köp via Kulans subventioner förverkliga ambitionen att förskolan kan vara en kulturell mötesplats där barnen får möta professionella kulturutövare, själva skapa och prova olika kulturella uttryck. Böcker och läsning integreras väl i förskolans arbete och barnen kan börja besöka biblioteken igen.

Ett målmedvetet och planerat arbete är en förutsättning för att kulturen integreras i verksamheterna och att alla barn får möjlighet att möta kultur på förskolan, unga i fritidsaktiviteter och äldre i sina aktiviteter och boenden.

En kulturpeng till förskolorna och fritidsverksamheterna tillsammans med Kulan-premien möjliggör fler kulturmöten med professionella kulturutövare. Samverkan med och mellan föreningar i stadsdelen är en faktor som bidrar till att genomföra och utveckla kultur och evenemang inom stadsdelen. En annan gynnsam omständighet är samarbete och nätverk mellan olika kommunala instanser som kulturförvaltning, kulturskola, idrottsförvaltning med flera kring platser, lov, marknadsföring etcetera.

Pandemin har haft påverkan på utbud och möjligheter att träffas. Mest märkbart är nog detta för äldreomsorgen. Varje avdelning inom äldreomsorgen bidrar dagligen till måluppfyllelsen genom att erbjuda olika aktiviteter utifrån de äldres önskemål och ofta planerade av aktivitetsombuden.

Arbetet med att förbättra möjligheterna till spontanidrott i stadens parker beskrivs under mål 1.2. Arbetet med fritid och parklekar beskrivs under mål 1.4.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden	85	85 %	85 %	85		75 %	75 %	2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter	72 %	74 %	71 %	72 %		72 %	75 %	2022
Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden	74 %	69 %	79 %	74 %		74 %	76 %	2022
Andel ungdomar som deltar i föreningsliv	68 %	71 %	65 %	68 %		65 %	65 %	2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna ska genomföra en översyn av stadens spontanidrottsytor med fokus på vad som kan tillföras platserna för att de ska bli mer attraktiva för flickor och kvinnor samt genomföra relevanta åtgärder	2022-01-01	2022-12-31	
Idrottsnämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden och stadsdelsnämnderna ta fram förslag på pop-up idrottsytor i staden	2022-01-01	2022-12-31	
Idrottsnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ta fram en stadsövergripande strategi för ökad simkunnighet	2022-01-01	2022-06-30	
Idrottsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna genomföra en riktad informationskampanj till prioriterade målgrupper om vikten av simkunnighet samt visa på det breda utbudet som finns att tillgå	2022-01-01	2022-12-31	
Idrottsnämnden ska vid behov bistå stadsdelsnämnderna med att starta fritidsbibliotek i minst två stadsdelar	2022-01-01	2022-12-31	
Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningar för att införa ett gemensamt digitalt ansökningsystem för föreningsbidrag	2022-01-01	2022-12-31	
Kulturnämnden och stadsdelsnämnderna ska i samråd med kommunstyrelsen utreda hur parklekarnas verksamhet kan utvecklas	2022-01-01	2022-06-30	
Kulturnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, stadsdelsnämnder, fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem och AB Svenska Bostäder ansvara för stadens deltagande i Wall Street Stockholm	2022-01-01	2022-06-30	
Kulturnämnden ska utreda en etablering av ett nodbibliotek i Liljeholmen, vid behov i samråd med fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: Invånarna i Hägersten-Älvsjö har tillgång till ett rikt utbud av kultur- och fritidsaktiviteter

Uppfylls helt

Analys

Enheterna rapporterar om sitt pågående och planerade arbete med kultur. Då restriktionerna som varit under pandemin lättar möjliggör det fler möten och utflykter. Mest märkbart är detta inom äldreomsorgen som planerar för fler kulturprogram under hösten. Varje avdelning bidrar dagligen till måluppfyllelsen genom att erbjuda olika aktiviteter utifrån de äldres önskemål och ofta planerade av aktivitetsombuden. För närvarande erbjuds kulturella aktiviteter som bland annat: danspass, frigörande dans, allsång, sånggrupp, improvisationsteater, målning, filmvisningar och sociala träffar med fokus på lunch, kultur och olika teman. De äldre upplever en ökad känsla av gemenskap, och får berikande upplevelser genom kulturella aktiviteter och stimulans för alla sinnen.

På gruppbestäderna återupptas de aktiviteter som fanns före pandemin.

Förskolorna kan med stöd av kulturpeng och köp via Kulans subventioner förverkliga ambitionen att förskolan kan vara en kulturell mötesplats där barnen får möta professionella kulturutövare, själva skapa och prova olika kulturella uttryck. Böcker och läsning integreras väl i förskolans arbete och barnen kan börja besöka biblioteken igen.

Ett målmedvetet och planerat arbete är en förutsättning för att kulturen integreras i förskolans arbete och att alla barn får möjlighet att möta kultur.

Ung fritid kan med stöd av kulturpengen utveckla lovaktiviteter med fler kreativa inslag och kulturutövare. En annan gynnsam omständighet är samarbete och nätverk mellan olika kommunala instanser som kulturförvaltning, kulturskola, idrottsförvaltning med flera kring platser, lov, marknadsföring etcetera. Samverkan med och mellan föreningar i stadsdelen är ytterligare en faktor som bidrar till att genomföra och utveckla kulturevenemang inom stadsdelen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen bjuder in till nätverksmöten kring barn och ungas kultur och fritidsaktiviteter.	2021-12-31	2022-12-31	
 Förvaltningen ska inbjuda äldre till kulturevenemang under året.	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska samverka med civilsamhället i syfte att öka föreningslivets delaktighet på medborgarkontoret i Älvsjö.	2022-01-01	2022-12-31	Avvikelse
Analys Med start i april 2022 började fastighetskontoret renovera lokalerna på Älvsjö stationsgata i syfte att iordningsställa dessa för äldreförvaltningen, som flyttar in efter årsskiftet. Ombyggnationerna skapade en arbetsmiljö som var ohållbar och förvaltningen tvingades stänga medborgarkontoret. Lokalen kommer inte att vara tillgänglig för förvaltningen igen förrän i början av 2023. Aktiviteten att samverka med civilsamhället på medborgarkontoret i Älvsjö är därför inte möjlig att genomföra under året.			
 Förvaltningen ska verka för att nyttja de erbjudanden som ges via kulanpremien i syfte att fler barn ska ta del av kultur.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Förskoleenheterna tilldelas en kulturpeng baserat på barnantalet för att använda till kulturaktörer som stämmer med deras barngrupps behov och intressen. Ett kultur- och språknätverk med medarbetare från samtliga förskoleenheter får information om utbud och möjlighet att samtala om hur kulturmöten mellan barn och aktörer kan ske och stimuleras. Förskoleenheterna rapporterar om att de utnyttjar kulan premien. Många bokat föreställningar till förskolan.			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningens förskoleenheter ska implementera de stadsdelsgemensamma ställningstaganden Förskolan som kulturell mötesplats, för förskolans arbete med kultur.	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att de två underliggande nämndmålen med tillhörande fem indikatorer och tio aktiviteter bedöms uppfyllas och genomföras.

Stadsdelsnämnden följer sin lokala miljö- och klimathandlingsplan, som bygger på Stockholms stads miljöprogram, för att minska utsläppen från de verksamheter som nämnden ansvarar för.

Stadsdelsnämnden har minskat utsläppen från livsmedelsinköp med 57 ton CO₂e för perioden april till juli jämfört med samma period förra året. CO₂e per kilo livsmedel har sjunkit från 1,52 kilo till 1,37 kilo. Stadsdelsnämndens förskoleverksamhet, som står för en överväldigande majoritet av livsmedelsinköpen, kommer att arbeta vidare med att få ner utsläppen ytterligare.

Elförbrukningen i förvaltningens verksamheter under perioden april till juli är ca 11 procent, eller 117 000 kWh, lägre jämfört med samma period 2021.

Arbete för ökad jämställdhet

Klimatarbetet riktar sig till både kvinnor och män och är lika viktigt för alla människor. När klimatinvesteringar görs i parker säkerställer nämnden att planteringar och annat görs på ett sätt som skapar trygga och tillgängliga miljöer som kan nyttjas av alla.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system	100 %			100 %		100 %	100 %	2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling				75 %		90 %	90 %	2022
  Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel				53,55 %		65 %	65 %	2022
Analys								
Förvaltningen har historiskt legat en bit under målet. Förvaltningen ska undersöka vad orsaken är till detta och hur det ska kunna åtgärdas.								
  Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	1,37 kg CO2			1,44 kg CO2		1,4 kg CO2	1,70 kg CO2 per kg livsmedel	2022
  Totalt köpt energi i stadens verksamheter				3,74 GWh		3,7 GWh	1945 GWh	2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholm Vatten och Avfall AB beskriva och konkretisera samhällsviktig verksamhet vid skyfall	2022-01-01	2022-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med trafiknämnden och stadsdelsnämnder och i samråd med fastighetsnämnden och de fastighetsägande bolagen AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, Micasa Fastigheter i Stockholm AB och SISAB genomföra kompletterande risk- och sårbarhetsanalyser (RSA) för skyfall inom utpekade riskområden	2022-01-01	2022-12-31	
  Kommunstyrelsen ska tillsammans med trafiknämnden och stadsdelsnämnderna utreda hur en indikator som mäter hur stor del av stadens växter som är pollinatörsvänliga ska utformas	2022-01-01	2022-12-31	
  Kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden, stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB samt Stockholm Vatten och Avfall AB ska fortsätta att arbeta med handlingsplanen för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor	2022-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med idrottsnämnden, kyrkogårdsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna utreda förutsättningar att spara vatten vid långvarig värme och torra	2022-01-01	2022-12-31	
  Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram ett stadsövergripande kommunikationskoncept för ökad matavfallsinsamling i stadens verksamheter i samarbete med stadsdelsnämnderna, Stockholms Stadshus AB, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, utbildningsnämnden, socialnämnden och servicenämnden	2022-01-01	2022-12-31	
  Stockholm Vatten och Avfall AB ska samarbeta med stadsdelsnämnderna för att genomföra en informationskampanj med syfte att öka återvinning och avfallssortering	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: Hägersten-Älvsjö har en hög biologisk mångfald och en god livsmiljö

 Uppfylles helt

Analys

Under sommaren har förvaltningen hyrt in kor med kalvar som betar på Sjöängen i stadsdelen Örby slott i syfte att förbättra den biologiska mångfalden. Korna kommer att gå på Sjöängen fram till slutet av september. Det har varit ett mycket uppskattat inslag för de närboende. Förvaltningen kommer att inventera floran på Sjöängen för att kunna bedöma påverkan på den biologiska mångfalden, men det är inte troligt att resultat kommer att synas redan i år.

Ängar är viktiga för den biologiska mångfalden. På flera platser har förvaltningen i år provat att inte klippa vissa gräsytor för att undersöka förutsättningarna för att etablera ängar. Dessa ytor slogs i mitten av augusti och förvaltningen har utvärderat årets platser och inventerat ytterligare lämpliga gräsytor inför nästa år. Insektshotell har satts upp på fem platser och i Solbergaskogen har fler mulmholkar kommit upp. I juli slog blixten ned i en stor gammal ek i Långbroparken och den fälldes sedan av räddningstjänsten. Ekstocken kommer att få ligga kvar i naturmarken för att gynna den biologiska mångfalden.

En av nämndens förskolor bedriver ett pilotprojekt där de har fått hjälp att finansiera odling på sin egen tomt. Odlingen lär barnen om natur och biologisk mångfald. Vidare innebär det att förskolan har en liten nivå av självförsörjandegrad när det gäller livsmedel. Om pilotprojektet bedöms lyckat kan det spridas till andra förskolor som kan kopiera konceptet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska placera insektshotell och andra artificiella bon på utvalda platser vid behov.	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska placera ut faunadepåer vid avverkning av träd och sly.	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska utreda skötselarbetet för att få in perspektivet om biologisk mångfald i arbetet	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd är en fossilfri organisation år 2030

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen har arbetat efter nämndens miljö- och klimathandlingsplan (MKHP) som integrerats i verksamhetsplanen. Förvaltningen har sedan tidigare identifierat livsmedelsinköp från förskolans verksamheter som den enskilt största miljöpåverkan från förvaltningen. Under året läggs fokus på åtgärder för att minska utsläppen.

Samtliga kockar i stadsdelens förskolor genomgår under året en fortbildning om klimatsmart mat. Innehållet behandlar bland annat hållbar och ekologisk mat och måltid, matsedel och minskat matsvinn. En förvaltningsövergripande grupp med kockrepresentanter följer upp satsningens resultat samt identifierar uppkomna behov.

Utsläppssiffrorna från livsmedelsinköpen från förvaltningens verksamheter fortsätter att peka nedåt. Vid en jämförelse mellan april till juli 2022 och samma period förra året går det att konstatera att utsläppen från livsmedel har minskat med ungefär 57 ton CO₂e - vilket motsvarar en 13 procentig minskning. Vid beräkningen utsläpp per kg livsmedel har den gått från 1,52 kilo CO₂e till 1,37 kilo CO₂e för ovan nämnd period. Det motsvarar en minskning med ungefär 10 procent. Utsläppen från förskolornas livsmedelsinköp har minskat i snabbare takt än förvaltningens övriga verksamheter, och ligger nu under stadsdelsområdets snitt för utsläpp per kilo livsmedel.

Elförbrukningen i förvaltningens verksamheter under perioden april till juli är ca 11 procent, eller 117 000 kWh, lägre jämfört med samma period 2021. Utöver minskad energianvändning till följd av investeringar i energisnålare vitvaror och LED-belysning är en möjlig förklaring till minskningen att förvaltningen har tomställt flera förskolelokaler under året till följd av det minskade barnantalet.

Stadsdelsnämnden har beviljats medel för klimatinvesteringar i form av LED och nya torkskåp. Beräkningar visar på att de tänkta insatserna kommer att spara ca 4 000 000 kWh under de nya enheternas förväntade livslängd. Det är i huvudsak utbyte av gamla torkskåp som är den absolut mest energieffektiva insatsen som kommer att betala av sig själv flera gånger om i form av minskade driftkostnader. Utbytet planeras under hösten.

I upphandlingen av ny parkentreprenad har kraven på utsläpp skärpts med målet att ha en fossilfri parkdrift år 2030.

Arbete för ökad jämställdhet

Klimatarbetet riktar sig till både kvinnor och män och är lika viktigt för alla människor. När klimatinvesteringar görs i parker säkerställer nämnden att planteringar och annat görs på ett sätt som skapar trygga och tillgängliga miljöer som kan nyttjas av alla.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förse berörda enheters medarbetare med kunskap om eco-driving av fordon.	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska fortsatt bidra med kunskap till förskolornas kockar om ekologisk matlagning och kopplingen till klimatpåverkan, biologisk mångfald	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska genom regelbunden uppföljning och kunskapsspridning få ner klimatpåverkan från livsmedelsinköp.	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska inrätta ett system för insamling och återvinning av el-skrot	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska kartlägga bilbehovet i stadsdelsförvaltningens verksamheter	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska undersöka om berörda enheters medarbetare behöver utbildning i användandet av el-cyklar	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska uppdatera sin resepolicy	2022-01-01	2022-12-31	
Analys			
Arbetet är pausat i väntan på stadens centrala resepolicy.			
 Förvaltningen ska utvärdera solcellsdriven utebelysning på förskolor.	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningens förskoleenheter ska genomföra åtgärder för att bibehålla nivå 2 samt arbeta för att uppfylla kraven i nivå 3 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola.	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningens verksamheter ska arbeta för att minska användningen av plast.	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningens verksamheter ska arbeta för att minska sin energiförbrukning.	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningens verksamheter som serverar mat ska arbeta för att minska sitt matsvinn	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Kommunfullmäktige har tagit fram två mål för verksamhetsområdet. Stadsdelsnämnden har formulerat fem nämndmål som ska bidra till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål om En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden. Hur nämnden har bidragit till att uppfylla inriktningsmålet redovisas under respektive mål för verksamhetsområdet. Nämnden bedömer att båda målen för verksamhetsområdet har uppfyllts helt samt att alla fem nämndmål kommer att uppfyllas helt.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att det underliggande nämndmålet

med tillhörande tre indikatorer och en aktivitet bedöms uppfyllas och genomföras under året.

Stadsdelsnämnden bidrar till att kommunfullmäktiges inriktningsmål uppnås. Nämnden arbetar för en ekonomi i balans genom att kontinuerligt arbeta för att resurserna ska användas väl med fokus på resultat och effekt för våra invånare. Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att se till så att nämndens verksamheter rymms inom fastställd budget.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %			99,5 %		100 %	100 %	Tertial 2 2022
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %			99,1 %		100 %	100 %	Tertial 2 2022
  Nämndens prognossäkerhet T2				-1 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2022

Nämndmål: Stadsdelsnämnden bedriver verksamheterna inom givna ekonomiska ramar

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden har bidragit till att kommunfullmäktiges inriktningsmål uppnås. Nämnden har arbetat för en ekonomi i balans genom att kontinuerligt arbeta för att resurserna ska användas väl med fokus på resultat och effekt för våra invånare. Nämnden har bidragit till kommunfullmäktiges mål genom att se till så att nämndens verksamheter ska rymmas inom fastställd budget.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningens avdelningar ska fortsätta att utforma och använda ledningsrapporter i syfte att utveckla arbetet med uppföljning och dialog om verksamheternas resultat.	2020-07-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att de fyra underliggande nämndmålen bedöms uppfyllas och av tillhörande sju indikatorer bedöms två delvis uppnås och en inte uppfyllas. I bedömningen har även vägts in att 20 av 22 aktiviteter bedöms genomföras under året. De två aktiviteterna som inte kommer genomföras under året ska genomföras under 2023.

Sjukfrånvarosiffrorna är fortsatt osäkra, men har en nedåtgående trend, både sjukfrånvaron totalt och korttidsfrånvaron. Osäkerheten för siffrorna har med smittspridningen av Covid-19 att göra, vilket gör det svårbedömt om trenden kommer att fortsätta nedåt kommande period.

Stadsdelsnämnden arbetar enligt plan inom områdena arbetsmiljö, kompetensförsörjning samt chefsuppdrag och ledarskap.

Tydliga krav på social, miljömässig och ekonomisk hållbar utveckling ställs i förfrågningsunderlag och avtal. Systematiska avtalsuppföljningar genomförs och andelen elektroniska inköp ökar.

Energibesparande investeringar planeras och genomförs i nämndens verksamhetslokaler. Vid renoveringar och nybyggnation beaktas giftfria golvmattor med ljuddämpande effekt samt god tillgänglighet.

En mer träffsäker prognos innebär att stadsdelsnämnden nya förskolors lokaler matchar det faktiska behovet, något som minskar risken för under- eller överutnyttjade lokaler.

Pandemin har ställt nya krav på innovation och möten har i huvudsak kunnat hållas via Skype och andra digitala verktyg. Då de flesta restriktioner har tagits bort har många möten återgått till att hållas fysiskt i allt större omfattning. Nämndens sammanträden hålls fysiskt sedan mars månad även för besökare från allmänheten.

Arbete för ökad jämställdhet

Stadsdelsnämnden fortsätter arbetet med jämställdhetsintegrering av verksamheterna. Med utgångspunkt i Program för ett jämställt Stockholm 2018-2020 och med hjälp av befintlig könsuppdelad statistik och där på följande analyser utvecklas beslutsfattandet och en jämställd resursfördelning. Vid uppmärksammande av omotiverade skillnader gällande bemötande, handläggning eller bedömningar analyseras detta och åtgärdas. Kompetensutvecklingsinsatser kommer erbjudas för att stärka kompetensen i jämställdhetsfrågor hos chefer och medarbetare.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex	79	77	79	79		81	83	2022
Analys								
Förvaltningen har ett lika AMI-index som föregående år. Även alla tre delindex har samma värde som föregående år. Varje arbetsgrupp kommer under våren och hösten att gå igenom sina resultat och sätta upp handlingsplaner för områden att fokusera på.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel av personalkostnader inom socialtjänstens myndighetsutövning som är för externa konsulter	8,02 %			4,83 %	6 %	3 %	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2022
Analys								
Avdelningen för social omsorg har haft ett fortsatt behov att anlita externa konsulter. Konsulterna har behövts på grund av personalomsättning och svårigheter att rekrytera erfarna socionomer och då volymen av ärendemängd i relation till andel personal efter sammanslagningen av två stadsdelar ännu inte "satt sig". Konsulterna har även haft ett uppdrag kring att introducera nyanställda utan tidigare yrkeserfarenhet. Efter analys av verksamhetens personalbehov, visar planen att förvaltningen inte bedöms behöva konsulter efter december 2022. Vid köp av externa konsulter använder förvaltningen i första hand upphandlade leverantörer. De upphandlade leverantörerna har dock vid ett flertal tillfällen inte kunnat leverera enligt avtalet, vilket är problematiskt och medfört att förvaltningen behövt upprätta nya extra-avtal med andra leverantörer.								
  Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts				100 %		93 %	93 %	2022
  Andel upphandlingar där marknadsdialog har genomförts				100 %		100 %	Tas fram av nämnd/styrelse	2022
  Index Bra arbetsgivare	77			78		80	84	2022
Analys								
Förvaltningen har år 2022 värdet 77 på index Bra arbetsgivare. Detta är 1 indexpunkt lägre än förra året och 2 indexpunkter lägre jämfört med samtliga stadsdelsförvaltningar 2022. Indexet Bra arbetsgivare består av tre delindex; Jämställdhet, Attraktiv arbetsgivare och Rekommendera arbetsplats. Av samtliga delindex återfinns den mest positiva förändringen mellan åren 2021 och 2022 för Attraktiv arbetsgivare med en ökning på 2 indexpunkter. Värdet på delindex Jämställdhet har minskat med 5 indexpunkter och värdet för delindex Rekommendera arbetsplats är oförändrat jämfört med föregående mätning.								
   Sjukfrånvaro	9,4 %	6,5 %	9,9 %	9,1 %	9,5 %	9,5 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2022
   Sjukfrånvaro dag 1-14	3,7 %	3,2 %	3,8 %	3,5 %	3,5 %	3,5 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska medverka i kommunstyrelsens och servicenämndens pilotprojekt för effektiva arbetssätt vid webbpublicering på hemsidor i syfte att säkerställa kvalitet och efterlevnad av lagkrav gällande tillgänglighet och personuppgifter samt effektivisera stadens kommunikationsarbete	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra en inventering av kompetensutvecklingsbehov i öppna förskolan	2022-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna analysera stadsdelsnämndernas kompetensutvecklingsbehov och samordna kompetensutvecklingen för personal i förskolan	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: Stadsdelsnämnden är en attraktiv arbetsgivare med god arbetsmiljö

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen fortsätter att arbeta enligt uppsatt plan inom områdena arbetsmiljö, kompetensförsörjning samt chefsuppdrag och ledarskap. Inom området arbetsmiljö har bland annat ytterligare utbildningar inom systematiskt arbetsmiljöarbete genomförts för chefer och skyddsombud och en ny rutin för att motverka och hantera våld och hot om våld har tagits fram. I arbetet med sammanhållen lönebildning har nya övergripande och gemensamma lönekriterier för förvaltningen tagits fram. Förvaltningen fortsätter arbetet med att implementera stadens nya chefsprofil och workshops genomförs med chefer för att stötta och stärka dem i sitt uppdrag som chef och ledare. Inom projektet "Heltidsresan" fortsätter arbetet inom äldreomsorgen, för att minska andelen medarbetare som har en ofrivillig deltidsanställning. Dialogerna och arbetet med bemanning hos cheferna har genom detta bidragit till att andelen medarbetare med en ofrivillig deltidsanställning klart har minskat i förvaltningen. Generellt har andelen deltidsanställningar i förvaltningen minskat och vid jämförelse mellan stadsdelsförvaltningarnas äldreomsorger har Farsta haft störst minskning följt av Hägersten-Älvsjö.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska arbeta med sammanhållen lönebildning.	2021-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska fortsätta arbetet med att förteckna personuppgiftshandlingar.	2020-07-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska fortsätta arbetet med lokalt kompetensutvecklingsforum (LKUF) inom ramen för Handlingsplanen för förbättrad arbetssituation för socialsekreterare och biståndshandläggare.	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska fortsätta utveckla utbildningsblock och utbildningsinsatser för chefer inom arbetsgivarområdet	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska genomföra insatser kopplat till projektet "Heltidsresan" för att öka kunskapen om bemanning och ofrivillig deltidsanställning.	2021-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska genomföra utbildningar i GDPR.	2021-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska genomföra utbildningar inom arbetsmiljöområdet för att öka kunskapen om systematiskt arbetsmiljöarbete.	2021-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska implementera arbetet med förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare i det ordinarie arbetsmiljöarbetet.	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska utveckla det strategiska kompetensförsörjningsarbetet ytterligare utifrån stadens kompetensförsörjningsprocess.	2021-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: Stadsdelsnämndens offentliga upphandlingar bidrar till en hållbar utveckling

● Uppfylls helt

Analys

I de upphandlingar som stadsdelsnämnden deltar i eller har genomförts hitintills har tydliga krav på social, miljömässig och ekonomisk hållbar utveckling ställts i förfrågningsunderlag och avtal. Systematiska avtalsuppföljningar genomförs och andelen elektroniska inköp har ökat sedan årsskiftet.

Nämndmål: Stadsdelsnämndens verksamheter arbetar kostnadseffektivt med fokus på resultat för invånarna

● Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämndens långsiktiga lokalförsörjningsarbete med syfte ha ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt lokalbestånd säkerställs genom ett ökat samarbete både mellan nämndens olika verksamheter och med andra fack- och stadsdelsnämnder. Vid både nybyggnation och renoveringar planeras energibesparande investeringar och ändamålsenliga åtgärder anpassade för den tänkta verksamheten samtidigt som det eftersträvas att lokalen byggs för flexibel användning över tid. Lokalens tillgänglighet tas alltid med i beaktning.

Energibesparande investeringar planeras och genomförs i nämndens verksamhetslokaler. Vid renoveringar och nybyggnation av verksamhetslokaler genomförs alltid ändamålsenliga åtgärder som exempelvis giftfria golvmattor med ljuddämpande effekt. Alla projekteringar för nya lokaler görs skräddarsytt för lokalens tänkta verksamhet. Tillgänglighet tas i beaktning.

Stadsdelsnämnden har en prognos för behovet av förskoleplatser som uppdateras regelbundet. Denna prognos ligger till grund för förändringar av lokalbestånd och planering av nya förskolor. En mer träffsäker prognos innebär att stadsdelsnämnden förskolelokaler matchar det faktiska behovet, något som minskar risken för under- eller överutnyttjade lokaler.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Förvaltningen ska utveckla metoder för att effektivisera och anpassa lokalanvändandet utifrån faktiskt behov och samutnyttjande.	2021-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: Stadsdelsnämndens verksamheter är innovativa och tillvaratar digitaliseringens möjligheter

● Uppfylls helt

Analys

Under 2022 har en konsult anlåtats för att hantera informationssäkerhetsarbetet på ett strukturerat sätt. Arbetet bedrivs enligt den rutin som har tagits fram och följer de aktiviteter som finns i rutinen. Dataskydds- och informationssäkerhetsambassadörer har utsetts och en grupp satts samman för att kunna arbeta strukturerat med frågorna. Nämndens dataskyddsombud och informationssäkerhetssamordnare kommer att delta på chefsforum i september för att informera om arbetet samt påminna om att alla medarbetare ska gå de obligatoriska utbildningarna i dataskydd och informationssäkerhet.

Avdelningen för förskola

Implementeringen av förskoleavdelningens digitaliseringsstrategi och kompetensutveckling i Skolplattformen samt kompetensutveckling om digitala verktyg i undervisningen har fortsatt under 2022. Förskoleavdelningens pedagogiska ställningstaganden kopplade till digitaliseringen har fungerat som stöd för undervisningsplanering samt förtydligat förskolans digitaliseringsuppdrag, både för medarbetare och för vårdnadshavare.

Förra året genomfördes en skraddarsydd fortbildning för pedagoger om olika digitala verktyg som stöd i undervisningen, beställd från Medioteket. Ungefär 45 procent av alla medarbetare deltog. Enheterna beskrev i sina rapporter positiva effekter på undervisningen kopplade till insatsen. Samma fortbildning erbjuds under hösten 2022 i syfte att nå ännu fler medarbetare samt fördjupa kunskaperna ytterligare.

Förskoleavdelningens generella slutsats är att digitaliseringens möjligheter tillvaratas i hög grad, digitala verktyg kompletterar undervisningen och underlättar administrativa arbetsuppgifter. Pandemin har medfört att nya arbetssätt behövde implementeras snabbt, vilket ökade medarbetarnas intresse för digitaliseringens möjligheter. Exempelvis har innovativa sätt att hålla i föräldramöten och öppna hus införts tack vare olika digitala lösningar.

Avdelningen för social omsorg

Inom avdelningen för social omsorg bedrivs ett löpande utvecklingsarbete kring att öka kunskap och kompetens kring digitalisering, framförallt inom verksamheterna för personer med funktionsnedsättning. Under perioden har daglig verksamhet börjat se över möjligheterna att kunna starta en webbshop för sin försäljning för att på så sätt stärka deltagarnas digitala kompetens och minska digitalt utanförskap. Omvärldsbevakning är en central del i utvecklingsarbetet och verksamheterna deltar på olika stadsövergripande nätverk kring digitalisering och innovation. Enheten för ekonomiskt bistånd och beroendefrågor samt familjerätten sydväst deltar som pilotverksamheter för stadens införande av nya funktioner i sociala system. Planering och förberedelser för att implementera e-ansökan för ekonomiskt bistånd till hösten pågår.

Avdelningen för äldreomsorg

Äldreomsorgen har en *samordnare digitalt stöd* i syfte att stärka den digitala kompetensen hos medarbetare inom utförarenheterna. Samordnaren arbetar tillsammans med enheternas digitala ombud samt med förvaltningens medarbetare på enheten intern service och innovation för att

utveckla det digitala arbetet. För seniorer i stadsdelen erbjuder äldreomsorgen *IT-stöd senior* för att öka den digitala kunskapen hos seniorer. Införandet av smarta lås, för en nyckelfri hemtjänst, är påbörjad inom hemtjänsten och införandet av de smarta låsen sker under hösten.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶	Förvaltningen ska ge äldre stöd i att använda digitala verktyg för att till exempel göra inköp av matvaror på nätet och för kontakt med anhöriga.	2022-01-01	2022-12-31	
▶	Förvaltningen ska genom ytterligare utbildningsinsatser öka kunskaperna om GDPR och informationssäkerhetsfrågor hos chefer inom förvaltningen.	2022-01-01	2022-12-31	
▶	Förvaltningen ska genomföra insatser för öka andelen medarbetare som tar del av stadens digitala utbildningar inom informationssäkerhetsskydd och dataskydd.	2022-01-01	2022-12-31	
▶	Förvaltningen ska hitta ett sätt att samköra miljödata på ett effektivt sätt	2022-01-01	2022-12-31	
▶	Förvaltningen ska lansera en IT-samarbetsyta och genom olika aktiviteter sprida information om den samt motivera till att börja använda den. Exempelvis via husmöte eller chefsforum.	2022-01-01	2022-12-31	
▶	Förvaltningen ska ta fram en struktur för ett digitaliseringsnätverk i syfte att intensifiera arbetet med digitalisering och innovation.	2022-01-01	2022-12-31	Avvikelse
▶	Förvaltningen ska utreda hur bokningssystem för el-cyklar ska utformas samt utreda hur förvaring och service av el-cyklarna ska ske på bästa sätt.	2022-01-01	2022-12-31	
✓	Förvaltningen ska utse informationssäkerhets- och dataskyddsambassadörer som ska kartlägga system, program, processer och arbetssätt som behöver informationssäkerhetsklassas.	2022-01-01	2022-12-31	
!	Förvaltningen ska utveckla en långsiktig handlingsplan för kommande digitaliseringsutveckling och innovation.	2022-01-01	2022-12-31	Avvikelse
<p>Analys</p> <p>Arbetet med att ta fram en långsiktig handlingsplan pågår men kommer inte att avslutas under året på grund av personalomsättning inom IT. Förvaltningen fortsätter arbetet för att färdigställa handlingsplanen under år 2023.</p>				

Uppföljning av ekonomi

Uppföljning av driftbudget

Mnkr	Budget	Begärda budgetjusteringar	Prestations- och omslutningsförändringar	Prognos	Avvikelse
Anslag för nämndens verksamhet (netto)	2 862,3	9,8	-24,7	2 847,4	0,0
Kostnader	3 268,7	9,8	12,5	3 274,8	16,2
Intäkter	-406,4		-37,2	-427,4	-16,2
Prognos/avvikelse före resultatdispositioner					0,0
Resultatenheternas överskott från 2021					73,7
Resultatenheternas överskott till 2023					73,7
Prognos/avvikelse efter resultatdispositioner					0,0

Sammantaget beräknas en budget i balans såväl före som efter resultatöverföringar. Prognosen som lämnas är efter åtgärder och alla verksamheter arbetar systematiskt med budgethållningsåtgärder. Förvaltningens prognos av helårets resultat baseras i detta ärende på analys av bokslut för 2021 samt av resultatet efter årets åtta gångna månader. Det rådande världsläget, inflationen, höjda räntor och pandemins efterdyningar är osäkerhetsfaktorer som försvårar prognosarbetet. Prognos per verksamhetsområde lämnas nedan.

Mnkr Netto	Budget	Begärda budgetjusteringar	Prestations- och omslutningsförändringar	Prognos (före resultatöverföringar)	Prognos (efter resultatöverföringar)	Avvikelse
Nämnd och administration	71,2			71,2	71,2	0,0
Individ- och familjeomsorg	262,8	0,0	0,0	275,8	275,8	-13,0
<i>varav barn och ungdom</i>	145,3			159,3	159,3	-14,0
<i>varav vuxna</i>	45,0			50,0	50,0	-5,0
<i>varav socialpsykiatri</i>	71,0			71,0	71,0	0,0
<i>varav nyanlända</i>	1,5			-4,5	-4,5	6,0
Stadsmiljöverk samhet	27,6	0,1		27,7	27,7	0,0
<i>Avskrivningar</i>	18,5	7,4		25,9	25,9	0,0
<i>Internräntor</i>	0,7	0,5		1,2	1,2	0,0
Förskoleverksamhet	861,2		-51,0	808,2	808,2	2,0
Äldreomsorg	905,2			893,2	893,2	12,0
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	534,6	1,8	26,3	571,7	571,7	-9,0
Barn, kultur och fritid	34,0			34,0	34,0	0,0
Arbetsmarknad sätgärder	16,6			16,6	16,6	0,0
Ekonomiskt bistånd	115,0			113,0	113,0	2,0
<i>varav handläggare</i>	31,9			32,9	32,9	-1,0
Övrig verksamhet	14,9			8,9	8,9	6,0
Totalt	2 862,3	9,8	-24,7	2 847,4	2 847,4	0,0

Nämnd- och förvaltningsadministration

Prognosen för nämnd- och förvaltningsadministration visar ingen avvikelse mot budget.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorg innefattar i stort fyra delar: barn och ungdom, vuxna, socialpsykiatri och nyanlända. Sammantaget beräknas ett underskott om 13,0 mnkr.

Underskottet återfinns inom området barn och ungdom respektive vuxna. Fördelning per delområde redovisas nedan:

Barn- och ungdom visar ett underskott på 14,0 mnkr jämfört med budget, en försämring med 6,0 mnkr i jämförelse med föregående prognos och med tertialrapport 1. Underskottet förklaras huvudsakligen av många pågående ärenden samt längre eller förlängda placeringstider. Personalomsättningen har minskat men inköp av konsulter behövs fortsatt. En plan har tagits fram och utifrån den förväntas behovet av konsulter upphöra vid årsskiftet. Vidare förklaring till underskottet är att den samverkan som utvecklats i stadsdelen mellan socialtjänsten, stadsdelens skolor och lokalpolis har lett till en ökad kännedom om barn och ungdomars utsatthet och utmaningar. Detta i sig har lett till ett ökat antal orosanmälningar och utredningar inom den sociala omsorgen och är en förklaring till fler placeringar och att kostnaderna ökat för öppenvård och placeringar för barn och unga. Förvaltningens satsningar på samverkan och nya tjänster/funktioner har lett till ett aktivare arbete, en ökad medvetenhet och upptäckt av barn och ungdomar, ofta dessutom med en komplex problematik, där många har omfattande och sammansatta behov. Det handlar både om en kombination av flera delar som skolfrånvaro och bristande skolgång, missbruk, funktionsnedsättning, psykisk ohälsa och kriminalitet. Detta har i sin tur krävt placeringar utanför hemmet med höga dygnskostnader på institution i form av HVB-hem eller SIS.

Vuxenomsorgen visar ett underskott med 5,0 mnkr, vilket är en försämring med 3,0 mnkr i jämförelse med föregående prognos och med tertialrapport 1. Underskottet beror på högre kostnader än budgeterat för främst stöd- och omvårdnadsboenden och HVB-placeringar för att undvika att det blir LVM-placeringar, vilket inte helt har kunnat undvikas.

Socialpsykiatrien visar ingen avvikelse mot budget.

För nyanlända beräknas ett överskott om 6,0 mnkr. Överskottet beror på att erhållna statsbidrag redovisas inom ramen för nyanlända och inte inom andra delar av verksamheterna likt tidigare år.

Stadsmiljöverksamhet

Prognosen för stadsmiljöverksamheten visar ingen avvikelse jämfört mot budget.

Prognosen inklusive kapitalkostnader (internränta och avskrivningar) visar inte heller någon avvikelse jämfört med budget efter eventuella budgetjusteringar. Detta beror på att förvaltningen i detta ärende föreslår nämnden att ansöka om en budgetjustering om 7,9 mnkr för att täcka det underskott för kapitalkostnader en prognos exklusive tilltänkta budgetjusteringar visar på.

Kapitalkostnader

	Budget	Bokfört värde	Prognos	Avvikelse
Avskrivningar	18,5	16,7	25,9	-7,4
Internränta	0,7	0,8	1,2	-0,5

Stadsdelsnämnden ansöker om 7,9 mnkr i budgetjustering för ökade kapitalkostnader på parkinvesteringar.

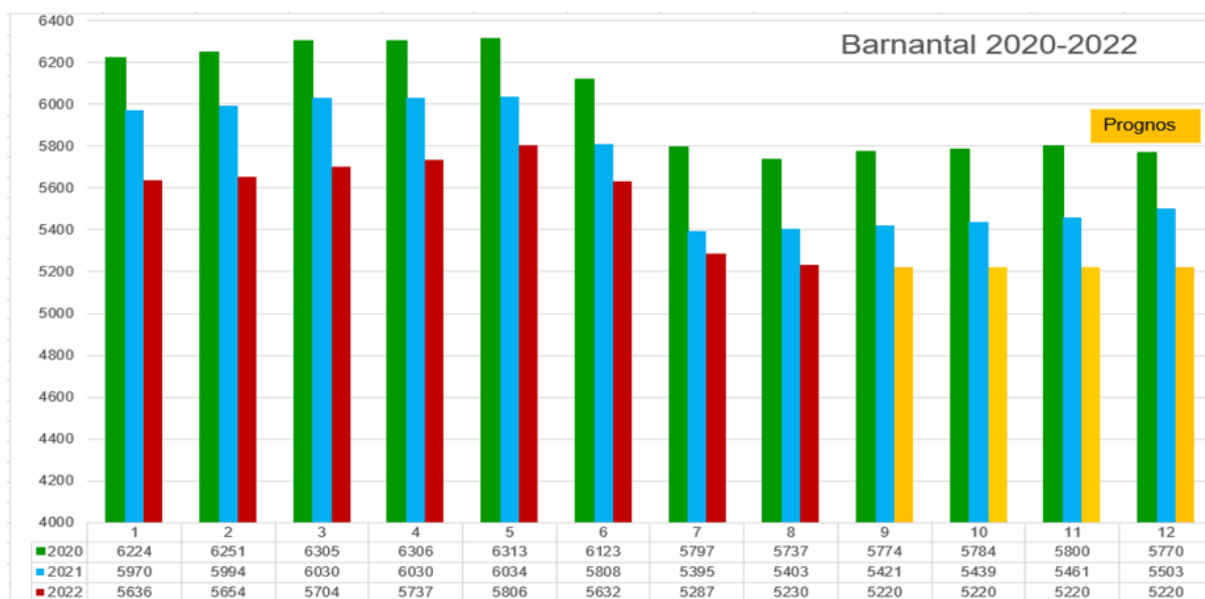
Förskoleverksamhet

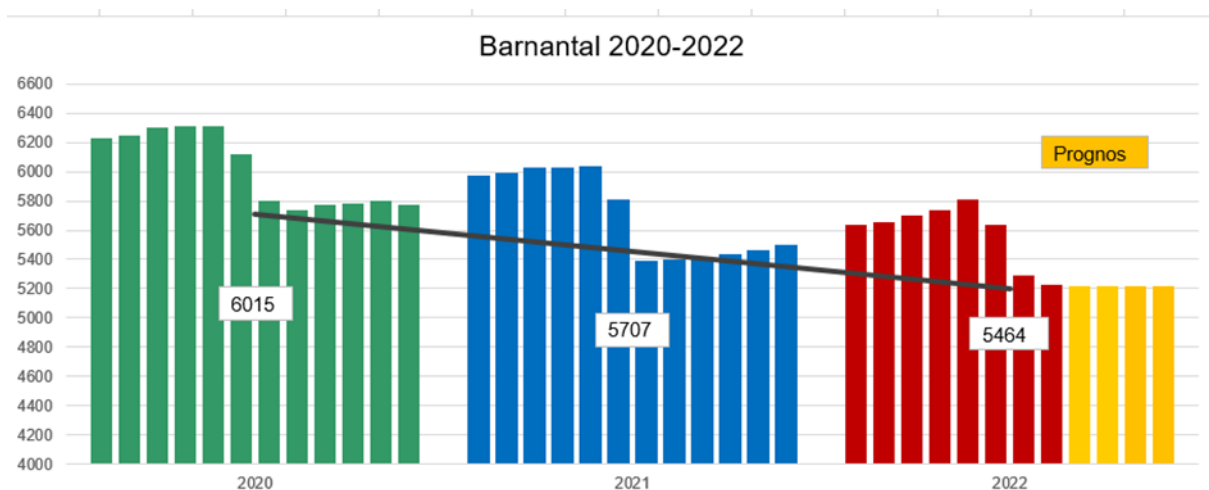
Förskoleverksamheten visar ett överskott om 2,0 mnkr före resultatöverföringar jämfört med budget. Resultatenheterna prognostiserar budgetar i balans, vilket gör att verksamheten visar ett överskott på 2,0 mnkr även efter resultatöverföringar. Vid samma tidpunkt förra året visade verksamheten ett överskott om 5,5 mnkr efter resultatöverföringar. I år har kostnader för hyror av verksamhetslokaler blivit dyrare än budgeterat då samarbetsavtalet med SISAB har omförhandlats och resulterar i högre kostnader för stadsdelen.

Trots att resultatenheterna prognostiserar budgetar i balans finns det ekonomiska utmaningar för verksamheten. Det är främst det minskade barnantalet samt kostnader för extra stöd i barngrupperna som försvårar budgethållningen.

Barnantalet fortsätter att minska även i år och sannolikt fortsätter denna trend även 2023. I augusti 2021 var 5 403 barn inskrivna i förskolans verksamheter (en minskning med 371 barn jämfört med 2020). Vid den senaste avläsningen var det 5 230 barn vilket är en minskning med ytterligare 173 barn.

Nedan tabeller visar barnantalet 2020-2022, där man ser en tydlig nedgång av barnantal 2021 och fortsätter 2022. (diagrammen inkluderar inte interkommunala barn).

Förskolebarn	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2021	5 970	5 993	6 030	6 030	6 034	5 808	5 395	5 403	5 421	5 439	5 461	5 503
2022	5 636	5 654	5 704	5 737	5 805	5 633	5 287	5 230				
Skillnad	-334	-339	-326	-293	-229	-175	-108	-173				

Barnomsorgsgarantin har uppfyllts under året.

Äldreomsorg

Äldreomsorgen visar ett överskott på 12,0 mnkr jämfört med budget. Överskottet finns främst inom de anslagsfinansierade enheterna.

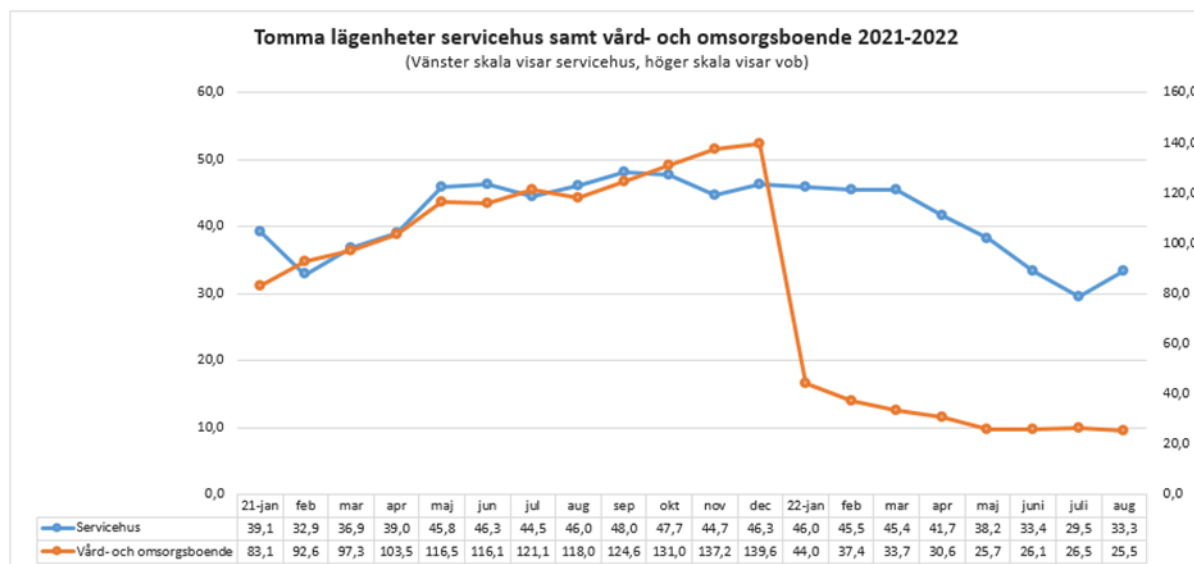
Nedanstående tabell visar antal helmånadsplaceringar hos beställarenheten för 2022 jämfört med 2021.

Antal placeringar inom beställarenheten	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Medel
Månadsplatser 2021	540	533	528	531	534	541	550	561	560	565	567	568	548
Månadsplatser 2022	565	577	582	577	581	579	587	593					580

Trots att placeringarna har ökat under 2022, var antalet ansökningar och placeringar lägre än budgeterat i början av året. Detta har lett till ett överskott hos beställarenheten.

Under 2021 avvecklades Solberga vård- och omsorgsboende, vilket har lett till ökad beläggning och positiva ekonomiska effekter på förvaltningens boenden i egen regi samt ökade hyresintäkter för äldreomsorgens bostäder. Trots en god beläggning visar flera av utförarenheterna ett underskott, eftersom kostnaderna för personal samt skyddsmaterial till följd av covid-19 var höga i början av 2022.

Nedanstående diagram visar antal tomma lägenheter hos förvaltningens vård- och omsorgsboenden samt servicehus mellan 2021 och 2022. Ett ökat antal tomma lägenheter leder till minskade intäkter.

Förändringen av antal tomma lägenheter i januari 2022 jämfört med december 2021 beror på avvecklingen av Solberga vård- och omsorgsboende, vilket har lett till att beläggningen på förvaltningens vård- och omsorgsboenden är tillbaka på samma nivå som innan Covid-19 i mars 2020.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Ett underskott om 9,0 mnkr prognostiseras för verksamhetsområdet. Underskottet återfinns främst inom beställarenheten men även utförarna prognostiserar ett underskott. Underskottet inom beställarenheten beror på ökade kostnader för köpt verksamhet, där kostnaderna för turbundna resor har ökat kraftigt.

Tabellen nedan visar antal placeringar där prestationsersättning utgår samt antalet unika individer.

Antal	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Placeringar	707	708	722	721	713	716	715	751				
Unika personer	507	508	518	519	514	519	518	544				

Verksamhet för barn, kultur och fritid

Prognosen för barn, kultur och fritid redovisar ingen avvikelse mot budget. I verksamhet för barn, kultur och fritid ingår verksamheter för barn- och ungdom och konsumentrådgivning (avdelningen för social omsorg) samt kolloverksamhet och kultur- och föreningsbidrag (förskoleavdelningen).

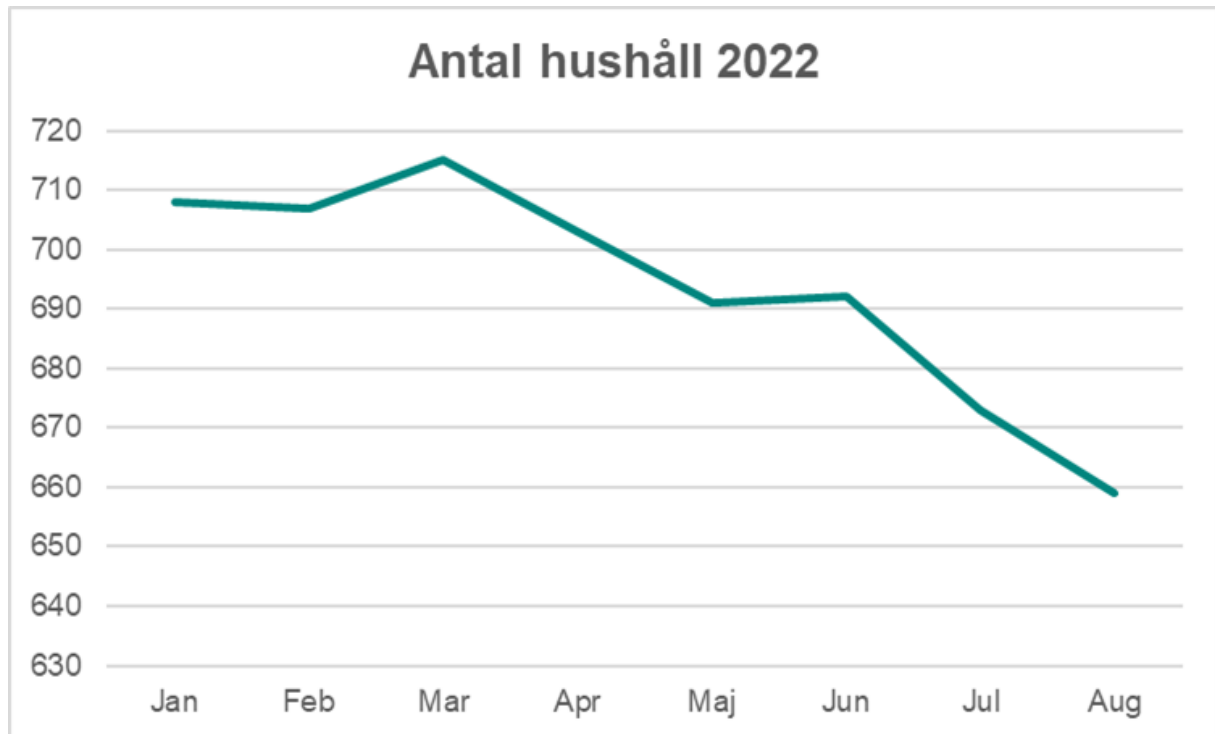
Arbetsmarknadsåtgärder

Prognosen för arbetsmarknadsåtgärder visar ingen avvikelse i jämförelse mot budget.

Ekonomiskt bistånd

Prognosen för ekonomiskt bistånd visar ett överskott om 2,0 mnkr i jämförelse mot budget. Överskottet beror på att antal hushåll under årets första åtta månader minskat från 708 till 659 hushåll, vilket ger 694 hushåll i snitt under året.

Antal hushåll med ekonomiskt bistånd

Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
708	707	715	703	691	692	673	659				

Kursiverat är preliminärt

Övrigt

Under övrig verksamhet bedrivs ingen verksamhet utan det överskott om 6,0 mnkr som redovisas här är en budgeterad justeringspost för oförutsedda händelser och eventuell underskottstäckning inom andra verksamhetsområden. Justeringsposten ianspråkats i nuläget av underskott inom individ- och familjeomsorgen.

Resultatenheter

Resultatenhetens namn	Resultatenheternas bruttobudget 2022	Resultatöverföring från 2021 Överskott (-) Underskott (+)	Beräknat resultat 2022 Överskott (-) Underskott (+)	Beräknad resultatöverföring till 2023 Överskott (+) Underskott (-)
Hägerstensåsens förskolor	46 285,0	-4 228,0	0,0	4 228,0
Fruängens förskolor	43 510,0	-4 351,0	0,0	4 351,0
Västertorp och Mälarhöjdens förskolor	61 398,0	-506,0	0,0	506,0
Axelsbergs förskolor	45 436,0	-1 648,0	0,0	1 648,0
Telefonplans förskolor	56 107,0	-2 647,0	0,0	2 647,0
Årstadals förskolor	50 260,0	-3 446,0	0,0	3 446,0
Årstabergs förskolor	84 517,0	-6 485,0	0,0	6 485,0
Aspuddens förskolor	47 225,0	-2 496,0	0,0	2 496,0
Gröndals förskolor	84 430,0	-8 443,0	0,0	8 443,0
Midsommarkransens förskolor	54 273,0	-2 999,0	0,0	2 999,0
Herrängen/Ålvsjöskogens förskolor	46 172,0	-2 882,0	0,0	2 882,0
Långbro/Solbergaskogens förskolor	58 088,0	-4 555,0	0,0	4 555,0
Solberga/Sjöängens förskolor	62 752,0	-6 026,0	0,0	6 026,0
Grupp- och servicebostad Hägersten-Ålvsjö	173 000,0	-16 950,0	0,0	16 950,0
Liljeholmens dagliga verksamhet	41 500,0	-3 902,0	0,0	3 902,0
Glasade gångens dagliga verksamhet	22 700,0	-2 094,0	-1 500,0	2 094,0
Summa resultatenheter	972 174,0	-73 658,0	-1 500,0	73 658,0

Inom stadsdelsnämnden finns 16 resultatenheter, 13 inom förskolan och tre inom social omsorg. Ett sammantaget överskott om 73,7 mnkr fördes över från 2021. För innevarande år beräknas enheterna sammantaget gå med en budget i balans. Totalt beräknas 73,7 mnkr föras över till 2023.

Resultatenheter ska föra över hela sitt resultat, både över- och underskott, till följande år. Överföringen får som mest motsvara 5 procent av bruttobudgeten innevarande år. Resultatfondens ackumulerade överskott får maximalt motsvara 10 procent av bruttobudgeten. En förutsättning är att resultatenheten har uppfyllt sina åtaganden. Överskott får ackumuleras och föras över under flera år. Underskott ska täckas senast under nästkommande år, annars ska nämnden upplösa resultatenheten i samband med bokslutet.

För förskolans 13 och social omsorgs tre resultatenheter prognostiseras budgetar i balans.

Investeringar

Nämndens planerade investeringar beräknas kunna genomföras under året. I samband budgetplaneringen inför 2022 tilldelades nämnden dubbla medel för att genomföra projekt Stockholm vid vattnet. Det medför att omkring 0,9 mnkr kommer att lämnas tillbaka i samband med bokslut och verksamhetsberättelse. Nämnden vill påminna om att det redan i ansökan till Stockholm vid vattnet-medel för bryggväg vid Trekanten stod att arbetet behöver göras vid minusgrader och att överskottet därmed riskerar att överstiga 0,9 mnkr vid årets slut, beroende på väderlek.

Mnkr, netto	Budget	Begärda budgetjusteringar	Prognos	Avvikelse
Parkinvesteringar	5,5		5,5	0,0
Parkreinvesteringar	7,0		7,0	0,0
Nycklade medel Stadsmiljö	14,2		13,0	1,2
Klimatinvesteringar	4,2		4,2	0,0
Trygghetsinvesteringar	1,7		1,7	0,0
Övriga investeringsmedel	6,2		7,4	-1,2
Maskiner & inventarier	13,8		13,8	0,0
Totalt	52,6	0,0	52,6	-0,0

Försäljningar av anläggningstillgångar

Ej aktuellt.

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Ej aktuellt.

Omslutningsförändringar

Med omslutningsförändring avses en ökad eller minskad kostnad som har ett direkt samband med en motsvarande ökad eller minskad intäkt. En omslutningsförändring påverkar därför inte nämndens nettobudget. Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnds omslutning prognostiseras under året öka med sammanlagt 37,2 mnkr fördelade på:

Omslutningsförändring (mnkr)	Kostnader	Intäkter
Nämnd och förvaltningsadministration		
SLK löneprojekt	0,3	-0,3
CESAM-tid	0,2	-0,2
Statsbidrag Krisberedskap	0,5	-0,5
ParalInn-konton	0,4	-0,4
Individ- o familjeomsorg		
Statsbidrag Socialstyrelsen	4,4	-4,4
Hysesintäkter, skolkostn, ersättning plac. barn	1,3	-1,3
LUM-medel	0,5	-0,5
UPH-medel	2,2	-2,2
Förskola		
Statsbidrag kvalitetshöjande åtgärder	15,7	-15,7
Äldreomsorg		
Projektmedel - Ensamhet och demens	2,1	-2,1
Projektmedel - God och nära vård	4,5	-4,5
Funktionsnedsättning		
Ers fr försäkringskassan	5,0	-5,0
Barn, kultur och fritid		
Statens kulturråd	0,1	-0,1
Summa	37,2	-37,2

Förvaltningen föreslår att nämnden fastställer omslutningsförändringar om 37,2 mnkr och anmäler detta till kommunstyrelsen.

Budgetjusteringar

Medel för kapitalkostnader

Stadsdelsnämnden ansöker om 7,9 mnkr i budgetjustering för ökade kapitalkostnader på parkinvesteringar.

	Budget	Bokfört värde	Prognos	Avvikelse
Avskrivningar	18,5	16,7	25,9	-7,4
Internränta	0,7	0,8	1,2	-0,5

Medel för kommunalt bostadsbidrag

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden hos kommunstyrelsen ansöker om 1,8 mnkr för kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning. För perioden januari tom augusti har nämnden ett utfall om ca 1,1 mnkr och för helåret en prognos om 1,8 mnkr.

Medel för särskilda insatser inom stadsmiljö

Nämnden ansöker om budgetsjustering med 0,1 mnkr för särskilda insatser i stadsmiljön (driftmedel). Det avser städning av naturmark där det funnits boplatser.

Medel för lokaländamål

Hägersten-Älvsjös stadsdelsnämnd beräknar i nuläget att erhålla ca 12 mnkr i bidrag för höga hyror inom förskolan 2022.

Analys av balansräkning

Balansomslutningen har ökat med 9,7 mnkr till 505,5 mnkr sedan 2021 års delårsbokslut.

Anläggningstillgångarna har ökat med 9,1 mnkr där ökningen avser parkinvesteringar. Samtidigt har anläggningar för inventarier minskat då avskrivningarna varit högre än investeringarna.

Omsättningstillgångarna har ökat med 0,6 mnkr totalt. Kundfordringarna har minskat då nämnden förra året hade fakturor med höga belopp mot Stadsledningskontoret för olika ersättningar. Diverse kortfristiga fordringar har ökat då det är fler leverantörsfakturor och därmed ett högre momsbelopp än 2021.

De kortfristiga skulderna har sammanlagt ökat med 11,0 mnkr, varav leverantörsskulderna har ökat med 19,3 mnkr. Detta då det är betydligt fler fakturor samt några med högre belopp än vid samma tidpunkt 2021. Övriga kortfristiga skulder har minskat med 5,4 mnkr där förändringen beror på att nämnden 2021 hade några större projekt med intäktsförda projektmedel vilket inte finns i samma omfattning under 2022. Upplupna kostnader har sammantaget minskat med 3,0 mnkr. Det beror främst på att nämnden har en minskning av upplupna löner med 9,2 mnkr, i och med att nämnden inte har några retroaktiva löner att vänta i år, samtidigt som en ökning av upplupna kostnader om 7,8 mnkr för kostnader som nämnden inte fått fakturor på ännu.

Övrigt

Ej aktuellt.

Intern kontroll

Enligt kommunallagen (2017:725) 6 kap. 6 § ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt enligt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. I tertialrapport 2 ska nämnden avge delrapport för hur det interna kontrollarbetet har fortlöpt hittills under året, med fokus på väsentliga avvikelser och åtgärder som har vidtagits för att hantera avvikelserna.

Följande nio processer finns upptagna i nämndens internkontroll:

Avdelningen för social omsorg

Inom ramen för avdelningens systematiska kvalitetsarbete är arbetet med internkontroll och uppmärksammandet av avvikelser en viktig metod för att uppmärksamma och utveckla verksamheternas kvalitet. Det övergripande målet är verksamheter av hög kvalitet som utgår från rättssäkerhet, tillgänglighet och med en tillit och respekt för människors självbestämmande och integritet.

Avdelningen för social omsorg har i samband med verksamhetsplanen för år 2022 fastställt tre väsentliga processer i internkontrollplanen. Dessa är: handläggning av ekonomiskt bistånd, förebyggande arbete och insatser för att motverka hemlöshet.

En uppföljning har gjorts av samtliga tre processer och avdelningen har inte noterat någon avvikelse.

Avdelningen för äldreomsorg

Äldreomsorgens mål är att äldre har en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande. Utgångspunkten för äldreomsorgens insatser är att så långt som möjligt ta tillvara den äldres egna resurser så att personen kan bibehålla sina funktioner.

Äldreomsorgen har identifierat en väsentlig process som är i internkontrollplan och det är systematiskt kvalitetsarbete. Kontrollaktiviteten är genomförda och inga avvikelser har rapporterats.

Avdelningen för ekonomi och upphandling

Avdelningen har i internkontrollplanen för 2022 fastställt två väsentliga processer och dessa är inköp och avtalstrohet samt förebygga fusk och oegentligheter i välfärden. De kontroller som genomförts visar inga avvikelser.

Avdelningen för samhällsplanering och intern service

Avdelningen har i internkontrollen för 2022 fastställt två väsentlig process; krisledning och effektiv lokalförsörjning i stadens verksamheter. Kontrollaktiviteterna är genomförda och inga avvikelser har rapporterats.

Avdelningen för HR och kommunikation

Avdelningen har i internkontrollen för 2022 fastställt en väsentlig process och det är löneprocessen. Kontrollaktiviteten är genomförd och det är svårt att undvika löneskulder till 100 procent. Kontrollen är genomförd och inga avvikelser har rapporterats.

Särskilda redovisningar

Agenda 2030

År 2015 fattade FN beslut om Agenda 2030 som innehåller sjutton globala mål för en hållbar utveckling. Det är på den lokala nivån som stora delar av arbetet för att nå de globala målen genomförs. Stadsdelsnämnden bidrar till att uppfylla mål i Agenda 2030 genom sin ordinarie verksamhet med exempelvis samverkan, trygghetsarbete, stadsutveckling, jämställdhetsintegrering, barnrättsperspektiv, tillgänglighet och delaktighet för kvinnor och män med funktionsnedsättning, äldreomsorg, förskola, klimat- och miljöarbetet

Flera av nämndens uppdrag och mål för kärnverksamheterna ställer krav på god samverkan. För att målen ska kunna uppnås har samverkan skett inom nämndens förvaltningsorganisation, med andra stadsdelsnämnder, med facknämnder och bolagsstyrelser, andra myndigheter, Region Stockholm och det lokala näringslivet samt civilsamhället. Samverkan är avgörande för att uppnå måluppfyllelse. Dialog och samarbete med aktörer som kan bidra till en positiv utveckling för stadsdelsområdet fortsätter att utvecklas.

För förvaltningens avdelningar och verksamheter är samverkan och samhandling med andra viktig för att få kunskap om varandras uppdrag och ansvar, och för att gemensamt genomföra kartläggning och analys så att alla med gemensamma krafter kan genomföra insatser och på så sätt bidra till ett samhälle i enighet med Agenda 2030. Vad gäller koppling mot målen har förvaltningen bland annat genomfört följande:

Mål 1: Ingen fattigdom

Förvaltningens arbete med att stödja innevånare till egen försörjning har resulterat till att andelen personer som har ekonomiskt bistånd har minskat under året vilket har lett till att färre barn i förhållande till föregående år lever i familjer som uppstår ekonomiskt bistånd. För att stärka och öka chanserna att unga kan etablera sig på arbetsmarknaden har förvaltningen erbjudit kostnadsfria sommarlovsaktiviteter och feriearbeten som ger ungdomar möjlighet att skapa sig en första kontakt med arbetslivet.

En del platser har varit vikta åt ungdomar som är aktuella inom socialtjänsten vilket förvaltningen bedömt utgöra en riskfaktor att försvåra sina möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden.

Äldreomsorgen följer upp att människor med låg pension får reducerad avgift inom äldreomsorgen genom att de som har insatser lämnar korrekta inkomstuppgifter och boendekostnader. Förvaltningen informerar även om möjligheten att ansöka om bostadstillägg.

Mål 2: Ingen hunger

Förvaltningens arbete för bra mat och måltider inom äldreomsorgen görs genom bland annat måltidsobservationer, nattfastemätningar samt inom ramen för matlyftet och intern utbildning av medarbetare i samverkan med förvaltningens dietist. Arbetet bidrar till att förebygga undernäring och felnäring hos äldre.

Mål 3: God hälsa och välbefinnande

Förvaltningens arbetar med god hälsa och välbefinnande sker i huvudsak inom förskolan, social omsorg och äldreomsorgen.

Avdelningen för social omsorg har utökat arbetet med familjecentral för att kunna nå familjer i utsatta områden. Tidigt stöd är viktigt för att minska risken att problem växer sig alltför stora. Att tillgängliggöra stödet nära familjernas bostadsområde ökar möjligheterna att stödet tas emot. Förvaltningen har också satsat på att erbjuda fler föräldrastödsutbildningar som utgör en viktig service för att stärka föräldraförmågan och bidra till barns hälsa och välbefinnande.

Forskning visar att personer med funktionsnedsättning generellt har sämre hälsa än övriga befolkningen. Genom daglig verksamhet och sysselsättning ges möjlighet till friskvård och utevistelse, samt ett sammanhang som bidrar både till fysisk och psykisk hälsa och välbefinnande.

När det gäller unga har samtliga elever i årskurs sju på alla skolor inom stadsdelsområdet tagit del av programmet Respekt och självrespekt (RoS). Fältassistenternas arbete med ROS syftar till att öka medvetenheten kring normer, attityder och gränsdragningar, där kunskap om samtycke har en central del. Syftet är att minska sexuella och generella kränkningar.

Inom förskoleverksamheten genomförs årliga barnsäkerhetsronder på alla förskolor i syfte att identifiera och åtgärda det som kan orsaka fysisk och psykisk ohälsa och/eller direkt skada barnet. Övergripande uppföljning av barnsäkerhetsronderna är implementerad i avdelningens årshjul för det systematiska kvalitetsarbetet. I utbildningen förtydligas sambandet mellan fysisk aktivitet och rörelse, goda matvanor och hälsa samt klimatpåverkan. Gemensamt framtagna ställningstaganden och strategidokument kring mat och måltid samt rörelse används som stöd i undervisningen.

Inom äldreomsorgens verksamheter pågår arbetet med att främja psykiska hälsa, välbefinnande och bibehållen självständighet för äldre görs genom att erbjuda olika insatser och aktiviteter utifrån den enskildes individuella önskemål och förutsättningar. Arbetet riktar sig så väl till seniorer i stadsdelsområde som till de som har insatser från äldreomsorgen.

Mål 4: God utbildning för alla

Förvaltningen arbetar för en likvärdig utbildning och undervisning av hög kvalitet på alla stadsdelens förskolor.

Förvaltningen har rekryterat två skolsamordnare för att arbeta med att främja placerade barns obrutna skolgång och tre skolsociologer vars huvudsakliga uppdrag är att tillsammans med skolsociala team öka andelen ungdomar med gymnasiebehörighet.

Samverkan mellan förskola och skola har utvecklats under året, en gemensam handlingsplan för övergångar mellan förskola och skola är inrättad och uppdateras regelbundet. I övergångssamtalen läggs särskilt fokus vid barnets språkutveckling.

Förskoleverksamhetens utbildning fokuserar på barns rätt enligt barnkonventionen och arbetet med barn i behov av särskilt stöd. Barnkonventionen synliggörs och ligger till grund i

planeringen och uppföljningen av utbildning och undervisning. Särskilt fokus ges barns rätt till inflytande och rätt att uttrycka sig, vilket syns i arbetslagens dokumentationer av genomförd undervisning. Arbetet med Aktiva åtgärder sker löpande.

För att synliggöra ett barns bästa, en grupp barns bästa eller barns bästa i allmänhet genomförs barnkonsekvensanalyser när det gällande en specifik åtgärd eller frågeställning med utgångspunkt i rättigheterna i barnkonventionen.

Mål 5: Jämställdhet

Se under rubriken Jämställdhet nedan.

Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Förvaltningen arbetar aktivt med olika arbetsmarknadsinsatser för att personer som står långt från ordinarie arbetsmarknad med målet att korta vägen till självförsörjning. Samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen och arbetsförmedlingen fortsätter också att utvecklas för att säkerställa att innevånarna i Hägersten-Älvsjö får relevanta insatser och tidig vägledning till arbete.

För insatsen daglig verksamhet som vänder sig till personer med funktionsnedsättning, pågår ett arbete med att erbjuda allt fler arbetslivsinriktade insatser för att öka målgruppens möjlighet att närma sig arbetsmarknaden.

Samverkan med akademien är av stor vikt för att klara nuvarande och framtida kompetensförsörjning. Förvaltningen tar emot cirka 130 studenter för olika former av verksamhetsförlagd utbildning och praktik,).

För att gymnasieungdomar ska få möjlighet till arbetslivserfarenhet har förvaltningen tillhandahållit 508 platser för sommarjobb

Mål 10: Minskad ojämlikhet

I stadens hållbarhetsrapport är barnfattigdom ett mått på jämlikhet. I förvaltningens arbete med att stödja människor att komma i egen försörjning har barnfamiljer prioriterats eftersom det är en riskfaktor att växa upp i en familj med marginaliserade ekonomiska förutsättningar. Antalet barnkonsekvensanalyser som genomförts i avslagsbeslut som berör barn är högt.

För att personer med funktionsnedsättning ska kunna delta i samhällslivet på lika villkor som andra arbetar verksamheterna aktivt för att öka målgruppens delaktighet och deltagande i samhällslivet.

Mål 11: Hållbara städer och samhällen

Stadsdelsnämnden verkar för att stadsutvecklingen ska tillgodose alla människors behov. Vid utvecklingen av staden samverkar stadsdelsnämnden med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och andra facknämnder. Flera stadsutvecklingsområden finns inom Hägersten-Älvsjö. Stadsdelsnämnden bidrar med kunskap och erfarenhet om utveckling av parker och grönområden och med tillgänglighets- och trygghetsperspektivet.

Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion

Förvaltningens upphandlings- och inköpssamordnare säkerställer att de direktupphandlingar som genomförs följer stadens miljöprogram.

Alla verksamheter följer miljöprogrammets långsiktiga mål om ett giftfritt Stockholm och förvaltningens förskolor följer ett särskilt projekt om att vara kemikaliesmart. Verksamheterna rapporterar farliga kemikalier i det digitala verktyget chemsoft som tillhandahålls av kemikaliecentrum. Syftet är att identifiera farliga kemikalier i de produkter som finns och fasa ut dem mot mer miljövänliga.

Samtliga kockar i stadsdelens förskolor genomgår under året en fortbildning om klimatsmart mat, i syfte att minska utsläppen från livsmedelsinköp. En förvaltningsövergripande grupp med kockrepresentanter följer upp satsningens resultat samt identifierar uppkomna behov.

Mål 13: Bekämpa Klimatförändringar

Stora delar av stadsdelsnämndens lokala miljö- och klimathandlingsplan syftar till att minska klimatavtrycket från förvaltningens verksamheter, vilket i sin tur bidrar till att bekämpa klimatförändringarna. Som exempel kan nämnas att investeringar har gjorts i energisnålare vitvaror och LED-belysning för att minska elförbrukningen, och utsläppen från livsmedelsinköp pekar nedåt till följd av fortbildning av förskolornas kockar.

Mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald

Åtgärder för att stärka den biologiska mångfalden fortsätter att genomföras.

Under sommaren har förvaltningen hyrt in kor med kalvar som betar på Sjöängen i stadsdelen Örby slott i syfte att förbättra den biologiska mångfalden.

På flera platser har förvaltningen i år provat att inte klippa vissa gräsytor för att undersöka förutsättningarna för att etablera ängar och därmed stärka den biologiska mångfalden. Insektshotell har satts upp på fem platser och i Solbergaskogen har fler mulmholkar kommit upp. I juli slog blixten ned i en stor gammal ek i Långbroparken, och ekstocken kommer att få ligga kvar i naturmarken för att gynna den biologiska mångfalden.

En av nämndens förskolor bedriver ett pilotprojekt där de har fått hjälp att finansiera odling på sin egen tomt. Odlingen lär barnen om natur och biologisk mångfald.

Jämställdhet

Stadsdelsnämnden har fortsatt arbetet med jämställdhetsintegrering av verksamheterna. Med utgångspunkt i Program för ett jämställt Stockholm 2018-2020 och med hjälp av befintlig könsuppdelad statistik och där på följande analyser utvecklas beslutsfattandet och en jämställd resursfördelning. Vid uppmärksammande av omotiverade skillnader gällande bemötande, handläggning eller bedömningar analyseras detta och åtgärdas. Kompetensutvecklingsinsatser har erbjudits för att stärka kompetensen i jämställdhetsfrågor hos chefer och medarbetare.

Där det inom den sociala omsorgen finns könsuppdelad statistik, analyseras resultat och utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Utredning och erbjudande om insatser utgår alltid primärt från den enskildes individuella behov. Om verksamheterna uppmärksammar omotiverade

könsskillnader i bedömningar, nöjdhet eller insatsernas framgång analyseras och åtgärdas detta. Stödfrågor finns för att göra jämställdhetsanalyser.

Utgångspunkten för äldreomsorgen är att insatser ska ges utifrån den äldres individuella behov och att vården och omsorgen är personcentrerad. Jämställdhetsarbetet är integrerat i såväl biståndsbedömningen som i verksamheterna. I biståndsbedömningen används en intervjuguide som stöd i utredningsarbetet där vikten av att ställa könsneutrala och jämställda frågor tas upp.

På vård- och omsorgsboende, servicehusen, dagverksamheterna och mötesplatserna erbjuds t.ex. olika aktiviteter som passar både män och kvinnor och där den äldre också har möjlighet att välja utifrån sina intressen och önskemål.

Beställarenheten inom äldreomsorgen arbetar med kompetensutveckling inom hbtq området och har en arbetsgrupp som håller i arbetet.

Barnen i förskolan har, oavsett könstillhörighet, givits möjlighet att pröva och utveckla sina förmågor och intressen med samma möjligheter och på lika villkor. Arbetet inkluderas i förskolans systematiska kvalitetsarbete via arbetslagens undervisningsplaner och pedagogisk dokumentation samt i analys av resultaten från förskoleundersökningen. Stödfrågor för jämställdhetsanalyser används av rektorer vid bland annat tertiärrapporterna.

Förskolorna erbjuder inkluderande, tillgängliga lärmiljöer och i lek och interaktion med barnen utmanar pedagogerna könsstereotypiska normer och värden.

Stadsdelsnämndens trygghetsskapande aktiviteter ökar jämställdheten för både företagare och medborgare då kvinnor i större utsträckning begränsas av en otrygg offentlig miljö.

Stadsdelsnämnden verkar för att stadsutveckling ska matcha alla människors behov, inte bara mäns. Kvinnor och flickors behov har tagits i beaktande vid all stadsutveckling. Det gäller bland annat upplevd trygghet, rekreationsaktiviteter i parker samt tillgänglighet.

Stadsdelsnämndens fokus på trygghet och trivsel på allmänna platser ökar allas möjlighet att nyttja dessa platser. Det är positivt för jämställdheten eftersom framför allt kvinnor begränsas av otrygghet i den offentliga miljön.

Stadsdelsnämndens arbete med att skapa säkra, trygga och framkomliga gång- och cykelvägar har gynnat en ökad jämställdhet för alla i samhället.

Klimatarbetet riktar sig till både kvinnor och män och är lika viktigt för alla människor. När klimatinvesteringar görs i parker säkerställer nämnden att planteringar och annat görs på ett sätt som skapar trygga och tillgängliga miljöer som kan nyttjas av alla.

Barns rättigheter

Barns rättigheter och inflytande ska beaktas i enlighet med FN:s barnkonvention. Inom verksamheterna har ett arbete pågått med att implementera barnrättsperspektiv. En barnrättsamordnare håller ihop arbetet och stödjer utsedda barnrättsombud samt följer upp det barnrättsarbete som genomförs. Barnrättsperspektivet är väl inarbetat både i utredningar och insatser som direkt rör barn och ungdomar och i utredningar och insatser som riktar till

vuxna som har barn i hushållet. Barn- och ungdomsvården arbetar för att en fungerande skolgång. Arbetet kring SIP fortsätter att hålla hög nivå. Inom familjeenheten finns ett arbets sätt som ska bidra till att barn som kommer i kontakt med socialtjänsten känner till rättigheterna som SIP innebär. Barns rättigheter gällande samverkan och samordning stärks således genom förvaltningens arbete med samordnad individuell plan (SIP).

Familjerätten arbetar aktivt med att informera barn, unga och familjer som kommer i kontakt med enheten om rådande lagstiftning samt rättigheter och skyldigheter. För att skapa delaktighet i handlägningsprocessen alla utformas en utredningsplan med föräldrar och barn och enheten arbetar särskilt med att säkerställa att barn kommer till tals via särskilda barnsamtal.

Uppföljning av barnrättsperspektiv följs på beställarenheten för funktionsnedsättning upp genom kollegiegranskningar i respektive arbetsgrupp. Inom vuxen funktionsnedsättning och socialpsykiatri följs antalet barnkonsekvensanalyser upp och inom funktionsnedsättning barn hur barn kommer till tals i utredning och vid återkoppling om beslut om insatser.

Barnrättsperspektivet är väl inarbetat både i utredningar och insatser som direkt rör barn och ungdomar samt i utredningar och insatser som riktas till vuxna som har barn i hushållet. Enheten har under året arbetat med internkontroll för att kontrollera huruvida barnens situation framgår i journal samt om handläggarna gör barnkonsekvensanalyser i utredning och bedömning.

Barnkonventionen synliggörs och ligger till grund i planeringen och uppföljningen av utbildning och undervisning på stadsdelens förskolor. Särskilt fokus ges barns rätt till inflytande och rätt att uttrycka sig, vilket syns i arbetslagens dokumentationer av genomförd undervisning. Arbetet med Aktiva åtgärder sker löpande. Barngruppen ses som en tillgång och arena för socialt samspel där förståelsen för grundläggande demokratiska värden utvecklas. Många arbetslag organiserar barnen i smågrupper under dagen för att möjliggöra samtalstid och social interaktion mellan barn och mellan barn och vuxen. Många avdelningar har iordningställt tydliga lättillgängliga lärmiljöer i syfte att möjliggöra barns aktiva val i vardagen.

Förskoleundersökningens resultat inom området Normer och värden är fortsatt höga, 92 procent av de svarande upplever att förskolan ger barnen lika möjligheter att utvecklas oberoende av kön, etniskt tillhörighet, religion eller funktionsnedsättning. 92 procent upplever att personalen bemöter barnen på ett respektfullt sätt.

Nationella minoriteters rättigheter

Förvaltningens övergripande arbetsgrupp med representanter från social omsorg, äldreomsorg, förskola och kommunikation arbetar löpande med nationella minoriteters rättigheter. Målet är att tillgodose nationella minoriteters rättigheter i stadsdelens verksamheter.

Förvaltningen anordnade under våren en föreläsning med Lennart Rohdin, statlig utredare av minoritetspolitiken. Föreläsningen erbjöds först för chefer/ledning i syfte att bredda kunskapen om uppdraget. Därefter erbjöds en föreläsning tillgänglig för samtliga medarbetare i alla verksamheter.

En inventering av pågående insatser och behov i samtliga verksamheter genomförs av arbetsgruppen kopplat till föreläsningarna. Syftet är att identifiera goda exempel som kan spridas vidare samt fånga upp behovet av stöd och utveckling. Samverkan med Skärholmens stadsdelsförvaltning som ingår i samverkansklostret fortsätter utvecklas.

Förskola

Förskoleavdelningen har använt sig av språksamtalet med vårdnadshavare som ett tillfälle för att informera om rätten till förstärkt språkstöd för de familjer som har någon av de nationella minoritetsspråken som sitt identitetsspråk. Alla medarbetare inom förskolan erbjuds en tvådagarskurs om språk. En del av kursen handlar om de nationella minoriteternas språk.

Verksamhet på finska fortsätter bedrivas på en avdelning inom Telefonplans förskolor. Alla pedagoger i gruppen är finsktalande. I dagsläget finns kapacitet att ta emot fler barn i gruppen. Den största utmaningen för att fortsatt bedriva undervisningen har varit ojämn barntillgång samt tillgång till tvåspråkiga pedagoger. Förskoleavdelningen samverkar med BVC, öppna förskolan, medborgarkontoret och andra interna och externa aktörer för att sprida information om avdelningen.

I den språkinventering som genomförs årligen i stadsdelens förskolor har inga barn med något av de övriga minoritetsspråken som identitetsspråk identifierats. Inventeringen visar även att förskoleverksamheten i nuläget inte har medarbetare som talar några andra minoritetsspråk utöver finska.

Böcker på de nationella minoritetsspråken har köpts in till alla öppna förskolor för att synliggöra våra minoritets- och förvaltningspråk och samtidigt ge information till besökande familjer.

Äldreomsorgen

Äldreomsorgens beställarenhet har erbjudit vid behov finsktalande handläggare. På Trekantens servicehus och på Fruängsgårdens verksamheter är några av de boende finsktalande och det finns finsktalande personal. På Fruängsgården verksamheter uppmärksammar de minoriteters högtidsdagar under året. De har även samlat finsk litteratur och uppmärksammat den finska kulturen genom en utställning. På Trekantens servicehus erbjuds finsk karaoke varje torsdag. Inga äldre som talar samiska eller meänkieli har identifierats inom äldreomsorgen. Äldreomsorgen har representanter som deltar i de olika stadsövergripande nätverken som Äldreförvaltningen hållit i.

Övrigt

Systematiskt kvalitetsarbete

Sedan sammanslagningen av stadsdelsnämnderna Hägersten-Liljeholmen och Älvsjö har den nya stadsdelsnämnden inte haft ett gemensamt och en övergripande struktur för hur förvaltningen ska arbeta med systematiskt kvalitetsarbete. Under våren 2022 har en arbetsgrupp på uppdrag av stadsdelsdirektören tagit fram ett policydokument "Hägersten-Älvsjö system för kvalitetsledning" som är vägledande och utgör stöd för hur förvaltningens verksamheter ska arbeta med att följa upp kvaliteten och utveckla verksamheterna för att ge invånarna och brukarna god service. Dokumentet behandlades av stadsdelsnämnden den 25 augusti och under hösten 2022 ska arbetet med att ta fram processer påbörjas.

Syftet med system för kvalitetsledning är sammanfattningsvis:

- att säkerställa ett systematiskt och strukturerat arbetssätt.
- att synliggöra för förvaltningsledningen och förvaltningens chefer och alla medarbetare vilka processer eller *uppdrag* förvaltningens verksamheter arbetar med, samt visa de enskilda processernas mål, dess kravställning, rutiner, ansvarsfördelning och arbetssätt.
- att tydliggöra om processerna och aktiviteterna är ändamålsenliga genom uppföljning och utvärdering, dvs om verksamheterna arbetar effektivt mot stadens krav och mål samt invånarnas behov med hög kvalitet.
- att främja interaktion och en kultur där alla medarbetare är motiverade att utvecklas för att kunna förbättra arbetssätten i syfte att uppnå krav och mål samt invånarnas behov med hög kvalitet.

Synpunkter och klagomål

Förskola

Förskoleavdelningens samtliga enheter har fastställda rutiner för hantering av inkomna synpunkter och klagomål. Sammantaget har 11 klagomål/synpunkter samt ett medborgarförslag från vårdnadshavare kopplat till förskoleavdelningens förskolor diarieförts under perioden 1 januari till 22 augusti. Fyra av dem handlar om anmälan och utredning om kränkande behandling.

Synpunkterna/klagomålen har i första hand avsett tillfälliga ändringar av öppettider samt information om detsamma. Samtliga har hanterats enligt förvaltningens rutin, antingen av ansvarig rektor eller avdelningschef.

Social omsorg

Samtliga verksamheter inom avdelningen har fastställda rutiner avseende hanteringen av inkomna synpunkter och klagomål. Avdelningens verksamheter har hittills under året tagit emot 29 synpunkter och klagomål, vilket är en ökning jämfört med motsvarande period föregående år. Anledning till ökning beror främst på förbättrade rutiner för sammanställning av synpunkter och klagomål på enheterna. Klagomålen har främst avsett handläggning, bemötande, information, insatsers utformning och ärendens hantering.

Rutiner för lex Sarah ingår i verksamhetens ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Det ska bedrivas så att eventuella försummelse, övergrepp och andra missförhållanden kan förebyggas och förhindras. Hittills i år har 12 lex Sarah-rapporter inkommit avseende avdelningens verksamheter.

Äldreomsorg

Äldre ska känna sig väl bemötta i sina kontakter med äldreomsorgen i stadsdelen och veta att förvaltningen säkerställer att fel och brister rättas till. De äldre ska känna till att deras synpunkter och klagomål används av verksamheterna i deras utvecklingsarbete och att de genom att lämna synpunkter, klagomål eller förslag kan vara med och påverka de verksamheter de berörs av. Stadsdelsnämnden har en gemensam rutin för hur arbetet ska gå till med hanteringen av synpunkter och klagomål. Äldreomsorgsavdelningen har dock utvecklat arbetssättet för äldreomsorgens redovisning av inkomna synpunkter och klagomål för att lättare kunna utvärdera och analysera resultatet, se trender och mönster.

Hittills i år har 21 synpunkter och klagomål inkommit och registrerats. Det är något fler klagomål på vård- och omsorgsboende jämfört med motsvarande period förra året.

Två verksamheter i egen regi har fått beröm för sin verksamhet. Fem klagomål har gällt servicehus och fem vård- och omsorgsboende i egen regi. Det har handlat om synpunkter på utförande av insatser, information, omvårdnad och bemötande. Fyra klagomål på utförande av insatser av hemtjänst i egen regi och tre klagomål på privata hemtjänstutförare har inkommit. Ett klagomål har inkommit på biståndshandläggningen. Synpunkt har inkommit på nedläggningen av Solberga vård- och omsorgsboende.

Tre lex Sarah-rapporter har registrerats avseende avdelningens enheter samt en för kännedom vid vård- och omsorgsboende som drivs på entreprenad. Information enligt lex Sarah har inkommit från två privata utförare.

Stadsmiljö

Ärenden som rör stadsmiljö kommer in via appen Tyck till, hemsidan eller telefon och registreras i Synpunktsportalen. Antal ärenden som registrerats under årets första åtta månader har varit betydligt fler än under samma period förra året. Ökningen har framför allt gällt felanmälningar och klagomål på ej tömda skräpkorgar under maj och juni. De uteblivna tömningarna berodde på ett byte av underentreprenör som inte fungerade som planerat. I slutet av juli hade det blivit ordning på tömningarna och antalet felanmälningar återgick till tidigare nivåer. Totalt har 3345 ärenden registrerats från början av året. Av dessa var 2 227 felanmälningar, 387 klagomål, 513 frågor, 176 idéer och 42 beröm.

Gunilla Davidsson
stadsdelsdirektör
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Alex Baena
avdelningschef
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Davidsson, stadsdelsdirektör	2022-09-15
Alex Baena, avdelningschef	2022-09-14